

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ

5^η Επιτροπής Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας 2014-2020

Καστοριά, 12 Ιουλίου 2019

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

<Χαράλαμπος Κιουρτσίδης> Σας καλωσορίζουμε στις εργασίες της 5ης Επιτροπής Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Δυτικής Μακεδονίας 2014-2020. Θα ξεκινήσουμε με την ανάγνωση της ημερήσιας διάταξης, θα προχωρήσουμε στην έγκριση της ημερήσιας διάταξης, θ' ακολουθήσει το εισαγωγικό μέρος με έγκριση πρακτικών της 4ης συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης, η εισήγηση του προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης. Το δεύτερο μέρος αφορά την παρουσίαση της προόδου υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Αμέσως μετά την παρουσίαση της προόδου θα υπάρξει εμβόλιμα συζήτηση-παρεμβάσεις, για να μην μεταφέρουμε τη συζήτηση και τις παρεμβάσεις στο τέλος της ημέρα. Θα έχουμε συζήτηση και παρεμβάσεις επί της πορείας του προγράμματος και ερωτήσεις, αμέσως μετά την ολοκλήρωση της παρουσίασης της προόδου. Στο τελευταίο μέρος της ημερήσιας διάταξης, έχουμε τα ειδικά θέματα, όπου θα γίνουν παρουσιάσεις από εκπροσώπους των κεντρικών υπηρεσιών και από κάποιους άλλους συναδέλφους, εκπροσώπους κεντρικών υπηρεσιών, που έχουν ζητήσει για κάποιες μικρές παρεμβάσεις.

Ημερήσια διάταξη. Εισαγωγικό μέρος, έγκριση ημερήσιας διάταξης, έγκριση πρακτικών 4ης συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης, εισήγηση του προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης. Δεύτερο μέρος, πρόοδος υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Δυτικής Μακεδονίας 2014-2020, πορεία υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος, εξειδίκευση, δείκτες, πλαίσιο επίδοσης, παρουσίαση της ετήσιας έκθεσης υλοποίησης του 2018, παρουσίαση της προόδου υλοποίησης των στρατηγικών για την Έξυπνη Εξειδίκευση και τη Χωρική Ανάπτυξη, ενημέρωση για την πρόοδο υλοποίησης της στρατηγικής για την πληροφόρηση και την επικοινωνία του προγράμματος. Τρίτο μέρος, ειδικά θέματα, παρεμβάσεις Εθνικής Αρχής Συντονισμού επί οριζοντίων θεμάτων, ενημέρωση για την πρόοδο υλοποίησης του ΕΣΠΑ, οικονομική πρόοδος, ενέργειες επιτάχυνσης και εφαρμογής, θεματικοί στόχοι, θεματική συγκέντρωση, εισήγηση από την εκπρόσωπο της ΕΥΣΕ, Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού της Εφαρμογής, διαδικασία κατανομής αποθεματικού επίδοσης, εισήγηση από την εκπρόσωπο της Ειδικής Υπηρεσίας Στρατηγικού Σχεδιασμού, παρουσίαση για τις βασικές δράσεις του ΕΚΤ στο σύνολο των ΠΕΠ, εισήγηση από την Ειδική Υπηρεσία των Δράσεων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, συνοπτική ενημέρωση για τους κοινούς δείκτες μακροπρόθεσμων αποτελεσμάτων ΕΚΤ από τον ίδιο εκπρόσωπο, συνοπτική ενημέρωση για τις ενέργειες αξιοποίησης υπηρεσιών διαλειτουργικότητας και επικοινωνίας του ΟΠΣ με τα πληροφοριακά συστήματα των διοικητικών πηγών, η εισήγηση από τον εκπρόσωπο της ειδικής υπηρεσίας ΟΠΣ, ενημέρωση σχετικά με τη διαπραγμάτευση της νέας Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 και συνοπτική παρουσίαση της πρώτης Εγκυκλίου Σχεδιασμού 2021-2027, εισήγηση από την εκπρόσωπο της Ειδικής Υπηρεσίας Στρατηγικού Σχεδιασμού. Εδώ θα έχουμε δύο πρόσφατες παρεμβάσεις του εκπροσώπου της Γενικής Γραμματείας Καταπολέμησης της Διαφθοράς και του Εκπροσώπου της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας. Άλλα θέματα, αν προκύψουν. Δεύτερο μέρος συζητήσεων- παρεμβάσεων επί των ειδικών θεμάτων. Και θα κλείσουμε με τα συμπεράσματα και τις αποφάσεις.

Εγκρίνεται η ημερήσια διάταξη; Εγκρίνεται.

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

Προχωρούμε στο δεύτερο θέμα, έγκριση πρακτικών 4^{ης} συνεδρίασης Επιτροπής Παρακολούθησης. Έχει αποσταλεί στον φάκελο. Τα έχετε μπροστά σας. Εγκρίνονται; Εγκρίνονται. Ξεκινάμε με την εισήγηση του προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης. Ο λόγος στον κύριο Αντιπεριφερειάρχη Επιχειρηματικότητας, τον κ. Πασχάλη Βάσσο.

<Πασχάλης Βάσσος> Καλημέρα σε όλους. Εκ μέρους του Περιφερειάρχη Θόδωρου Καρυπίδη σας καλωσορίζω και εγώ στη σημερινή 5^η συνεδρίαση του Επιχειρησιακού Προγράμματος της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας 2014-2020. Ως περιφερειακή αρχή αφήνουμε ένα στοχευμένο πρόγραμμα, και θέλω να ευχαριστήσω για όλη αυτή την προσπάθεια όλους τους συντελεστές και τους υπηρεσιακούς παράγοντες, που συνέβαλαν σ' αυτή την προσπάθεια. Θέλω να ευχηθώ καλή συνέχεια στις εργασίες, και να βγουν τα καλύτερα δυνατά συμπεράσματα για όλους. Ευχαριστώ.

<Χαράλαμπος Κιουρτσίδης> Ευχαριστούμε τον πρόεδρο της Επιτροπής Παρακολούθησης. Έναν σύντομο χαιρετισμό εκ μέρους του Γενικού Γραμματέα ΕΣΠΑ και Δημοσίων Επενδύσεων από τον εκπρόσωπο της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Δράσεων, τον κ. Χρήστο Κύρκογλου.

<Χρήστος Κύρκογλου> Καλημέρα και από εμένα. Εκ μέρους της Εθνικής Αρχής Συντονισμού του ΕΣΠΑ θα θέλαμε καταρχάς να ευχαριστήσουμε τον πρόεδρο της Επιτροπής Παρακολούθησης και τη Διαχειριστική Αρχή, που ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα το δικό μας και της Επιτροπής για τη διεξαγωγή των Επιτροπών Παρακολούθησης σ' ένα πιεστικό από διάφορες πλευρές χρονικό σημείο. Είναι, όμως, γνωστό ότι η υλοποίηση του ΕΣΠΑ δεν έχει λιγότερο πιεστικά διαστήματα κατά τη διάρκεια του έτους, αλλά αντίθετα περισσότερο πιεστικά. Όπως πέρσι, που θυμίζουμε, ότι οι επιτροπές πραγματοποιήθηκαν πολύ κοντά στην κρίσιμη περίοδο υποβολής των πληρωμών προς το τέλος του έτους, ένα γεγονός που είχαμε συμφωνήσει στην ετήσια συνάντηση του Δεκεμβρίου του 2018 ότι δεν θα πρέπει να επαναληφθεί. Το 2019, μάλιστα, πέρα της αναμενόμενης και πάλι μεγάλης πίεσης στο τέλος του έτους, προστίθεται και η απαίτηση στον κανονισμό να υποβληθεί πρόταση αναθεώρησης των προγραμμάτων μέχρι το τέλος Οκτωβρίου, ως αποτέλεσμα της κατανομής του αποθεματικού επίδοσης. Η δουλειά όλων μας, λοιπόν, είναι να συνεχίζουμε με συνέπεια την προσπάθεια αποτελεσματικής και έγκαιρης υλοποίησης του ΕΣΠΑ και των προγραμμάτων του, και σας ευχαριστούμε που μετέχετε ενεργά όλοι εδώ στην επιδίωξη αυτή. Λίγα λόγια τώρα για την πορεία υλοποίησης του ΕΣΠΑ μέχρι σήμερα. Το ΕΣΠΑ 2014-2020 παρουσιάζει ενεργοποίηση 103%, οι εντάξεις ανέρχονται στο 83%, οι συμβάσεις στο 59% και οι δαπάνες στο 27%. Στο σημείο που βρισκόμαστε αυτή τη στιγμή, το μεγαλύτερο βάρος πέφτει στην ταχεία και ομαλή υλοποίηση των έργων, ώστε αφενός ν' αυξάνεται συνεχώς η απορρόφηση των πόρων, αφετέρου να γίνεται αισθητό το αναπτυξιακό αποτύπωμα των έργων στις τοπικές κοινωνίες, αλλά και στο σύνολο της χώρας. Απόλυτη προτεραιότητα του υπουργείου μας, αλλά και των διαχειριστικών αρχών, παραμένει η εντατικοποίηση της προσπάθειας όλων των εμπλεκόμενων για την αύξηση των συμβατισιοποιημένων έργων, ώστε να προχωρήσει η υλοποίηση και να προκύψουν ακόμα υψηλότερες δαπάνες. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των υπηρεσιών μας, οι συνολικές δαπάνες του ΕΣΠΑ αναμένεται να φτάσουν το 40% στο τέλος του 2019 και κοντά στο 60% στο τέλος του 2020. Ο στόχος δαπανών του έτους 2019 σε εισροή κοινοτικών πόρων για το σύνολο των επιχειρησιακών προγραμμάτων ανέρχεται σε 2.800.000.000€, που αντιστοιχούν σε 3.600.000.000€ δημόσιες δαπάνες. Σύμφωνα με τα φετινά σχέδια δράσης δαπανών, φαίνεται ότι ο στόχος αυτός

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

είναι εφικτός, και προς την κατεύθυνση αυτή καλούμαστε να συμβάλουμε όλοι. Εμείς από την πλευρά μας όλο αυτό το χρονικό διάστημα καταβάλαμε ουσιαστικές προσπάθειες και καταφέραμε σε σημαντικό βαθμό να αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά τα όποια προβλήματα και καθυστερήσεις εντοπίστηκαν στην εφαρμογή των επιχειρησιακών προγραμμάτων κατά το προηγούμενο διάστημα. Η στενή και γόνιμη συνεργασία των υπηρεσιών μας με τις διαχειριστικές αρχές, τους αρμόδιους φορείς τομεακής πολιτικής και με τις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής πιστεύω ότι απέδωσε καρπούς προς όφελος της αποτελεσματικότερης υλοποίησης των προγραμμάτων και της προώθησης της ανάπτυξης της χώρας. Όπως είναι γνωστό, στο διάστημα που μεσολάβησε από την προηγούμενη συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης ολοκληρώθηκε και η διαδικασία αναθεώρησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020. Στο επόμενο διάστημα και με βάση τ' αποτελέσματα που θα καταγράφονται στις ετήσιες εκθέσεις των προγραμμάτων, θα κατανεμηθεί από την Επιτροπή σε πρώτη φάση το αποθεματικό επίδοσης, που αντιστοιχεί μόνο στους επιτυχημένους άξονες προτεραιότητας. Σε επόμενη φάση θα διαμορφωθούν προτάσεις για την απαιτούμενη αναθεώρηση των προγραμμάτων και την κατανομή σε επιτυχημένους μόνο άξονες, το αποθεματικό που αντιστοιχούσε σε άξονες που δεν πετύχαν πλήρως τους στόχους του 2018. Μεταφέρονται, δηλαδή, τα ποσά αυτά των μη επιτυχημένων αξόνων στους επιτυχημένους άξονες στο ίδιο πάντα επιχειρησιακό πρόγραμμα. Σε επόμενη φάση και εντός του 2020 θα δούμε τις ανάγκες που ενδεχομένως προκύπτουν για περεταίρω αναθεωρήσεις, με το βλέμμα στραμμένο πια και προς το ασφαλές και αποτελεσματικό κλείσιμο και αυτής της προγραμματικής περιόδου. Λίγα λόγια τώρα για τη διαπραγμάτευση του προϋπολογισμού και των κανονισμών της επόμενης περιόδου. Σε ό,τι αφορά, λοιπόν, στη διαπραγμάτευση για τον προϋπολογισμό της περιόδου 2021-2027, αυτή θα είναι, όπως αναμενόταν, μακρά και δύσκολη. Η χώρα μας καταβάλει συντονισμένη προσπάθεια τόσο για την αύξηση των πόρων, που τις κατανέμονται σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής, όσο και για αλλαγές σε επιμέρους όρους, όπως αύξηση των προβλεπόμενων προκαταβολών, βελτίωση της πρότασης για τη θεματική συγκέντρωση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, ώστε ν' ανταποκρίνεται καλύτερα στις ανάγκες της χώρας και των περιφερειών, τη διατήρηση του κανόνα $n \text{ συν } 3$, αντί του προταθέντος $n \text{ συν } 2$, και πολλά άλλα θέματα. Η διαπραγμάτευση που διενεργείται μεταξύ των κρατών-μελών και της προεδρίας του συμβουλίου επί του γενικού κανονισμού και των κανονισμών του ΕΚΤ και του ΕΚΤ+, όπως λέγεται ο νέος κανονισμός του ΕΚΤ, έχει προχωρήσει αρκετά. Μετά την ανάληψη καθηκόντων του νέου κοινοβουλίου και της νέας επιτροπής, θα ξεκινήσουν οι τριμερείς διαπραγματεύσεις μεταξύ Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, συμβουλίου και επιτροπής. Εκτίμηση των υπηρεσιών μας είναι ότι η τελική έγκριση δεν θα επιτευχθεί πριν την άνοιξη του 2020. Τέλος, σε σχέση και πάλι με τη νέα προγραμματική περίοδο, γνωρίζετε ότι το υπουργείο μας εξέδωσε την πρώτη εγκύκλιο σχεδιασμού για την περίοδο 2021-2027. Στόχος της εγκυκλίου είναι η κίνηση της διαδικασίας σχεδιασμού του νέου Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης, το γνωστό ΕΣΠΑ και των προγραμμάτων του. Σηματοδοτείται, έτσι, η έναρξη του επίσημου διαλόγου με τους φορείς πολιτικής της χώρας για τη διαμόρφωση των εθνικών κατευθύνσεων πολιτικής με γνώμονα την οικονομία, της κοινωνικές ανάγκες, το ευρύτερο αναπτυξιακό περιβάλλον της χώρας και τις ευρωπαϊκές πολιτικές. Όλοι πρέπει να προετοιμαστούμε για τις διαμορφώσεις των προτάσεων, προχωρώντας στην απαραίτητη ανάλυση δυνατοτήτων και

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

αδυναμιών, που θα πρέπει να καλυφθούν μέσα από τις προτεραιότητες, που θ' αναδειχθούν για τον νέο σχεδιασμό. Η διαδικασία, που τώρα αρχίζει, θα είναι ανοιχτή, θα συμπεριλάβει ειδικές συναντήσεις, αναπτυξιακά συνέδρια και πολλές άλλες ενέργειες, και θα έχει μια δυναμική, όπως πάντα, μέχρι τελικά να εγκριθεί από τη χώρα αρχικά και την επιτροπή στη συνέχεια. Το χρονοδιάγραμμα είναι εκ των πραγμάτων πιεστικών, καθώς και η επιτροπή επιδιώκει ένα ρεχ άτυπου διαλόγου στο τέλος του έτους με διαμορφωμένο πρώτο σχέδιο ΕΣΠΑ. Στο πλαίσιο αυτό οι αρμόδιοι φορείς πολιτικής σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο καλούνται να διατυπώσουν τις προτάσεις στρατηγικής και τις προτεραιότητές τους με βάση τους τομείς αρμοδιότητάς τους, και βεβαίως οι προτάσεις αυτές θ' αποτελέσουν βασική εισροή για την κατάρτιση του νέου ΕΣΠΑ. Καλή επιτυχία στις εργασίες της Επιτροπής σας και κυρίως καλή δουλειά στη συνέχεια για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος. Σας ευχαριστώ.

<Χαράλαμπος Κιουρτσίδης> Θα προχωρήσουμε στο δεύτερο μέρος και πρώτο κύριο μέρος της ημερήσιας διάταξης. Η παρουσίαση της Προέδρου Υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας 2014-2020, πορεία υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος, η παρουσίαση θα γίνει από τον προϊστάμενο της Ειδικής Υπηρεσίας. Αγαπητά μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης, κυρίες και κύριοι, καλωσορίζουμε στις εργασίες της Επιτροπής Παρακολούθησης και τον νέο Περιφερειάρχη Δυτικής Μακεδονίας, τον κ. Γιώργο Κασαπίδη. Έχουμε διανύσει σχεδόν τη μισή διαδρομή, τέσσερα χρόνια, της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου, και έχουμε να διανύσουμε περίπου άλλα τεσεσράμισι χρόνια μέχρι το τέλος, όπως ορίζεται, 31.12, 31 Δεκεμβρίου του 2023. Αυτό το δεύτερο μισό της προγραμματικής περιόδου αναμένεται να είναι ιδιαίτερα απαιτητικό για δύο κύριους λόγους. Πρώτον, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα πηγαίνει προς την ολοκλήρωσή του. Μπαίνουμε σε διαδικασίες όπου οι κρίσιμες διαδρομές που επιλέγουμε, θα πρέπει να μας οδηγήσουν σ' έναν και μοναδικό στόχο, την άρτια, επαρκή, λειτουργική και ασφαλή ολοκλήρωση του Επιχειρησιακού Προγράμματος της Δυτικής Μακεδονίας. Το δεύτερο σημαντικό στοιχείο είναι ότι ξεκινάει η προετοιμασία της νέας Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027, όπου οφείλουμε να επιδείξουμε σύνεση, να παρουσιάσουμε με σαφήνεια όλες τις παραμέτρους, που θα βοηθήσουν την πολιτική ηγεσία να πάρει σωστές και κρίσιμες αποφάσεις για τις στρατηγικές επιλογές της με γνώμονα το συμφέρον και την ευημερία των πολιτών της Δυτικής Μακεδονίας, διότι ο όρος ανάπτυξη έχει έναν απώτερο στόχο, τον άνθρωπο. Οι δύο παραπάνω παράμετροι συνιστούν προσήλωση, αποφασιστικότητα και συγκέντρωση. Όπως θα διαπιστώσετε, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα έχει πάντα όραμα, πορεύεται βάσει συγκεκριμένης στοχοθεσίας και επιτυγχάνει να είναι πάντα επίκαιρο και δυναμικό. Έχει τη δυνατότητα να προσαρμόζεται σε ανάγκες και αλλαγές, χωρίς να παρεκκλίνει του κύριου στόχου του. Τον Ιούλιο του 2019 είναι σε ικανοποιητικό επίπεδο, θα μπορούσε να παρουσιάζει ελαφρώς καλύτερους δείκτες. Αλλά μην ξεχνάμε ότι οι δείκτες είτε είναι οικονομικοί είτε είναι κοινωνικοί είτε είναι αναπτυξιακοί αξιολογούνται πάντα στο τέλος της Προγραμματικής Περιόδου. Θα παρουσιάσω εν συντομία την πορεία υλοποίησης του προγράμματος. Τα μέλη της Επιτροπής έχουν μπροστά τους και μέσα στον φάκελό τους ένα συγκεκριμένο έντυπο της πορείας. Και στο τέλος των παρουσιάσεων θα γίνει και μία συζήτηση επί των παρουσιάσεων. Η παρουσίασή μου έχει δύο ενότητες. Στην πρώτη ενότητα θα παρουσιαστεί η πορεία του Επιχειρησιακού Προγράμματος και στη δεύτερη ενότητα η πορεία της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης. Το αναπτυξιακό όραμα της Περιφέρειας παραμένει πάντα

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

επίκαιρο, συντελεί στη δημιουργία μιας διατηρήσιμης, ανταγωνιστικής, περιφερειακής οικονομίας με βιώσιμες θέσεις εργασίας, ποιοτικό περιβάλλον και κοινωνική συνοχή. Βλέπουμε εδώ τη διάρθρωση του Επιχειρησιακού Προγράμματος σε τρεις κατηγορίες παρεμβάσεων, όπως ορίζονται από τη Στρατηγική «Ευρώπη 2020» στη Έξυπνη Ανάπτυξη, στη Διατηρήσιμη Ανάπτυξη και την Χωρίς Αποκλεισμούς Ανάπτυξη. Βλέπουμε πώς γίνεται η κατανομή, πώς κατανέμονται οι πόροι ανά ομάδα στόχου. 23,9% στην Έξυπνη Ανάπτυξη, στη Διατηρήσιμη 44,3% των πόρων του προγράμματος, και τέλος ένα 30% στην Χωρίς Αποκλεισμούς Ανάπτυξη. Τέλος, βλέπουμε πώς κατανέμονται οι πόροι στην Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης, 19,1% των συνολικών πόρων του προγράμματος. Συνολική πορεία του προγράμματος. Ο προϋπολογισμός προγράμματος αγγίζει τα 340.000.000€. Η εξειδίκευση του προγράμματος έχει υπερβεί το 105%, είναι στα 356.900.000€. Οι προσκλήσεις είναι 89, όπως βλέπετε, στα 454.000.000€. Ήδη όμως οι προσκλήσεις μας είναι 93 και φτάνουν στα 498.000.000€. Άρα έχουμε μια σημαντική αύξηση. Τα στοιχεία, τα οποία βλέπετε, είναι στοιχεία 30 Ιουλίου. Οι προτάσεις 265, 511.000.000€, οι εντάξεις 167, οι οποίες πλέον είναι 176 με συνολικό προϋπολογισμό πλέον όχι 235.000.000€, αλλά 264.000.000€. Οι συμβάσεις 89, περίπου στο 29% του προγράμματος των πόρων, του προγράμματος, 97.000.000€ και οι πληρωμές συνολικά στο 16,4% του προγράμματος, 55.600.000€. Ανά ταμείο τώρα, στο ΕΤΠΑ κατανέμονται 308.000.000€. Η εξειδίκευση στο 104%. Οι προσκλήσεις πλέον είναι 67 για το ΕΤΠΑ με συνολικό προϋπολογισμό 480.000.000€. Οι προτάσεις 215, 387.000.000€. Οι εντάξεις πλέον 130 στα 217.000.000€ από 212.000.000€, συμβάσεις 57 στο 26,4% των πόρων του ΕΤΠΑ στα 81.000.000€ και οι πληρωμές στο 13,7%, 42.000.000€. Το ΕΚΤ παρουσιάζει μία πολύ καλύτερη εικόνα, όπως βλέπετε. Στα 31.600.000€ οι διαθέσιμοι πόροι, η εξειδίκευση στο 114%, οι προσκλήσεις παραμένουν 26, 22.600.000€, προτάσεις 50 στα 23.800.000€. Αντίστοιχα οι εντάξεις 22.300.000€, οι συμβάσεις 15.800.000€, σχεδόν στο 50% των διαθέσιμων πόρων και οι πληρωμές πολύ υψηλά, στο 42,7% των διαθέσιμων πόρων στα 13.500.000€. Εδώ βλέπουμε την πορεία του κανόνα ν συν 3 για το 2018 με βάση το 2015. Η απαίτηση για το ΕΤΠΑ ήταν στο τέλος του 18 64.300.000€, οι πόροι οι οποίοι εισέρευσαν είναι 64.500.000€. Αντίστοιχα για το ΕΚΤ η απαίτηση ήταν 5.800.000€ με αντίστοιχη εισροή πόρων 11.600.000€. Και πάμε τώρα στις προβλέψεις για το δημοσιονομικό στόχο 2019. Ο στόχος για το 2019, όπως θα είναι και για όλα τα επόμενα έτη μέχρι τη λήψη, πρέπει να είναι υποχρεωτικά εξαιρετικά υψηλός. Βλέπουμε ότι ο στόχος ο συνολικός για το '19 είναι στα 106.000.000€, προοδευτικό άθροισμα. Αν θέλουμε να δούμε μόνο για το έτος 2019, βλέπουμε ότι είναι στα 57.000.000€. Και αυτό κατανέμεται 90.000.000€ προοδευτικός στόχος για το ΕΤΠΑ και 16.300.000 για το ΕΚΤ. Όπως είπα και προηγουμένως, ήδη οι δαπάνες για το ΕΤΠΑ είναι στα 42.000.000€, άρα περίπου στο 47% του στόχου, ενώ οι δαπάνες του ΕΚΤ είναι περίπου στο 83% του συνολικού στόχου. Άρα βλέπουμε ότι απαιτείται μεγάλη προσπάθεια, για να πλησιάσει το ΕΤΠΑ στον στόχο ο οποίος έχει τεθεί. Ο στόχος ο οποίος παρουσιάζεται είναι με βάση το πρώτο σχέδιο δράσης, το οποίο είχε αποσταλεί προς το υπουργείο Ανάπτυξης και στις κεντρικές υπηρεσίες. Αναμένεται να γίνει μια μικρή αναπροσαρμογή του προς το τέλος Αυγούστου, αρχές Σεπτεμβρίου. Βέβαια, ο στόχος δεν θα είναι κατά πολύ μειούμενος, περίπου της τάξης των 7.000.000-8.000.000, έως 8.000.000€ προς τα κάτω. Εδώ βλέπουμε τους άξονες αυτή τη στιγμή του προγράμματος, οι οποίοι παρουσιάζουν οπωσδήποτε μία πολύ καλύτερη εικόνα από τους υπόλοιπους. Βλέπουμε ότι είναι πέντε άξονες, ο άξονας 5 της κλιματικής αλλαγής, ο άξονας 6 αειφόρος ανάπτυξη, ο άξονας 9

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

της υγείας, πρόνοιας και ο άξονας 11 της παιδείας, τέσσερις του ΕΤΠΑ και ένας του ΕΚΤ, ο άξονας 10 κοινωνική ένταξη. Και να δούμε λίγο σύντομα την πορεία υλοποίησης ανά άξονα προτεραιότητας ή θεματικό στόχο. Άξονας προτεραιότητας 1, η ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας. Ο άξονας πλέον υλοποιείται κανονικά. Έχουν αρθεί τα προβλήματα των παρελθόντων ετών, όπως είχαμε το πρόβλημα με το πληροφοριακό σύστημα κρατικών ενισχύσεων. Αυτό το πρόβλημα πλέον δεν υφίσταται. Οι επιχειρήσεις, οι οποίες συμμετέχουν, ειδικά στις δράσεις της επενδυτικής προτεραιότητας 1, 2, που είναι οι συμπράξεις επιχειρήσεων με ερευνητικούς, ακαδημαϊκούς φορείς για την προώθηση της καινοτομίας, καινοτομικών δράσεων, οι επιχειρήσεις επιδεικνύουν μια εξαιρετική ωριμότητα, γνώση, αλλά και διάθεση για στροφή στην έρευνα και την καινοτομία. Μελλοντικές ενέργειες στον άξονα 1, ολοκλήρωση της διαδικασίας επιχειρηματικής ανακάλυψης για τους τομείς του περιβάλλοντος και του τουρισμού στο τελευταίο τετράμηνο του 2019. Και θ' ακολουθήσει η δεύτερη πρόσκληση για την επενδυτική προτεραιότητα 1, 2, πάλι στους συγκεκριμένους τομείς με προϋπολογισμό ανάλογο της πρώτης πρόσκλησης, περίπου στα 2.500.000-3.000.000€. Άξονας 2, ήταν ο άξονας προτεραιότητας ο οποίος δεν είχε ενεργοποιηθεί. Πλέον ενεργοποιείται με τρεις προσκλήσεις, οι οποίες αποστέλλονται άμεσα για συντονισμό, όπως προβλέπεται από τη διαδικασία με τη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Πολιτικής. Οι τρεις προσκλήσεις αφορούν την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, την υγεία-πρόνοια και την παιδεία και ηλεκτρονικό περιεχόμενο. Κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2019 και εφόσον προχωρήσουμε στην πρώτη έκδοση των τριών προσκλήσεων, που προανέφερα, θ' ακολουθήσουν άλλες δύο προσκλήσεις στους τομείς του πολιτισμού, τουρισμού και του περιβάλλοντος. Άρα, μέχρι το τέλος του 2019 ο άξονας προτεραιότητας 2 θα είναι πλήρως ενεργοποιημένος. Πορεία υλοποίησης για τον άξονα προτεραιότητας 3, βελτίωση ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Και εδώ πλέον έχουν αρθεί τα προβλήματα. Το κύριο πρόβλημα, όπως γνωρίζουν τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης, τα παρελθόντα έτη ήταν η ανάδειξη του ενδιαμέσου φορέα διαχείρισης για τις δράσεις των κρατικών ενισχύσεων. Αυτό πλέον δεν υφίσταται. Ο άξονας υλοποιείται κανονικά με δύο προσκλήσεις παλαιές, που έχουν ολοκληρωθεί, που αφορούν τις δομή στήριξης της RIS και τη χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων (ΤΕΠΙΧ). Η δεύτερη πρόσκληση αποτελεί μια εκχώρηση προς το επιχειρησιακό πρόγραμμα της ανταγωνιστικότητας. Και πλέον έχουμε και την πρώτη πρόσκληση ενίσχυσης νέων και υφιστάμενων επιχειρήσεων στη μεταποίηση και τουρισμό. Εχθές έγινε και η πρώτη εκδήλωση ενημέρωσης των επιχειρηματικών για τη συγκεκριμένη δράση. Η δράση αφορά ένα συνολικό ποσό σε δημόσια δαπάνη της τάξης των 9.000.000€. Και αναμένουμε μια μεγάλη συμμετοχή από τις επιχειρήσεις τις Δυτικής Μακεδονίας με όσα προβλήματα υπάρχουν. Μελλοντικές ενέργειες, στο τελευταίο τετράμηνο, και αφού θα λήξει η πρώτη πρόσκληση, η οποία λήγει 23 Σεπτεμβρίου του 2019, θα προετοιμάσουμε μια πρόσκληση μεγάλη επίσης για την ανάδειξη της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, η οποία πάλι θα είναι μέσω του ενδιαμέσου φορέα διαχείρισης για τις δράσεις κρατικών ενισχύσεων, του γνωστού ΕΦΕΠΑΕ, για εμάς το ΚΕΠΑ- ANEM. Σήμερα τους έχουμε και στην Επιτροπή Παρακολούθησης. Αλλά και μια μεγάλη πρόσκληση για τη δημιουργία συνεργατικών σχηματισμών, για την οποία θ' ακολουθήσουμε την πεπατημένη της πρώτης πρόσκλησης για την επενδυτική προτεραιότητα 1,2, δηλαδή θα το διαχειριστεί η ειδική υπηρεσία. Άξονας προτεραιότητας 4, υποστήριξη μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

άνθρακα. Εδώ είναι σχεδόν στο 100% η ενεργοποίηση του άξονα. Υπάρχουν 6 γενικές και 3 ειδικές προσκλήσεις. Από εδώ και πέρα στους άξονες βλέπουμε και προσκλήσεις, οι οποίες αφορούν τα ειδικά χωρικά είτε τα χωρικά αφορούν σχέδια βιώσιμης αστικής ανάπτυξης είτε την ολοκληρωμένη χωρική επένδυση της περιφέρειας. Έχουμε, όπως είπα, 6 γενικές και 3 ειδικές προσκλήσεις. Οι ειδικές αφορούν τα σχέδια βιώσιμης αστικής ανάπτυξης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας. Δεν καταγράφονται ιδιαίτερα προβλήματα. Αυτό το οποίο μπορούμε να πούμε ως γενική διαπίστωση είναι ότι μέχρι σήμερα και σε σχέση με τις προσκλήσεις και τις υποβληθείσες προτάσεις προς αξιολόγηση παρουσιάζεται μια αδυναμία ωρίμανσης έργων από μέρους των τελικών δικαιούχων. Από κάποιους τελικούς δικαιούχους έχουμε πολύ μικρή ως ελάχιστη συμμετοχή. Μελλοντικές ενέργειες, ήδη γνωρίζετε ότι έχει προκηρυχθεί το Εξοικονομώ Κατ' Οίκον ο δεύτερος κύκλος, όπου η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας πλέον, μετά και την αναθεώρηση του προγράμματος το 2018, διαθέτει από πόρους επιχειρησιακού προγράμματος 4.500.000€ με δυνατότητα αύξησης αυτών των πόρων. Επίσης θα υπάρχει μία πρόσκληση πάλι για τα ειδικά χωρικά αναβάθμισης των δημόσιων φωτισμών. Είναι κάτι το οποίο είχε ζητηθεί από τους τελικούς δικαιούχους. Και τέλος θα ενεργοποιηθεί και η δράση των πιλοτικών τηλεθερμάνσεων. Όταν λέμε πιλοτικές τηλεθερμάνσεις, δεν εννοούμε τηλεθερμάνσεις συμβατικής μορφής, δηλαδή ζεστό νερό από ατμό-ηλεκτρικούς σταθμούς. Σημαίνει χρήση βιομάζας. Άξονας προτεραιότητας 5, προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή. Ο άξονας υλοποιείται κανονικά. Υπάρχει πλέον και μια πρόσκληση, η οποία έχει βγει με πεδίο εφαρμογής την Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση, την ΟΧΕ. Πρέπει να σημειώσουμε ότι έχει ολοκληρωθεί το Περιφερειακό Σχέδιο για την κλιματική αλλαγή και βρίσκεται στο στάδιο έγκρισης της ΜΠΕ. Και εδώ, όπως και προηγουμένως, μια διαπίστωση την οποία κάνουμε είναι ότι έχουμε ελάχιστες πλέον ώριμες προτάσεις. Και μάλιστα προτάσεις οι οποίες πρέπει ν' αντιμετωπίσουν χρόνια και σημαντικά προβλήματα σε κάποιες περιοχές της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας. Μέχρι το τέλος της χρονιάς θα κάνουμε μία ακόμα πρόσκληση με πεδίο εφαρμογής το σύνολο της Περιφέρειας. Ευελπιστούμε μέχρι τότε η ωρίμανση των προτάσεων να βρίσκεται σ' ένα πολύ καλό επίπεδο. Ο άξονας προτεραιότητας 6, που είναι και ο μεγαλύτερος άξονας του προγράμματος, και αφορά την διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων. Εδώ ουσιαστικά μιλάμε για τις δράσεις υδρεύσεων-αποχετεύσεων, τουρισμού-πολιτισμού, την επενδυτική προτεραιότητα των αναπλάσεων και την επενδυτική προτεραιότητα, που αφορά τη βιοποικιλότητα. Σε ό,τι αφορά ιδίως στις αποχετεύσεις, θα πούμε ότι έχουμε ολοκληρώσει τις κύριες παρεμβάσεις, δηλαδή τα έργα έχουν ενταχθεί και είναι στο στάδιο υλοποίησης. Επίσης, έχει ολοκληρωθεί και μια μεγάλη πρόσκληση, που αφορά εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων και δίκτυο αποχέτευσης με πεδίο εφαρμογής την ΟΧΕ. Να θυμίσω στα μέλη της επιτροπής ότι η ΟΧΕ, η Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση αφορά παρεμβάσεις πέριξ των λιμνών της Δυτικής Μακεδονίας. Οπότε καταλαβαίνετε πόσο σημαντική περιβαλλοντικά είναι μία δράση λυμάτων, που προστατεύει τους ευαίσθητους αποδέκτες. Έχουν ενεργοποιηθεί και έχουν ολοκληρωθεί οι προσκλήσεις για τις υποδομές τουρισμού, αλλά με δικαιούχο το υπουργείο Πολιτισμού και τους εποπτευόμενους φορείς. Και επίσης έχει ενεργοποιηθεί και μία πρόσκληση, μάλλον είναι μία πρόσκληση επί πέντε, γιατί πέντε είναι οι δικαιούχοι, των Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης, και αφορά την Επενδυτική Προτεραιότητα 6.4, τις αναπλάσεις. Εδώ θα πούμε ότι η συγκεκριμένη Επενδυτική Προτεραιότητα αφορά μόνο τους δικαιούχους των Σχεδίων

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης. Προβλήματα, αυτό το οποίο έχουμε αντιμετωπίσει κατά κόρον, και το αντιμετωπίζουμε και το 2019, είναι το θεσμικό πλαίσιο παραγωγής, δηλαδή ο νόμος 4410 του '16, ο οποίος συνεχίζει με συνεχείς τροποποιήσεις του, νέους νόμους, να δημιουργεί θέματα στις διαγωνιστικές διαδικασίες και στους χρόνους εκτέλεσης των διαγωνιστικών διαδικασιών. Μελλοντικές ενέργειες, θα έχουμε μια σειρά προσκλήσεων για τις δράσεις πολιτισμού με πεδίο αναφοράς τα Σχέδια Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης. Επίσης, πεδίο αναφοράς στους λοιπούς φορείς και πεδίο εφαρμογής στο σύνολο της Περιφέρειας, αλλά και μια σειρά προσκλήσεων για δράσεις βιοποικιλότητας. Πλέον, η ειδική υπηρεσία έχει δει και έχει συζητήσει και με τους τρεις φορείς διαχείρισης, που λειτουργούν και δραστηριοποιούνται στην περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, τον φορέα Διαχείρισης των Πρεσπών, τον φορέα Διαχείρισης των Λιμνών, νεοσύστατος, και τον φορέα Διαχείρισης της Πίνδου, και αναμένουμε τις προτάσεις τους, ώστε να προχωρήσουμε στις προσκλήσεις για τις δράσεις βιοποικιλότητας. Άξονας προτεραιότητας 7, πρόωση βιώσιμων μεταφορών και άρσης προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων. Είναι αξιοσημείωτο για το επιχειρησιακό μας πρόβλημα, και νομίζω ότι είναι αξιοσημείωτο και σε επίπεδο χώρας, υλοποιούμε ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα ουσιαστικά χωρίς να έχουμε μεγάλα έργα στον τομέα των οδών. Βλέπετε ακόμα και από τους πόρους, που διατίθεται, που είναι αρκετά υψηλοί, ότι οι εντάξεις είναι πάρα πολύ χαμηλές, και αντίστοιχα χαμηλές είναι οι συμβάσεις. Υπάρχει αδυναμία ωρίμανσης νέων και σημαντικών έργων. Έχουμε αναφερθεί και στην προηγούμενη Επιτροπή Παρακολούθησης. Πρέπει να λυθούν. Εδώ πλέον εντάσσεται στο συγκεκριμένο άξονα προτεραιότητας, πλέον και η δράση υλοποίησης των υποδομών δικτύων φυσικού αερίου για την περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, που η πρόσκληση θα είναι άμεση, έτσι ώστε να ξεκινήσει η υλοποίηση των δικτύων, και πρέπει να τελειώσουν τα δίκτυα μέχρι το τέλος του '23, γιατί όπως γνωρίζετε, τα δίκτυα πλέον φυσικού αερίου δεν θα είναι επιλέξιμα στη νέα Προγραμματική Περίοδο. Οτιδήποτε αφορά ορυκτό πόρο και εκμετάλλευση ορυκτού πόρου, δεν είναι επιλέξιμο στη νέα Προγραμματική Περίοδο. Άρα, εδώ χρειάζεται μία πολύ μεγάλη προσπάθεια από το σύνολο των φορέων και ενδιαφερόμενων της περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, σε συνεργασία πάντα με τη ΔΕΠΑ, η οποία θα υλοποιήσει και το συγκεκριμένο έργο. Υπάρχουν πάρα πολλές προσκλήσεις. Ήδη υπάρχουν προσκλήσεις και στα δύο χωρικά, και σε επίπεδο βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και ολοκληρωμένης χωρικής επένδυσης, και αφορά δράσεις τοπικής οδοποιίας. Θα πω για πολλοστή φορά ότι οι δράσεις τοπικής οδοποιίας είναι επιλέξιμες μόνο στις περιοχές των ολοκληρωμένων παρεμβάσεων. Άξονας 9 αφορά τις δράσεις υγείας και πρόνοιας στο κομμάτι των υποδομών, που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Υλοποιούνται κανονικά, και έχουμε σε σχεδιασμό μια νέα πρόσκληση, ήδη θα την είχαμε εκδώσει, για τη δράση προσβασιμότητας για ΑΜΕΑ με πεδίο αναφοράς την περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας. Κάποια τεχνικά προβλήματα δεν μας το επέτρεψαν. Χρειαζόμαστε και άλλα έργα, ώριμα έργα, υγείας. Αν η περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας δεν έχει πλέον ανάγκη αυτών των έργων, θα πρέπει αυτό να ξανασυζητηθεί. Μελλοντικά, μετά τον Σεπτέμβρη, θα έχουμε μια νέα πρόσκληση για δράσεις υποδομών πρόνοιας, λόγω κάποιων προτάσεων σημαντικού ενδιαφέροντος, που έχουν φτάσει στην ειδική υπηρεσία και στην περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας. Τέλος, ο άξονας 11, που αφορά τις επενδύσεις στην εκπαίδευση- κατάρτιση και επαγγελματική κατάρτιση για απόκτηση δεξιοτήτων και δια βίου μάθησης. Ουσιαστικά μιλάμε για τις υποδομές παιδείας. Υλοποιείται

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

κανονικά πλέον. Σε επίπεδο προσκλήσεων έχει ολοκληρωθεί όλος ο σχεδιασμός της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Και όταν λέμε ότι έχει ολοκληρωθεί όλος ο σχεδιασμός, ό,τι μας είχε προταθεί, έχει τουλάχιστον από πλευράς ειδικής υπηρεσίας ενεργοποιηθεί με αντίστοιχες προσκλήσεις. Από εδώ και πέρα η ανταπόκριση του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας σε ό,τι αφορά ειδικά το κομμάτι των υποδομών της πανεπιστημιούπολης στη Φλώρινα θα πρέπει να είναι άμεση. Για τις λοιπές βαθμίδες εκπαίδευσης βλέπουμε μια ανωριμότητα, έλλειψη, θα έλεγα, ώριμων προτάσεων σε επίπεδο προσχολικής αγωγής. Και αυτό οι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης του α' βαθμού πρέπει να το δουν. Θα έχουμε μια μεγάλη πρόσκληση, που θ' αφορά δράσεις για την υλοποίηση υποδομών τεχνικής εκπαίδευσης, και αυτή θα είναι άμεση, αλλά και για υποδομές στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, εφόσον έχουν διαπιστωθεί οι νέες ανάγκες για σχολική στέγη. Και αυτό θα το συζητήσουμε και την Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης. Θα περάσω τώρα στους δύο άξονες του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, στον άξονα 8, που αφορά την απασχόληση, και στον άξονα 10, που αφορά την κοινωνική ένταξη. Για τον άξονα 8 θα πούμε αυτό, το οποίο έχουμε πει και στις προηγούμενες επιτροπές, ότι όντως είμαστε από τις περιφέρειες με ελάχιστους πόρους σε ό,τι αφορά την απασχόληση, σχεδόν 2.400.000€. Δεν μπορούμε να κάνουμε και πάρα πολλά πράγματα. Πρέπει να κάνουμε, και κάνουμε, πολύ συγκεκριμένα και στοχευμένα, συγκεκριμένες και στοχευμένες παρεμβάσεις. Ήδη έχουμε μεγάλο αριθμό προσκλήσεων, 22-26. Έχουν ολοκληρωθεί σε ό,τι αφορά τον άξονα 8 προσκλήσεις, που αφορούν κατάρτιση, συμβουλευτική και πιστοποίηση ανέργων στο πρώτο στάδιο, ενώ προετοιμάζεται και μια αντίστοιχη πρόσκληση για εργαζομένους σε επιχειρήσεις. Αυτή η δράση θα υλοποιηθεί μέσω του ενδιάμεσου φορέα για δράσεις κρατικών ενισχύσεων, ΚΕΠΑ-ANEM. Επίσης, είναι πλέον σε υλοποίηση η δημιουργία του Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης, που θα λειτουργεί κάτω από τη σκέπη της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας. Έχουνε επίσης ενεργοποιηθεί, και αφορά αυτό τον άξονα 10, δράσεις για την πρωτοβάθμια υγεία, TOMY, αλλά και δράσεις για την ψυχική υγεία. Πρέπει να πούμε, και το βλέπουμε, να επαναλάβω, ότι οι πόροι είναι ελάχιστοι, ειδικά σε ό,τι αφορά την απασχόληση, αλλά γενικά και στον άξονα 10 πρέπει να πούμε ότι με όλες τις παρατάσεις, που έχουνε δοθεί, και πρόκειται να δοθούν για τη λειτουργία των δομών, που ήδη είναι ενταγμένες, όπως είναι τα Κέντρα Κοινότητας και λοιπές παρεμβάσεις, που είναι και καλές πρακτικές, πλέον ο άξονας κινείται σε επίπεδο οριακό. Δηλαδή, σχεδόν καλύπτουμε και την επιτρεπτή υπερδέσμευση του άξονα, που είναι το 120%. Θα έχουμε μία πρόσκληση, που θ' αφορά τα ολοκληρωμένα προγράμματα μικρής κλίμακας για την προώθηση στην απασχόληση ΑΜΕΑ. Και επίσης κάποιες προσκλήσεις, που θ' αφορούν τόσο δράσεις Ρομά όσο και δράσεις κοινωνικής οικονομίας. Θα σημειώσουμε ότι ειδικά οι δράσεις κοινωνικής οικονομίας έχουν καθυστερήσεις σημαντικά. Δεν είναι ευθύνη των Περιφερειακών Προγραμμάτων. Νομίζουμε ότι σύντομα το θέμα των ΚΑΛΟ θα λυθεί. Αυτή ήταν, αγαπητά μέλη του Περιφερειακού Συμβουλίου, η παρουσίαση της πορείας των 11 αξόνων. Κάποια συμπεράσματα ή προβληματισμοί, οι οποίοι μπορεί να είναι και αντικείμενο συζήτησης. Υπάρχουν αρνητικές επιπτώσεις στην υλοποίηση των έργων υποδομής, λόγω των διαρκών τροποποιήσεων του 4412. Νομίζω ότι η χώρα δεν ήταν έτοιμη ν' αλλάξει θεσμικό πλαίσιο, και μάλιστα σε μια πολύ κρίσιμη περίοδο για την υλοποίηση ειδικά των έργων υποδομής, που όλοι ξέρουμε ότι διαρκούν και διαρκούν, συνήθως η διάρκειά τους στα μεγάλα έργα ξεκινά από την αρχή της προγραμματικής περιόδου και τελειώνει στο τέλος της

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

προγραμματικής περιόδου. Επίσης, σημαντικός ανασταλτικός παράγοντας, για μια ακόμα φορά πρέπει να ειπωθεί, είναι η ελλιπής στελέχωση των υπηρεσιών των φορέων υλοποίησης, η οποία γίνεται εντονότερη με την πάροδο του χρόνου. Δηλαδή, όσο αυξάνεται ο αριθμός των ενταγμένων έργων σ' έναν τελικό δικαιούχο, τόσο πλέον το πρόβλημα στην υλοποίηση των ενταγμένων έργων γίνεται εντονότερο. Και τέλος, αυτό το οποίο είπα και κατά την παρουσίαση κάποιων αξόνων, ότι πλέον δεν έχουμε ώριμες προτάσεις. Άλλα σημεία γενικότερου ενδιαφέροντος, όπως η καθυστέρηση στην εφαρμογή του νόμου 4412, σημαντικές εκπτώσεις, και αναφέρομαι στα υψηλά ποσοστά εκπτώσεων στα έργα υποδομών, άνω του 60%. Αυτό δημιουργεί την ανάγκη για επαναλαμβανόμενες προσκλήσεις, και ανάγκη αύξησης της υπερδέσμευσης στο επίπεδο των εντάξεων. Δηλαδή υπερβαίνουμε στις εντάξεις το 120%, που είναι το επιτρεπτό όριο. Ενέργειες εκπαίδευσης και κατάρτισης, οι οποίες είναι απαιτητές, και σε επίπεδο στελεχών ειδικών υπηρεσιών, αλλά και σε επίπεδο ενημέρωσης εταιρικών δικαιούχων. Πρέπει να είναι διαρκής και στοχευμένη η κατάρτιση και η εκπαίδευση. Και βλέποντας την αδυναμία συγκεκριμένων τελικών δικαιούχων, ήδη έχουμε ενεργοποιήσει την παροχή τεχνικής βοήθειας σε συνεργασία με τη ΜΟΔ ΑΕ, όπως είπα, για συγκεκριμένους τελικούς δικαιούχους. Επίσης, σημαντική για την αποτελεσματική υλοποίηση του ΠΕΠ είναι όντως η υλοποίηση των προβλεπόμενων περιφερειακών μηχανισμών διακυβέρνησης. Είναι πολύ σημαντικό. Θα το δούμε και στις περιφερειακές στρατηγικές παρακάτω, όπως είναι η έξυπνη εξειδίκευση. Αλλά αφορά το σύνολο των περιφερειακών μηχανισμών. Τέλος, αυτό το οποίο πρέπει να πούμε είναι ότι οι χρηματοροές σε όλα το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων είναι ομαλές. Δεν υπάρχει καθυστέρηση στη χρηματοδότηση των έργων. Και αυτό πρέπει να τονιστεί. Εδώ ολοκληρώνεται η παρουσίασή μου, που αφορά την πρώτη ενότητα, και θα ξεκινήσω τη δεύτερη ενότητα, που είναι η παρουσίαση της στρατηγικής RIS3 Δυτική Μακεδονία. Σε όλους είναι γνωστό ότι η RIS3 προέκυψε ως ανάγκη μέσα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για ν' αντιμετωπιστεί η οικονομική κρίση. Αυτό το οποίο είδε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι ότι για ν' ανακάμψουν οι χώρες, τα κράτη-μέλη, χρειάζεται μια έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Αυτό, όμως, προϋποθέτει μια στρατηγική, η οποία είναι στοχευμένη στην επένδυση, στην έρευνα, στην καινοτομία και στην επιχειρηματικότητα. Και αυτό έρχεται και στο επίπεδο των κρατών-μελών και στο τρίτο επίπεδο, στο επίπεδο των περιφερειών. Αυτό το οποίο μπορούμε να πούμε ως μία γενική διαπίστωση είναι ότι η RIS3, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι το μεγαλύτερο πείραμα πολιτικής καινοτομίας στην Προγραμματική Περίοδο 2014-2020, το οποίο δίνει μεγάλη ευθύνη σε όλο τον δημόσιο τομέα, τόσο σε επίπεδο στρατηγικής όσο και σ' επίπεδο υλοποίησης. Μαθαίνουμε σ' αυτή την Προγραμματική Περίοδο όλοι μας, και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη-μέλη και ειδικά οι περιφέρειες, πολύ περισσότερο οι περιφέρειες, έτσι ώστε στη νέα Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, όπου ο πυλώνας 1 θα πρέπει να έχει το 35% των πόρων, να διαθέτει το 35% των πόρων του συνόλου του ΕΣΠΑ στην έρευνα και καινοτομία, γενικά στις δράσεις RIS, να είμαστε έτοιμοι ν' αντιμετωπίσουμε αυτή την πρόκληση. Τώρα, τι στοχεύει η Δυτική Μακεδονία. Όντως να καταστήσει την καινοτομία προτεραιότητα πρέπει, να βελτιώσει καινοτόμες διαδικασίες και να εμφυσησει αρχές ορθής διακυβέρνησης, εμπλέκοντας πιο στενά όλους τους ενδιαφερόμενους παράγοντες. Πάντα μιλάμε στη RIS για την τετραπλή έλικα, δηλαδή μιλάμε για το σύνολο της τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, μιλάμε για τον επιχειρηματικό κόσμο, μιλάμε για την κοινωνία των πολιτών και μιλάμε για

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

τη δημόσια διοίκηση. Τα συγκριτικά πλεονεκτήματα, που είναι και οι τομείς που έχουν αναδειχθεί στην περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, η ενέργεια και το περιβάλλον, η γούνα, η αγροδιατροφή και ο τουρισμός. Τώρα, πώς υλοποιείται. Είναι μια προσέγγιση bottom-up, αυτό το οποίο λέμε από κάτω προς τα πάνω. Δεν νοείται RIS χωρίς την ενεργή συμμετοχή της επιχειρηματικής κοινότητας. Οι δράσεις RIS σχεδιάζονται από τους επιχειρηματίες για τους επιχειρηματίες. Η συμβολή της τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, η δράση του κράτους-μέλους ως δημόσια διοίκηση και η συνδρομή ερευνητικών-ακαδημαϊκών ιδρυμάτων έρχεται να συνοδεύσει τις ανησυχίες και να υλοποιήσει τις ανησυχίες του επιχειρηματικού κόσμου σε ό,τι αφορά την καινοτομία. Αυτή η διαδικασία ονομάζεται επιχειρηματική ανακάλυψη. Ουσιαστικά αποτελεί μια δυναμική συστηματική διαδικασία, που αποτελεί το κύριο προαπαιτούμενο της οποίας προκήρυξης ακολουθεί και περιλαμβάνει, όπως βλέπετε, τη διοργάνωση εξειδικευμένων θεματικών εργαστηρίων. Σ' αυτά τα θεματικά εργαστήρια συμμετέχουν το σύνολο των φορέων, που προανέφερα, με μία συγκεκριμένη στοχοθεσία, ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης κλάδου, βαθμός διεξόδου της έρευνας και καινοτομίας στο συγκεκριμένο κλάδο, καλές πρακτικές, κ.λπ. Η Δυτική Μακεδονία διοργάνωσε τρία θεματικά εργαστήρια, στη γουνοποιία εδώ στην Καστοριά με 97 συμμετέχοντες, οινοποιία-αμπελουργία στο Αμύνταιο με 95 συμμετέχοντες και στην αγροδιατροφή στη Σιάτιστα με 91 συμμετέχοντες. Τώρα, αυτή τη στιγμή οι επενδυτικές προτεραιότητες, οι οποίες αντιστοιχούν στη RIS είναι οι επενδυτικές προτεραιότητες 1.1 και 1.2 του άξονα προτεραιότητας 1, και ελέγχονται αυτή τη στιγμή σε ποιο σημείο βρίσκονται. Οι δύο πρώτες γραμμές αντιστοιχούν στις δύο προσκλήσεις, που υπάρχουν, που έχουν ήδη εκδοθεί και έχουν ολοκληρωθεί και αφορούν τις ερευνητικές υποδομές, και η τρίτη γραμμή αφορά την πρόσκληση, που έχει εκδοθεί και έχει ολοκληρωθεί, που αφορά τις δράσεις συνεργασιών και δικτύωσης μεταξύ ερευνητικών φορέων και ιδιωτικών επιχειρήσεων. Βλέπετε, η πρόσκληση ήταν για 2.500.000€, ο προϋπολογισμός των προτάσεων σε δημόσια δαπάνη είναι 9.000.000€. Έχουμε 30 φακέλους προς αξιολόγηση, που πρέπει να πω ότι ολοκληρώνεται εντός του μηνός. Ο δεύτερος άξονας RIS είναι ο άξονας 3, όπου εδώ έχουμε τις δύο προσκλήσεις, εδώ πέρα είναι και η Τρίτη πρόσκληση, που αφορά τη μεταποίηση και τον τουρισμό, 9.000.000€, που εκδόθηκε τον Ιούνιο. Και ο τέταρτος άξονας, που αφορά RIS, είναι ο άξονας 4, και συγκεκριμένα η επενδυτική προτεραιότητα 4.2, που αφορά τις δράσεις δέσμευσης και αξιοποίησης του διοξειδίου του άνθρακα. Εδώ ολοκληρώνεται η παρουσίασή μου. Αυτό το οποίο θέλω να πω και κλείνω, απευθυνόμενος προς τους νέους επικεφαλής του α' και β' βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης, αυτό το οποίο όλοι επιθυμούμε, ειδικά τα στελέχη των υπηρεσιών, είναι να δείτε τα προβλήματα, τα οποία είναι πολλά, αλλά όχι άλυτα. Απευθυνόμενος προς τους συναδέλφους μου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των κεντρικών υπηρεσιών, να πω ότι χαιρόμαστε και ξέρουμε πάντα ότι είστε δίπλα μας. Η βοήθεια και η όποια συνδρομή σας παρέχετε είναι ανεκτίμητη και θα είμαστε πάντοτε ευγνώμονες. Και τέλος, απευθυνόμενος στους συναδέλφους μου στην ειδική υπηρεσία και στους συναδέλφους, στους τελικούς δικαιούχους της Περιφέρειας, να πω ότι οφείλουμε πάντα να δικαιώνουμε όσους μας έχουν εμπιστευτεί και να συνεχίζουν να μας εμπιστεύονται με τα λάθη και τις αδυναμίες μας. Τουλάχιστον έχουμε αποδείξει ότι προσπαθούμε, και αυτό δεν θα μας το πάρει κανένας από εμάς. Ευχαριστώ για τη συνεργασία.

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

Λοιπόν, προχωρούμε στην επόμενη παρουσίαση. Αφορά κάποια στοιχεία για την εξειδίκευση του Επιχειρησιακού Προγράμματος, κάποια στοιχεία για την πρόοδο των δεικτών και για το πλαίσιο επίδοσης. Επίσης, σ' αυτή την παρουσίαση συμπεριλαμβάνεται η παρουσίαση για την ετήσια έκθεση υλοποίησης του 2018 και η παρουσίαση για τις δράσεις της χωρικής ανάπτυξης, σχέδια βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και την ολοκληρωμένη χωρική επένδυση. Ο λόγος στον κ. Ηλία Μουρατίδη, προϊστάμενο της μονάδας Α1 της ειδικής υπηρεσίας

<Ηλίας Μουρατίδης> Ευχαριστώ. Καλή σας ημέρα και καλά αποτελέσματα στις εργασίες της συνεδρίασης. Η πρώτη παρουσίαση αφορά την πορεία της εξειδίκευσης του προγράμματος, κάποια σημαντικά γενικά στοιχεία. Σ' αυτόν τον πίνακα βλέπουμε ανά άξονα, τους προϋπολογισμούς και την εξειδίκευση. Βλέπετε στην 6^η στήλη τα ποσοστά είναι λίγο περισσότερα από το 100% με κάποιες μικρές αποκλίσεις. Έχει σχεδόν ολοκληρωθεί η εξειδίκευση στο σύνολο, 13 άξονες. Και εδώ βλέπουμε μεγάλα ποσοστά, εκτός από τον άξονα 8, που έχουμε εξειδικεύσει μόνο την πρώτη φάση και μας έχει μείνει η δεύτερη φάση για εξειδίκευση. Συνολικά βλέπουμε, λοιπόν, στην πρώτη γραμμή στο σύνολο του προγράμματος έχει εξειδικευτεί το ποσό των 356.000.000€, δηλαδή 105% του προϋπολογισμού του προγράμματος, που αντιστοιχεί στις 23 από τις 25 επενδυτικές προτεραιότητες. Είναι δύο, λοιπόν, οι επενδυτικές προτεραιότητες, που δεν έχουν ακόμη εξειδικευτεί. Μία επενδυτική προτεραιότητα στο ΕΤΠΑ, που αφορά το φυσικό αέριο, και μία επενδυτική δραστηριότητα στο ΕΚΤ, που αφορά την κοινωνική επιχειρηματικότητα, κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία. Εδώ βλέπουμε συγκεντρωτικά ότι από το σύνολο των 60 δράσεων, που έχει το πρόγραμμα, οι 50 εξειδικεύτηκαν, και έχουν μείνει οι υπόλοιπες 10 δράσεις για εξειδίκευση. Όλοι οι άξονες έχουν εξειδικευτεί, προφανώς με τις επενδυτικές προτεραιότητες, οι δύο, που λέγαμε, αφορούν ένα μέρος κάποιων αξόνων. Ποιες είναι αυτές οι 10 δράσεις; Οι 10 δράσεις, που έχουν απομείνει, αφορούν στον άξονα 1 τις δράσεις προώθησης της έρευνας και της καινοτομίας σε επιχειρήσεις στους τομείς έξυπνης εξειδίκευσης, και αυτό το ποσό αφορά τα κουπόνια καινοτομίας. Μια καινοτόμα δράση, δεν έχει εξειδικευτεί ακόμα. Στον άξονα 3, τη θερμοκοιτίδα, αλλά το μέρος της στήριξης των νέων επιχειρηματιών. Η δομή θερμοκοιτίδας έχει εξειδικευτεί. Μας απομένει το υπόλοιπο, που αφορά τους ενδιαφερόμενους νέους επιχειρηματίες, που θα εγκατασταθούν στη θερμοκοιτίδα. Στον άξονα 4 έχουμε την ενεργειακή απόδοση των φωτισμών των δημόσιων χώρων, που είχαμε αναφερθεί στην προηγούμενη επιτροπή. Δεν έχει εξειδικευτεί ακόμη. Στον άξονα 7 έχουμε τις δράσεις του φυσικού αερίου για εξειδίκευση. Στον άξονα 9 τις δράσεις βελτίωσης των υποδομών εγκατάστασης Ρομά. Είναι η νέα δράση, που είχαμε εγκρίνει στην προηγούμενη επιτροπή. Στον άξονα 8 είπαμε είναι το δεύτερο μέρος της προώθησης στην αυτοαπασχόληση. Το α' μέρος έχει εξειδικευτεί και ήδη υλοποιείται. Και στον άξονα 10 έχουμε αυτές τις δράσεις, που αφορούν την περεταίρω εξειδίκευση της προώθησης στην απασχόληση των ατόμων που πλήττονται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό, τα κέντρα πιστοποίησης αναπηρίας, τις δράσεις φροντίδας-προστασίας των Ρομά, επιδότηση ενοικίου, κ.λπ., ομάδες διαβίωσης, διαχείρισης, και τις δύο δράσεις για την κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία. Αυτές είναι οι δράσεις, που έχουν απομείνει στο σύνολο του προγράμματος, για τις οποίες ο προγραμματισμός περιλαμβάνει την εξειδίκευσή τους μέχρι και το δεύτερο εξάμηνο του 2019. Θα έχουν ολοκληρωθεί, δηλαδή, μέσα στο 2019. Σ' αυτή τη διαφάνεια βλέπουμε την πορεία επίτευξης των ετήσιων στόχων της προηγούμενης εξειδίκευσης. Για τις γνωστές παραμέτρους της

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

εξειδίκευσης, των προσκλήσεων, εντάξεων, συμβάσεων και δαπανών. Αυτοί είναι οι στόχοι της εξειδίκευσης μέχρι το τέλος του 2019, εδώ είναι η πορεία τους μέχρι το τέλος του Ιουνίου, 30, δηλαδή, Ιουνίου του 2019. Βλέπουμε ποσοστά της τάξεως στη εξειδίκευση, στις προσκλήσεις και στις εντάξεις σε πολύ καλό βαθμό να έχουμε πετύχει αυτούς τους στόχους. Σε χαμηλότερο, βέβαια, ποσοστό στις συμβάσεις και στις δαπάνες. Οι προβλέψεις μέχρι το τέλος του '19 είναι σ' αυτή τη στήλη, και βλέπουμε ότι θα ξεπεράσουμε τον στόχο της εξειδίκευσης και των προσκλήσεων και των εντάξεων. Λίγο θα υπολειπόμαστε στις συμβάσεις και κάπως περισσότερο στις δαπάνες. Ήταν πολύ αισιόδοξος ο στόχος των δαπανών, των δράσεων εξειδίκευσης. Νωρίτερα ο προϊστάμενος ο κ. Κιουρτσίδης, σας παρουσίασε τους ετήσιους στόχους σε σχέση με τα σχέδια δράσης. Τα σχέδια δράσης έπονται των στόχων, που είχανε προγραμματιστεί, στο έγγραφο εξειδίκευσης, και έχουμε μία απόκλιση. Αντίστοιχη είναι η εικόνα για το ΕΤΠΑ και για το ΕΚΤ με το σύνολο του προγράμματος. Και εδώ ολοκληρώνουμε την συνοπτικότητα παρουσίαση των στοιχείων της εξειδίκευσης, για να περάσουμε στη δεύτερη παρουσίαση, που αφορά τους δείκτες και το πλαίσιο επίδοσης. Η αναλυτική πορεία των δεικτών παρουσιάζεται στο υλικό, που σας έχουμε στείλει. Και εδώ θα γίνει μια πολύ συνοπτική πάλι παρουσίαση της συνολικής πορείας των δεικτών. Τι βλέπουμε σ' αυτό τον πίνακα; Στην πρώτη στήλη είναι οι άξονες, στη δεύτερη είναι το σύνολο των δεικτών, που έχει ο κάθε άξονας και στην επόμενη φαίνεται πόσοι συνολικά δείκτες ανά άξονα έχουν ενεργοποιηθεί. Βλέπουμε εδώ συνολικά το σύνολο των 66 δεικτών, που έχει το πρόγραμμα. 41 έχουν ήδη ενεργοποιηθεί, που αποτελούν το 62% του συνόλου των δεικτών. Στις επόμενες στήλες βλέπουμε και τα ποσοστά της επίτευξης αυτών των δεικτών. Βλέπουμε ότι έχουμε υψηλά ποσοστά, 31 δείκτες πάνω από 85%, 2 δείκτες μεταξύ 75-85%, ένας 65-75% και κάτω από το 65% είναι 7 δείκτες. 25 δείκτες, όπως βλέπετε στην τελευταία στήλη κάτω δεξιά, δεν έχουν ενεργοποιηθεί ακόμα. Το πλαίσιο επίδοσης, εδώ βλέπουμε τη συνολική πορεία του πλαισίου επίδοσης σαν άξονα. Στον πρώτο άξονα επί συνόλου τριών δεικτών, δυο δείκτες βασικά στάδια υλοποίησης και ένας οικονομικός δείκτης. Βλέπουμε σ' αυτή τη στήλη τον στόχο που είχαμε για το τέλος του 2018 γι' αυτούς τους δείκτες, τις τιμές. Και φυσικά την υλοποίηση μέχρι 21/12/2018 και τα ποσοστά του ορόσημου. Τόσο ο άξονας 1 όσο ο άξονας 2 και ο άξονας 3 δεν κατάφεραν να πετύχουν τους στόχους του ορόσημου 2018 και το αποθεματικό επίδοσης, που αναλογεί σ' αυτούς τους άξονες, βλέπετε στον άξονα 1 να είναι 647.000€ και στον άξονα 2, στον άξονα 3 1.942.000€. Θα πρέπει να κατανεμηθούν στους άξονες, που έχουνε πετύχει τους στόχους, όπως θα δούμε λίγο παρακάτω. Εδώ είναι η πορεία του 4,5,6, των επόμενων τριών αξόνων. Και ο άξονας 4 δεν κατάφερε να πετύχει, και έχουμε αναλυτική παρουσίαση και στο υλικό, που σας έχουμε αποστείλει. Ο άξονας 5 οριακά δεν κατάφερε, δεν πέτυχε, γιατί σε σύνολο τεσσάρων συμβάσεων καθυστέρησε ακόμα μία, που υπογράφηκε αρχές του Γενάρη του '19, και έτσι έμεινε απ' έξω και αυτός ο άξονας, απ' έξω από την επιτυχία του οριακότατα. Όπως και ο άξονας 6 οριακά, γιατί μόνο στις συμβάσεις δεν πέτυχε, σ' αυτό τον δείκτη δεν πέτυχε, να φτάσει στις 7 συμβάσεις. Σταμάτησε στη μία σύμβαση. Και έτσι έμεινε και αυτός ο άξονας χωρίς επιτυχία οριακά. Ο άξονας 7 πέτυχε τις τιμές στόχου για το 2018 και το αποθεματικό παραμένει στον άξονα. Ο άξονας 9 επίσης πέτυχε, και το αποθεματικό 1.400.000€ παραμένει στον άξονα. Και ο άξονας 11 της παιδείας και αυτός οριακότατα, και το λέω σε υπερθετικό βαθμό, γιατί κάποιο μικρό ποσό χιλιάδων ευρώ μας σταμάτησε στο 74.1-75%, δηλαδή θα είχε επιτυχία και αυτός ο άξονας. Και εδώ έχουμε τους άξονες

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

του ΕΚΤ. Ο ένας δεν πέτυχε, ο άλλος πέτυχε. Και δεν είναι εύκολη η άσκηση. Το ποσό του άξονα 8 θα κατανεμηθεί στον άξονα 10, γιατί δεν υπάρχει και άλλος πετυχημένος άξονας του ΕΚΤ. Συνοπτικά, μιλώντας και αξιολογώντας την πορεία του πλαισίου επίδοσης, βλέπουμε ότι έχουμε πετύχει τα ορόσημα στους άξονες 7,9 του ΕΤΠΑ και στον άξονα 10 του ΕΚΤ. Οριακά δεν κατάφεραν οι άξονες 5,6,8,11 και όλοι σε άλλο δείκτη, που αφορά το βασικό στάδιο των συμβάσεων, και ο άξονας 8 και 11 στον οικονομικό δείκτη. Αδυναμία πλήρης επίτευξης παρουσιάστηκε στα ορόσημα για τους άξονες 1-4, κάτι που δεν ευθύνεται φυσικά στις δυνατότητες των επιχειρησιακών προγραμμάτων, αλλά σε εξωγενείς παράγοντες. Παρόμοια εικόνα για τους θεματικούς τόπους 1-4 παρατηρείται σε όλα τα επιχειρησιακά προγράμματα της χώρας. Εδώ παρουσιάζονται συνοπτικά οι βασικοί λόγοι αδυναμίας επίτευξης αυτών των στόχων ανά άξονα. Στον άξονα 1 είχαμε την καθυστέρηση εκπλήρωσης της σχετικής αιρεσιμότητας, είχαμε την τροποποίηση του νόμου για τις δημόσιες συμβάσεις 4412 και των λεπτομερειών εφαρμογής, είχαμε και την προσαρμογή του πληροφοριακού συστήματος κρατικών ενισχύσεων. Όλα, όπως προείπα, είναι εξωτερικοί παράγοντες, που δεν μπορούσαμε να τους ορίσουμε ή να τους επισπεύσουμε. Καθυστέρησαν και επέφεραν αυτή την πορεία στον άξονα 1. Στον άξονα 2 επίσης έχουμε καθυστέρηση της σχετικής αιρεσιμότητας, την καθυστέρηση στη σύσταση και στη λειτουργία της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής και φυσικά και την καθυστέρηση της εξειδίκευσης των λεπτομερειών εφαρμογής. Στον άξονα 3 εκτός από την αιρεσιμότητα και την καθυστέρηση του ενδιαμέσου φορέα. Στον άξονα 4 πάλι αιρεσιμότητα και τις λεπτομέρειες του κανονισμού του ΚΕΝΑΚ, ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, φυσικά και του νόμου για τις δημόσιες συμβάσεις. Λίγο-πολύ, βλέπετε, είναι παρόμοια τα προβλήματα, οι δυσκολίες που αντιμετώπιζαν όλοι οι άξονες, για να πετύχουν αυτούς τους στόχους. Όμως έχουν εξαλειφθεί αυτοί οι λόγοι πια. Έστω και με μία καθυστέρηση μέχρι το τέλος του '18 ολοκληρώσαμε και την επιλογή του ενδιαμέσου φορέα αρχές του '19. Ήδη έχουμε, όπως σας ανέφερε και ο προϊστάμενος, ο κ. Κιουρτσίδης, και την έκδοση της πρώτης πρόσκλησης στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Και όπως παρουσιάστηκε, έχουμε πλέον ενεργοποίηση όλων των αξόνων. Ακόμα και στον άξονα 2 έχουμε εξειδικεύσει πλήρως σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Ανάπτυξης, και το επόμενο διάστημα θα έχουμε και τις πρώτες προσκλήσεις. Ποια είναι τα μέτρα, που πρέπει να λάβουμε από εδώ και πέρα, για να πετύχουμε τους στόχους μέχρι και το 2023; Είναι η διαρκής επιτάχυνση των επιμέρους διαδικασιών σε όλες τις παραμέτρους, από την εξειδίκευση, τις προσκλήσεις, τις εντάξεις, συμβατοποιήσεις και υλοποιήσεις των έργων. Συστηματική παρακολούθηση της υλοποίησης, όπως και γίνεται, σύμφωνα με τα ετήσια σχέδια δράσης σε συνεργασία με την Εθνική Αρχή Συντονισμού, ειδικότερα την ΕΥΣΕ, φυσικά και με τους δικαιούχους και τους εμπλεκόμενους φορείς. Έγκαιρα εντοπίζουμε τα προβλήματα στη διάρκεια υλοποίησης και προωθούμε λύσεις αντιμετώπισης και συνεχώς υποστηρίζουμε τους δικαιούχους, για ν' ανταποκριθούν με γρηγορότερους ρυθμούς, να βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα και έγκαιρα να ολοκληρώσουν την υλοποίηση των έργων τους. Αυτές είναι οι βασικές ομάδες των μέτρων, για να πετύχουμε τους στόχους και να ολοκληρώσουμε το πρόγραμμα μ' επιτυχία. Και συνεχίζουμε με την επόμενη παρουσίαση. Είναι πάλι μια συνοπτική εικόνα της πορείας των παρεμβάσεων της Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης, της Βιώσιμης Χωρικής Ανάπτυξης και της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης Αξιοποίησης των Λιμνών. Εδώ βλέπουμε τα πέντε εγκεκριμένα επιχειρησιακά σχέδια των 5 μεγάλων αστικών

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

περιοχών, του δήμου Γρεβενών, Καστοριάς, Κοζάνης, Εορδαίας και Φλώρινας με τους αντίστοιχους προϋπολογισμούς. Βλέπουμε έναν συνολικό προϋπολογισμό της τάξεως των 41.700.000€. Να θυμηθούμε λίγο την περιοχή παρέμβασης εδώ ΒΑΑ Γρεβενών, που είναι το νότιο τμήμα της πόλης γύρω από τον Γρεβενίτη ποταμό μέχρι το δάσος Καστράκι, 6.600.000€, της Καστοριάς, που περιλαμβάνει την παλιά πόλη, περιοχή της αγοράς και Νταηλάκη, της Κοζάνης, που έχει το κεντρικό τμήμα της πόλης μέχρι την περιοχή του σιδηροδρομικού σταθμού νότια, της Εορδαίας, της Πτολεμαΐδας, της πόλης Πτολεμαΐδας, που περιλαμβάνει το νότιο ανατολικό τμήμα μέχρι την περιοχή του ΒΙΟΠΑ και της ΑΕΒΑΛ και της Φλώρινας, που έχει το ιστορικό κέντρο και το δυτικό τμήμα παραποτάμιο του Σακουλέβα ποταμού. Και εδώ βλέπετε τη συνολική εικόνα ανά ΒΑΑ. Εδώ είναι τα πέντε ΒΑΑ με τους προϋπολογισμούς. Σ' επίπεδο προσκλήσεων, όπως βλέπουμε, έχουμε τρεις προσκλήσεις στο ΒΑΑ Γρεβενών, τρεις Καστοριάς, δύο Κοζάνης, δύο Εορδαίας και τρία Φλώρινας. Σύνολο 13 προσκλήσεις ύψους 45.500.000€. Οι προσκλήσεις αφορούν την ενεργειακή αναβάθμιση των δημόσιων κτιρίων, σχολικών κτιρίων και άλλων δημόσιων κτιρίων, την περιβαλλοντική οικιστική ανάπτυξη, τις αναπλάσεις, δηλαδή, στις περιοχές παρέμβασης και τη βελτίωση του οδικού δικτύου, τη βελτίωση στην πρόσβαση στις περιοχές παρέμβασης. Στις επόμενες στήλες βλέπουμε τις προτάσεις. Πέντε προτάσεις έχουν υποβληθεί από τα Γρεβενά, από το ΕΣΒΑΑ Γρεβενών, δύο από Κοζάνη, σύνολο επτά. Έχουμε μια έλλειψη προτάσεων από τα υπόλοιπα ΒΑΑ. Οι προτάσεις των Γρεβενών αφορούν την ενεργειακή αναβάθμιση δημόσιων κτιρίων. Εντάχθηκαν και οι πέντε. Και είναι και οι μοναδικές εντάξεις που έχουμε στα ΒΑΑ, στη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη. Και της Κοζάνης αφορούν την ανάπτυξη της πλατείας Λασσάνη, αναπλάσεις ουσιαστικά, και τη βελτίωση της οδικής σύνδεσης. Είναι σε αξιολόγηση. Συμβάσεις, πληρωμές δεν υπάρχουν. Όσον αφορά την Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση της αξιοποίησης λιμνών Δυτικής Μακεδονίας, εδώ βλέπουμε την περιοχή παρέμβασης. Είναι η περιοχή γύρω από τις λίμνες των Πρεσπών, περιοχή Βεγορίτιδας και Πετρών, Χειμαδίτιδα και Ζάζαρη, της Καστοριάς και του Πολυφύτου μαζί με την τεχνητή λίμνη του Ιλαρίωνα. Αυτή είναι η περιοχή παρέμβασης της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης. Περιλαμβάνουν στο επιχειρησιακό σχέδιο τους τρεις άξονες, προστασίας, ανάδειξης τους φυσικού-πολιτιστικού αποθέματος, 23.700.000€, τις επενδύσεις παραγωγικής βάσης, ουσιαστικά τη βελτίωση της επιχειρηματικότητας, ενίσχυση επιχειρηματικότητας, 5.400.000€ και τον άξονα της βελτίωσης της πρόσβασης, της διασύνδεσης και της οργάνωσης των υπηρεσιών, 7.500.000€. συνολικά 36.600.000€. Και εδώ βλέπουμε πάλι την συνοπτική εικόνα της πορείας υλοποίησης του επιχειρησιακού σχεδίου, τον άξονα. Οι τρεις άξονες με τα ποσά τους. Βλέπουμε σε επίπεδο προσκλήσεων έχουν εκδοθεί τρεις προσκλήσεις στον πρώτο άξονα, που αφορούν δράσεις πολιτισμού και δράσεις διαχείρισης λυμάτων για την προστασία των ευαίσθητων αποδεκτών των λιμνών, και μία πρόσκληση για τη βελτίωση της οδικής σύνδεσης στον άξονα 3. Έχουμε είναι οχτώ προτάσεις στον 1^ο άξονα, και μία έχει ήδη ενταχθεί και αφορά τη διαχείριση λυμάτων στην περιοχή Σουλού - Βεγορίτιδας. Άλλες προτάσεις και εντάξεις δεν υπάρχουν. Και φυσικά συμβάσεις και πληρωμές επίσης δεν υπάρχουν. Έτσι ολοκληρώσαμε και τη συνοπτική παρουσίαση της πορείας των παρεμβάσεων της ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης και προχωρούμε με την ετήσια έκθεση. Μια πάλι συνοπτική ενημέρωση για την πορεία της ετήσιας έκθεσης υλοποίησης για το έτος 2018. Το πλαίσιο καθορίζεται απ' τον κανονισμό, και στον γενικό κανονισμό των κοινών διατάξεων, αλλά και στον εκτελεστικό κανονισμό 207, που τροποποιήθηκε

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

με τον 277 και ως προς το παράρτημα 5, και φυσικά με τις σχετικές εγκυκλίους και της οδηγίες της Εθνικής Αρχής Συντονισμού, της ΕΥΣΑ, τις αρχικές και τις συμπληρωματικές οδηγίες. Τα περιεχόμενα της ετήσιας έκθεσης ήταν για πρώτη φορά, που στα περιεχόμενα έχουμε και τα τρία μέρη του παραρτήματος, μέρος α', β', γ'. Είναι η πιο μεγάλη, θα λέγαμε, σε περιεχόμενο και έργο ετήσια έκθεση. Στο πρώτο μέρος υπάρχει προεπισκόπηση του προγράμματος ανά άξονα, τους δείκτες, πολλούς δείκτες, πολλοί πίνακες με δείκτες, και τα δημοσιονομικά στοιχεία. Η επόμενη ενότητα έχει μια σύνθεση των αξιολογήσεων, που έχουν γίνει. Έχει ολοκληρωθεί η πρώτη αξιολόγηση εφαρμογής και του προγράμματος και της στρατηγικής της πληροφόρησης και της επικοινωνίας, και τα στοιχεία των αποτελεσμάτων παρουσιάζονται σ' αυτή την ενότητα. Εκτός από το δικό μας πρόγραμμα έγιναν και κάποιες οριζόντιες αξιολογήσεις για την εναρμόνιση, παρουσιάζονται και εκείνα τα στοιχεία. Στην ενότητα 4 είναι τα ζητήματα που επηρεάζουν τις επιδόσεις του προγράμματος, τα προβλήματα, δηλαδή, που παρουσιάζονται και τα μέτρα που λαμβάνουμε αναλυτικότητα. Η ενότητα 5 αφορά τη συνοπτική έκθεση για την ενημέρωση των πολιτών. Για πρώτη φορά με καινούργιες οδηγίες έχουμε συντάξει και αναρτήσει τη συνοπτική έκθεση μ' ένα πολύ πιο εύληπτο τρόπο για τους πολίτες. Η 6 ενότητα αφορά τα στοιχεία της υλοποίησης των μέσω χρηματο-οικονομικής τεχνικής. Στο δεύτερο μέρος έχουμε πολλές ενότητες, πληροφορίες για τους στόχους, τις ειδικές δράσεις για την ισότητα ανδρών-γυναικών, αειφόρο ανάπτυξη, κλιματική αλλαγή, τις πληροφορίες για τη συμμετοχή των εταίρων στην εφαρμογή του προγράμματος τόσο στον σχεδιασμό όσο και στην υλοποίηση, πληροφορίες για την αξιολόγηση, για το σχέδιο αξιολόγησης, για την πληροφόρηση, τη δημοσιότητα, μια ειδική ενότητα για την ολοκληρωμένη εδαφική ανάπτυξη, δηλαδή για τα ΒΑΑ και για την ΟΧΕ, ενέργειες για την ενίσχυση της ικανότητας, για τη στήριξη ουσιαστικά κυρίως των δικαιούχων για εμάς και δράσεις για τις περιοχές, που πλήττονται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό. Και για πρώτη φορά το τρίτο μέρος, που αφορά τις πληροφορίες του προγράμματος μας για τη συνεισφορά του στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, και, φυσικά, ολοκληρώνεται με τις πληροφορίες για το πλαίσιο επίδοσης. Εδώ υπενθυμίζουμε ότι με βάση τα στοιχεία, που έχουν καταχωρηθεί και έχουν αναρτηθεί μέσω SFC, έχουν προωθηθεί στη Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με βάση αυτά τα στοιχεία, λοιπόν, της έκθεσης θα γίνει και η αξιολόγηση του πλαισίου επίδοσης. Ολοκληρώθηκε ο σχεδιασμός, η κατάρτιση της ετήσιας έκθεσης στις 14 Ιουνίου. Εγκρίθηκε από την Επιτροπή Παρακολούθησης με τη γραπτή διαδικασία 26 Ιουνίου, και υποβλήθηκε επίσημα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω της SFC στις 28 Ιουνίου. Και μας ήρθε η αποδοχή της ετήσιας έκθεσης, της πληρότητας, δηλαδή, και των συμπληρωματικών στοιχείων στις 3 Ιουλίου. Είμαστε σε αναμονή της έγκρισης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η περίληψη για τους πολίτες, η σύλληψη, είναι ίδια, όπως προβλέπεται κανονιστικά από το άρθρο 50 του κανονισμού του νόμου διατάξεων, είναι ήδη αναρτημένη και στην ιστοσελίδα της Διαχειριστικής Αρχής. Αυτά όσον αφορά την ετήσια έκθεση υλοποίησης. Και μπορούμε να ολοκληρώσουμε με την πρόοδο της στρατηγικής για την πληροφόρηση και την επικοινωνία του προγράμματος, προϊστάμενε. Ανάμεσα στις αρμοδιότητες της μονάδας Α1 είναι ο σχεδιασμός και η εφαρμογή των δράσεων για την πληροφόρηση και την επικοινωνία του προγράμματος. Θυμίζουμε ότι η στρατηγική επικοινωνίας, που για πρώτη φορά υιοθετήθηκε σ' αυτή την Προγραμματική Περίοδο, εγκρίθηκε στην πρώτη συνεδρίαση του νόμου του '15. Ενδεικτικά και συνοπτικά, αναλυτικά παρουσιάζονται πάλι στο

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

τεύχος το ειδικό, που σας έχουμε αποστείλει, ενδεικτικά εδώ να δούμε στην περίοδο '18 μέχρι 30.06.2019 έχουν ολοκληρωθεί αυτές οι ενέργειες του μαθητικού διαγωνισμού EURegion 17-18. Η συμμετοχή στο EU Delivers in the Regions με το σπήλαιο του Δράκου για εμάς, η συμμετοχή μας, η συνδιοργάνωση της εκδήλωσης του στρατού Καστοριάς «Πολιτισμός» με 860 επισκέπτες, παρουσιάστηκαν και έργα του προγράμματος και της περιφέρειας, ενημερωτικές εκδηλώσεις με πολλές συμμετοχές, τεχνικές συναντήσεις με όλους τους δικαιούχους σε πολύ τακτική βάση, τεχνικές συσκέψεις, που κάναμε, με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και με την κεντρική αρχή, την Εθνική Αρχή Συντονισμού, τα δελτία τύπου και ο επανασχεδιασμός της ιστοσελίδας μας. Αν και είχαμε παρουσιάσει κάποια πρώτα αποτελέσματα του μαθητικού διαγωνισμού EURegion 17-18 στην προηγούμενη συνεδρίαση, εδώ προσθέσαμε και τη συμμετοχή των 300 πλέον συμμετεχόντων στην ίδια την εκδήλωση, που ανεβάζουν πια το σύνολο των συμμετεχόντων σε όλη αυτή την εκδήλωση στους 750. Ήταν μια από τις πιο επιτυχημένες εκδηλώσεις σε επίπεδο χώρας, ίσως και Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως τουλάχιστον μας πληροφόρησαν οι εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Και ήθελαν να το παρουσιάσουν ως καλή πρακτική σ' ένα συνέδριο στις Βρυξέλλες, αλλά κατέστη αδύνατο εκείνη τη χρονική στιγμή. Αυτή είναι η νέα μας σελίδα, που σε μικρό χρονικό διάστημα πια θα μπει και σε εφαρμογή. Και επειδή έχουμε σύνδεση με Internet, ίσως δούμε και λίγο μια γρήγορη περιήγηση την καινούργια σελίδα μας. βλέπετε έχει μικρή οθόνη εδώ, τα σήματα είναι το ένα δίπλα στο άλλο, τώρα τα δείχνει το ένα κάτω απ' το άλλο. Εδώ είναι η πρώτη γραμμή, που εμφανίζονται όλα τα στοιχεία, με ανακοινώσεις, προσκλήσεις, τα banners δίπλα. Μια γρήγορη εικόνα παίρνουμε του προγράμματος από την πρώτη, βλέπετε, ματιά. Ο προϋπολογισμός, οι εντάξεις και οι πληρωμές με τα ποσοστά από κάτω, που θα ενημερώνεται τακτικότερα. Αυτή είναι η ενημέρωση 30.06. Και καταφέραμε και βάλαμε και στην πρώτη σελίδα, όπως είναι και οι οδηγίες τις Ευρωπαϊκής Επιτροπής, την ενημέρωση των πολιτών. Αυτό είναι το συνοπτικό έντυπο της ετήσιας έκθεσης για την υλοποίηση της ενημέρωσης των πολιτών. Έχει και φωτογραφίες από τα έργα, έχει, βέβαια, και τη συνολική εικόνα του προγράμματος. Πολύ γρήγορα και βιαστικά βλέπετε στο επιχειρησιακό πρόγραμμα υπάρχει ο σχεδιασμός, το πρόγραμμα, η επιτροπή και οι εργασίες που γίνονται όλα εκεί. Στην υλοποίηση μπορούμε να δούμε τις προσκλήσεις, βλέπετε, και τις εντάξεις. Έχει γίνει πιο σύγχρονο το περιβάλλον πλέον και των προσκλήσεων με αναζητήσεις. Εδώ είναι η συνοπτική εικόνα όλων των προσκλήσεων, αλλά μπορούμε να κάνουμε αναζήτηση ανά άξονα, επενδυτική, ενεργή, κ.λπ. Έχει γίνει λίγο πιο ευέλικτο και εύχρηστο, για να εξυπηρετεί τις ανάγκες και των δικαιούχων γρηγορότερα και αμεσότερα. Πολύ γρήγορη ήταν αυτή η περιήγηση. Σε μικρό χρονικό διάστημα θα έχουν ανεβεί όλα τα στοιχεία, για να το δώσουμε σε πλήρη πια εφαρμογή. Και εδώ είναι ο προγραμματισμός για τις ενέργειες μέχρι το τέλος του 2019. Έχουμε στο πρόγραμμά μας να δημιουργήσουμε βίντεο με εμβληματικά έργα, την ενημερωτική καμπάνια «Did you know? - Το ήξερες;», την ενεργοποίησης χρήσης μέσω κοινωνικής δικτύωσης, συνδιοργάνωση εκδηλώσεων με το Europe Direct, που βρίσκεται στη Φλώρινα και τη νέα εκστρατεία "Europe, My Vision" σε συνεργασία με την Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης. Ήδη αυτό τώρα το πρόγραμμα ενεργειών προβολής και επικοινωνίας, που τρέχει για την ενημέρωση των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων και των νέων, που θα ήθελαν να συστήσουν επιχειρήσει, που τρέχει τώρα με ενδιάμεσο φορέα ΕΦΕΠΑΕ, που υλοποιείται για την περιοχή μας από το ΚΕΠΑ-ANEM, έχουμε αυτές τις πέντε ενημερωτικές εκδηλώσεις, η πρώτη έγινε χθες στην Καστοριά, ακολουθούν Γρεβενά,

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

Κοζάνη, Φλώρινα, Πτολεμαΐδα, ολοκληρώνουμε μέχρι 18.07 αυτή τη σειρά των ενημερωτικών εκδηλώσεων. Δεν είναι όμως μόνο αυτές οι εκδηλώσεις για την ενημέρωση. Έχουμε όλες αυτές τις δράσεις, ένα πακέτο, δηλαδή, δράσεων για την ενημέρωση, για την πληροφόρηση, για τη διάχυση της πληροφόρησης σε όλους τους ενδιαφερόμενους. Το λογότυπο και το επικοινωνιακό μήνυμα, την έκδοση πληροφοριακής αφίσας, τα banners, τα flyers, τις επιστολές, ειδικές επιστολές για επιχειρηματίες, διοργάνωση εκδηλώσεων, που είπαμε, το φάκελο με το βοηθητικό υλικό και τις οδηγίες, τις ερωτήσεις και απαντήσεις, που θ' αναρτήσουμε τις επόμενες μέρες, τα δελτία τύπου συνεχώς για τη συνεχή ενημέρωση, υλικό ενημέρωσης και τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, συνεντεύξεις, για να δοθεί μεγάλη προβολή και να φτάσει η ενημέρωση σε κάθε ενδιαφερόμενο. Αυτό είναι, το έχετε δει και στη χθεσινή συνάντηση ο καθένας όσοι είχατε παρευρεθεί. Πολύ βιαστικά και κλείνουμε μ' ένα συνοπτικότατο βίντεο δυόμιση λεπτών. Μπορούμε να το ξεκινήσουμε, για να κλείσουμε αυτή την ενότητα; Σας κουράσαμε με τα πολλά λόγια. Να σας δείξουμε και λίγο εικόνες. (προβολή βίντεο) Έτσι ολοκληρώνουμε τις συνοπτικές και σύντομες παρουσιάσεις. Ευχαριστώ για την προσοχή σας και για την υπομονή σας. Στη διάθεσή σας, φυσικά, για οποιαδήποτε παραπέρα ενημέρωση. Ευχαριστώ.

<Χαράλαμπος Κιουρτίδης> Ευχαριστούμε τον κ. Μουρατίδη για την όντως συνοπτική παρουσίαση όλων των επιμέρους πεδίων παρέμβασης. Σειρά πλέον με την ολοκλήρωση του δεύτερου μέρους, που αφορούσε, όπως προείπα, την παρουσίαση της προόδου υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος, μπαίνουμε σ' έναν κύκλο, στον πρώτο κύκλο συζήτησης και παρεμβάσεων και ερωτήσεων. Θα παρακαλούσα τα μέλη της επιτροπής, τα οποία θέλουν να πάρουν τον λόγο, για να παρέμβουν, να δηλώνουν για λόγους τήρησης των πρακτικών, να δηλώνουν το όνομά τους και τον φορέα από τον οποίο προέρχονται και εκπροσωπούν. Θα ξεκινήσουμε με τους εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τον κ. Χρήστο Γκόγκο.

<Χρήστος Γκόγκος> Καλημέρα και από εμάς, καλημέρα σε όλες και όλους. Για όσους πιθανότατα δεν με ξέρουν, με βλέπουν για πρώτη φορά, ονομάζομαι Χρήστος Γκόγκος και δουλεύω στη Γενική Διεύθυνση Regio Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και έχω την ευθύνη συντονισμού των περιφερειακών προγραμμάτων. Στα πλαίσια αυτής της αρμοδιότητας σήμερα εδώ στην Καστοριά είναι η έκτη Επιτροπή Παρακολούθησης, που παρακολουθώ. Συνεπώς αυτό μου δίνει τη δυνατότητα να έχω μια πολύ ευρεία εικόνα του τι γίνεται σε περιφερειακό επίπεδο, και μάλιστα, επειδή η σημερινή συνάντηση είναι η τελευταία αυτού του κύκλου, έρχομαι στη συνάντηση αυτή με την εμπειρία και τις σκέψεις, που έχω αποκομίσει, και από τις άλλες περιφέρειες. Και νομίζω ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικό. Είμαστε εδώ μαζί με τη συνάδελφό μου, την κα. Αναστασία Μπακοπούλου από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Και εκείνη, όπως και εγώ, έχει πάει σε αρκετές περιφέρειες, έκτη και για εσένα. Άρα καταλαβαίνετε ότι και οι δυο μας κομίζουμε μια σημαντική εμπειρία αλλά και γνώση από το τι γίνεται και σε άλλες περιφέρειες. Πριν ξεκινήσουμε και πούμε μερικά πράγματα και καταθέσουμε κάποιες βασικές οριζόντιες σκέψεις, που έχουμε, θα θέλουμε να ευχαριστήσουμε θερμά και τους συνεργάτες της Διαχειριστικής Αρχής αλλά και τους τοπικούς άρχοντες εδώ της περιοχής για τη φιλοξενία. Θέλουμε επίσης, και θα ήταν παράλειψη να μην το πούμε, συγχαρητήρια κύριε Κασαπίδη για την εκλογή σας σαν νέος περιφερειάρχης. Σας ευχόμαστε καλή επιτυχία στο δύσκολο έργο σας, γιατί είναι ένα πολύ δύσκολο έργο, και θέλουμε να σας πούμε ένα μεγάλο ευχαριστώ, γιατί παρότι δεν έχετε αναλάβει τα καθήκοντά σας επισήμως, τα

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

αναλαμβάνετε 1^η Σεπτεμβρίου, σήμερα μας τιμάτε με την παρουσία σας εδώ. Χθες είχαμε την ευκαιρία να έχουμε μία πάρα πολύ καλή συζήτηση και σε βάθος συζήτηση της πορείας του προγράμματος με τους συνεργάτες της Διαχειριστικής Αρχής, αλλά και με τους συναδέλφους από τις διάφορες επιτελικές αρχές των υπουργείων. Αυτό μας έδωσε τη δυνατότητα να δούμε σε βάθος κάποια θέματα, και έτσι να μπορούμε να συνοψίσουμε κάποιες βασικές σκέψεις για σήμερα. Επίσης, η παρουσίαση που μας έγινε από τους συνεργάτες της Διαχειριστικής Αρχής θεωρώ, γιατί έχω παρακολουθήσει πάρα πολλές, θεωρώ ότι ήταν πλήρης, σημαντική και δίνει έναυσμα για τους συμμετέχοντες να σκεφτούν και να καταθέσουν τις προτάσεις και σκέψεις τους. εμείς θεωρούμε ότι αυτή η στιγμή της Επιτροπής Παρακολούθησης είναι η κρίσιμότερη, η σημαντικότερη, είναι η στιγμή, που μετά την παρουσίαση προόδου εξήγησης της πορείας, ενημέρωση για την πορεία και των προβλημάτων, καλούμαστε όλοι να καταθέσουμε τις σκέψεις και τις απόψεις και τις προτάσεις μας, ώστε να γίνουμε καλύτεροι. Άρα, η χρονική στιγμή αυτή είναι η ουσία και η πεμπτουσία μια Επιτροπής Παρακολούθησης. Διότι πιστεύω, έχοντας επιστρέψει στα ελληνικά πράγματα μετά από αρκετά χρόνια περιήγησης σε άλλα κράτη-μέλη πάντα από την πλευρά της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής, θεωρούμε ότι οι Επιτροπές Παρακολούθησης δεν έχουνε μόνο ρόλο και λόγο ενημέρωσης, αλλά κυρίως, πρωτίστως, στο να λειτουργούν σαν πλατφόρμες, που θα καταθέτουν προτάσεις, ώστε να γίνουμε καλύτεροι. Γιατί αν ήτανε μόνο χώροι ενημέρωσης, αυτό θα μπορούσαμε να το κάνουμε και με μια ανταλλαγή email. Δεν χρειαζότανε να βρισκόμαστε τόσοι άνθρωποι γύρω από ένα τραπέζι, για να γίνει αυτό. Με αυτές τις εισαγωγικές, λοιπόν, κουβέντες, θα θέλαμε να καταθέσουμε κάποιες σκέψεις σε κάποια οριζόντια βασικά θέματα, και στη συνέχεια σε κάποια ειδικά, τα οποία αφορούν το ΠΕΠ Δυτικής Μακεδονίας. Είπε πάρα πολύ σωστά ο συνεργάτης προϊστάμενος της Διαχειριστικής Αρχής, ο κ. Κιουρτσίδης, ότι η καινοτομία είναι το μεγαλύτερο πείραμα, το οποίο ζούμε αυτή την Προγραμματική Περίοδο. Πρόσθεσε, δε, ότι είναι ένα πείραμα, από το οποίο μαθαίνουμε όλοι. Αυτό νομίζουμε ότι είναι πάρα πολύ σημαντικό. Γιατί, επειδή είναι ένα πείραμα, που για πρώτη φορά εφαρμόζεται στην χώρα μας, και ειδικά σε περιφερειακό επίπεδο, με την εκπόνηση και υιοθέτηση μιας στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης σε περιφερειακό επίπεδο, πρέπει και είναι απαραίτητο σ' αυτή τη χρονική στιγμή, που αρχίζουμε να συζητάμε και να σχεδιάζουμε το μέλλον, να δούμε τι έχουμε μάθει. Πρέπει, λοιπόν, να αντλήσουμε συμπεράσματα απ' αυτά που έχουμε μάθει μέχρι σήμερα σ' έναν τομέα, ο οποίος για το μέλλον της χώρας μας και της περιφέρειας είναι άκρως σημαντικός. Όπως γνωρίζετε, την επόμενη Περίοδο Προγραμματισμού, το 35% των πόρων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου θ' αφιερωθεί σε δράσεις καινοτομίας, έρευνας και επιχειρηματικότητας. Άρα, λοιπόν, θα πρέπει ν' αντλήσουμε συμπεράσματα από το τι μάθαμε μέχρι σήμερα και να δούμε πώς θα κάνουμε το ποιοτικότερο άλμα για το μέλλον. Οι σκέψεις, που έχουμε εμείς, ποιες είναι; Και τις συζητήσαμε στην τεχνική συνάντηση χθες. Για το μέλλον πρέπει να σκεφτούμε πώς θα τρέξουμε αυτό που λέμε καινοτομία, και πώς θα το τρέξουμε και στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας. Τι διαπιστώνουμε; Διαπιστώνουμε ότι δεν υπάρχει ένας μηχανικός μηχανισμός αυτή τη στιγμή, ο οποίος θα τρέξει αυτό που λέμε Οικοσύστημα Καινοτομίας έξω και πέρα από το Περιφερειακό Πρόγραμμα. Γιατί ναί μεν το Περιφερειακό Πρόγραμμα είναι σημαντικό εργαλείο, για να υποστηρίξει την καινοτομία, αλλά δεν είναι το μόνο. Όπως γνωρίζετε, υπάρχει μια σειρά από άλλα ανταγωνιστικά προγράμματα σ' ευρωπαϊκό επίπεδο, τα οποία τρέχουνε. Υπάρχουνε μεγάλες δυνατότητες συνεργασίας και

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

δικτύωσης σε θέματα καινοτομίας με δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς του εξωτερικού. Υπάρχει μια ανάγκη μεταφοράς τεχνογνωσίας. Και επειδή χθες το απόγευμα παρευρεθήκαμε και σε μια εκδήλωση για την επιχειρηματικότητα στη Δυτική Μακεδονία, και εδώ θα μιλήσουμε και θα καταθέσουμε κάποιες σκέψεις, δεν θα πρέπει να ξεχνάμε ότι στην επόμενη Περίοδο Προγραμματισμού θα έχουμε ένα τεράστιο πρόγραμμα, το EUInvest, το οποίο είναι 3.000.000.000€. Για να τα ετοιμάσουμε όλα αυτά, λοιπόν, θα πρέπει να έχουμε έναν πολύ δυναμικό μηχανισμό, που θα τα τρέξει. Τι διαπιστώνουμε αυτή την περίοδο; Ότι υιοθετήσαμε μια στρατηγική περιφερειακή Έξυπνης Εξειδίκευσης, προφανώς γιατί αυτό ήταν προαπαιτούμενο των κανονισμών, ήταν μια αιρεσιμότητα, δηλαδή, κάναμε τικ στο κουτάκι ότι υπάρχει στρατηγική, και μετά από κάποιο χρόνο, ένα-δύο χρόνια, διαπιστώσαμε ότι είχαμε έλλειψη αυτού του κεντρικού μηχανισμού, που θα είναι κινητήριο δύναμη, για να τρέξει τη RIS, αυτή τη στρατηγική. Γιατί η στρατηγική είναι έξω και υπεράνω του ΠΕΠ. Δεν είναι δηλαδή, το να τρέξουμε τη στρατηγική, δεν είναι ευθύνη και αρμοδιότητα της διαχειριστικής αρχής του ΠΕΠ. Γιατί, όπως σας εξηγώ αυτή τη στιγμή, είναι κάτι πολύ ευρύτερο. Και στο μέλλον αυτό θα είναι ακόμα πιο ευρύτερο με μεγάλη αύξηση των πόρων. Άρα πρέπει σήμερα, για να μην πω χθες, να σκεφτούμε πώς θα οργανώσουμε αυτόν τον δυναμικό μηχανισμό. Και όταν λέω δυναμικό μηχανισμό, πρέπει να επιλέξουμε τους άριστους, τους πιο άριστους από τους άριστους. Διότι πρέπει να περιλαμβάνει ειδικούς και εξειδικευμένους ανθρώπους, που έχουν γνώση του αντικειμένου, διότι αυτά τα θέματα δεν μπορούν να τρέξουν απλά δημιουργώντας έναν φορέα και κάνοντας προσλήψεις. Πρέπει να είναι οι άριστοι των άριστων. Ακούσαμε κάποιες σκέψεις από τη Διαχειριστική Αρχή εχθές για μία δομή, η οποία θα είναι κάτω από το Περιφερειακό Ταμείο υποστήριξης. Δεν γνωρίζουμε τις λεπτομέρειες, πώς θα τρέξει. Είναι κάτι το οποίο κάποιος πρέπει να το δει. Αλλά πρέπει αν το δει κάτω από το πρίσμα, που εμείς θεωρούμε ότι πρέπει αυτό να τρέξει. Θέλει μεγάλη προσοχή. Καταλάβαμε ότι η δομή αυτή θα υποστηριχτεί στην αρχή τουλάχιστον από έναν εξωτερικό σύμβουλο, ο οποίος θα πρέπει να καταθέσει ένα business plan για το μέλλον της καινοτομίας στην Περιφέρεια, έτσι ώστε οι άνθρωποι αυτοί να έχουν μια μαγιά αρχικής σκέψης. Όλα αυτά είναι πολύ σημαντικά, αλλά πρέπει να γίνουν με μεγάλη προσοχή, για να έχουν επιτυχία. Διότι δεν φτάνει μόνο να δημιουργήσουμε μία δομή. Η αποτελεσματικότητα είναι που έχει σημασία της δομής. Κάθε δομή κρίνεται από το έργο που παράγει για την αποτελεσματικότητά της. Εγώ δεν είμαι ούτε υπέρ ούτε κατά των συμβούλων. Αλλά οι σύμβουλοι, ξέρετε, υπογράφουν μια σύμβαση για ένα συγκεκριμένο έργο για μια συγκεκριμένη διάρκεια, και μετά φεύγουν. Δεν αφήνουν το κνοhowπίσω τους. Θέλει προσοχή αυτό όλο το setup. Εμείς αυτό θέλουμε να καταθέσουμε σαν σκέψη. Εσείς θα δείτε, γιατί εμείς σκέψεις καταθέτουμε. Δεν προσπαθούμε να επιβάλουμε τίποτα σε κανένα. Αλλά εσείς θα δείτε πώς θα τρέξει αυτό το πράγμα καλύτερα. Σχετικά με το θέμα της καινοτομίας. Συζητήσαμε χθες στην τεχνική συνάντηση και για τον ρόλο του Περιφερειακού Συμβουλίου Έρευνας Καινοτομίας, αυτό που λέμε συνοπτικά ΠΣΕΚ. Και είπαμε απ' την πλευρά μας ότι τα ΠΣΕΚ δεν λειτουργούν, όπως θα έπρεπε να λειτουργούν. Αυτό είναι τουλάχιστον το συμπέρασμα, το οποίο βγάζουμε από το μέχρι σήμερα γύρω μας στις διάφορες περιφέρειες. Και θα εξηγήσω γιατί δεν λειτουργούν, όπως θα έπρεπε να λειτουργούν. Ενώ η διαδικασία, την οποία τρέξαμε στο παρελθόν, επιχειρηματικής ανακάλυψης, ήτανε μια διαδικασία bottom-up, δηλαδή προστρέξαμε στον επιχειρηματικό κόσμο να έρθει με τις ιδέες του, έτσι ώστε αυτές τις ιδέες να τις συνδέσουμε με την

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

έρευνα, δημιουργήσαμε ένα συμβουλευτικό όργανο, τα ΠΣΕΚ, τα οποία, όμως, στην πλειοψηφία τους απαρτίζονται από μέλη του ερευνητικού χώρου, δηλαδή από καθηγητές, και όχι από ανθρώπους του επιχειρηματικού κόσμου. Όπως γνωρίζετε, όσοι γνωρίζουνε, τα ΠΣΕΚ αποτελούνται από 11 μέλη. Η πλειοψηφία τους, 6 μέλη, είναι καθηγητές. Δεν είναι άνθρωποι του επιχειρηματικού κόσμου. Αν, λοιπόν, θέλουμε να έχουμε μια διαδικασία bottom-up, ίσως να έπρεπε να σκεφτούμε αν πράγματι αυτή η σύνδεση μ' αυτή την ισορροπία είναι η καταλληλότερη. Και εδώ θα προσθέσουμε ότι υπάρχει, εκτός από τα περιφερειακά ΠΣΕΚ, υπάρχει και το ΕΣΕΚ, το Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας Καινοτομίας, ονομάζεται ΕΣΕΚ εν συντομία. Οπότε διαπιστώνουμε ότι απαρτίζεται από 17 μέλη, τα 15 εκ των οποίων είναι καθηγητές. Μα, δεν μπορεί να γίνει έτσι αυτό το πράγμα. Πρέπει, λοιπόν, να το δούμε. Γιατί εμείς δεν έχουμε τίποτα υπέρ ή κατά κάποιων τέτοιων θεσμών. Αντίθετα, θεωρούμε ότι αν λειτουργήσουν σωστά, αν λειτουργήσουν πραγματικά ως think tank, έτσι όπως εμείς πιστεύουμε, πράγματι θα είναι χρήσιμα εργαλεία. Αλλά μην ξεχνάμε ότι είναι συμβουλευτικοί οργανισμοί. Τα μέλη των ΠΣΕΚ δουλεύουν αφιλοκερδώς, δηλαδή εθελοντικά. Δεν πληρώνονται για την δουλειά, την οποία κάνουν. Αλλά, αν θέλουμε να υπάρχουν και να λειτουργούν σαν think tank πρέπει ν' αλλάξουν τρόπο λειτουργίας κατά κάποιο τρόπο και τρόπο σύνθεσης. Είχαμε πει και σε άλλες περιφέρειες, αν είναι να λειτουργούν έτσι, ίσως να μην είναι σωστό να λειτουργούν. Αν αλλάξουν, τότε θα ήταν σκόπιμο οι γνωμοδοτήσεις, στις οποίες προβαίνουν, να αναρτούνται στο διαδίκτυο. Ξέρετε, εμείς ψάξαμε μέχρι τώρα, γιατί σε πολλές περιφέρειες αυτά τα ΠΣΕΚ έχουνε συνεδριάσει 15 φορές, σε κάποιες άλλες 10, σ' εσάς, απ' ό,τι καταλάβαμε, 2-3, και ψάξαμε να βρούμε ποιες είναι οι γνωμοδοτήσεις των ΠΣΕΚ. Δεν βρήκαμε τίποτα. Ψάξαμε τα πρακτικά. Σε κάποιες περιφέρειες υπήρχαν όντως πρακτικά, τα οποία, βέβαια, επειδή το ΠΣΕΚ είναι υπεράνω, ασχολείται με τη στρατηγική της καινοτομίας σε περιφέρεια και όχι με το ΠΕΠ μόνο, δεν τα είχε η Διαχειριστική Αρχή σε πολλές περιπτώσεις, γιατί δεν είναι όργανο της Διαχειριστικής Αρχής το ΠΣΕΚ. Ψάξαμε, όμως, να δούμε αυτά τα πρακτικά, τα πήραμε με πολύ κόπο από κάποιες περιφέρειες, τα διαβάσαμε, και τι διαπιστώσαμε. Διαπιστώσαμε ότι δεν υπήρχαν πραγματικά προτάσεις, συγκεκριμένες προτάσεις, γνωμοδοτήσεις προς αυτούς, κύριε Περιφερειάρχα, επιτρέψτε με, που θα έχετε από αύριο την ευθύνη λήψης αποφάσεων σε περιφερειακό επίπεδο. Αυτό το όργανο πρέπει να είναι ένα εργαλείο για εσάς υποστήριξης, για να σας βοηθάει στη λήψη αποφάσεων, που θα έχετε ανάγκη να πάρετε για το μέλλον της καινοτομίας σ' αυτό τον χώρο εδώ. Αν δεν λειτουργεί ως τέτοιο, δεν το χρειάζεστε. Άρα, λοιπόν, ζητήσαμε να δημοσιεύονται, ν' αναρτούνται στο Διαδίκτυο τ' αποτελέσματα και οι προτάσεις του ΠΣΕΚ, έτσι ώστε να βλέπουμε, αν υπάρχουν προτάσεις και τι είδους. Είδαμε μια πολύ ωραία δουλειά που έχει γίνει με την ιστοσελίδα της Περιφέρειας, για παράδειγμα, του τι περιλαμβάνει. Γιατί όχι να μην περιλαμβάνει και ένα κουτάκι δίπλα, που να λέει γνωμοδοτήσεις ΠΣΕΚ, έτσι ώστε να είναι αυτό στη διαθεσιμότητα του οπουδήποτε εν πλήρη διαφάνεια, να βλέπουμε σε τι γνωμοδοτεί, σε τι πράγμα. Και βέβαια να υπάρχει και διαφάνεια σ' αυτούς που έχουν την ευθύνη λήψης, αν εφαρμόζουν αυτά τα οποία προτείνονται, και αν, βέβαια, δεν τα εφαρμόζουν, για ποιο λόγο. Γιατί γνωμοδοτήσεις κάνει το ΠΣΕΚ. Δεν είσατε υποχρεωμένοι, σαν πολιτικοί που έχετε την ευθύνη, δεν αποφασίζει. Αλλά, όμως, αν δεν ακολουθούμε τη γνωμοδότηση, πρέπει να πούμε για ποιους λόγους. Έτσι λειτουργεί η διαφάνεια κατά την άποψή μας σε τέτοιου είδους θέματα. Αυτό, λοιπόν, για ό,τι αφορά το ΠΣΕΚ, που είναι ένα εργαλείο. Ένα άλλο θέμα, το οποίο πιστεύουμε ότι είναι ιδιαίτερα

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

σημαντικό και είναι οριζόντιο. Δεν αφορά μόνο τη δικιά σας Περιφέρεια. Γιατί το βρήκαμε και σε άλλες περιφέρειες και, όπως είπαμε, πρέπει να καταθέσουμε αυτή την εμπειρία και γνώση, που έχουμε αντλήσει. Εδώ έχουμε έναν άξονα 2, ο οποίος άξονας 2 τι περιλαμβάνει; Περιλαμβάνει κάτι πολύ σημαντικό. Τη βελτίωση της πρόσβασης και χρήσης σε θέματα digitalization, δηλαδή ψηφιακής τεχνολογίας. Τι μας είπε η Διαχειριστική Αρχή, οι συνάδελφοι; Ότι εδώ είχαμε πάρα πολλά προβλήματα και καθυστερήσεις λειτουργίας της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής, με αποτέλεσμα να είμαστε τέλος του 2019 και να είμαστε μηδέν, όχι σε απορρόφηση, γιατί εμένα είναι ένα θέμα, που δεν μου αρέσει να συζητώ, είναι μηδέν σε επιλογή έργων. Βέβαια στο πρόγραμμά σας δεν είναι σημαντικό ποσό. 10.000.000€ έχουμε δεσμεύσει σ' αυτόν τον άξονα. Αλλά αυτά τα 10.000.000€, αν τα χρησιμοποιήσουμε σωστά, είναι ιδιαίτερα σημαντικά. Αλλά έξω και πέρα από τη χρήση των 10.000.000€, το θέμα της ψηφιακής, και εδώ πρέπει να το καταθέσουμε αυτό σαν σκέψη, γιατί η εξέλιξη ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας δεν είναι ένα θέμα απορρόφησης του ΠΕΠ. Γιατί το ΠΕΠ δεν λειτουργεί εν κενό. Λειτουργεί με ποιο τρόπο εφαρμόζονται κάποιες πολιτικές σε οριζόντιο επίπεδο. Και δεν ξέρω πόσοι το γνωρίζετε ή έχετε διαβάσει, πρόσφατα έχει δημοσιευτεί από την Κομισιόν η έκθεση του 2019, όπου περιλαμβάνει τον δείκτη ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας σε όλα τα κράτη-μέλη. Πώς καθορίζεται ο δείκτης αυτός, ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας; Ευρυζωνική συνδεσιμότητα. Εγώ σ' αυτά το θέμα, δεν σας κρύβω, σήμερα εδώ είχα ένα πρόβλημα να συνδεθώ με το Internet. Τρέχουμε με 3G, όταν σε άλλες χώρες έχουν εισαγάγει ήδη το 5G. Άλλο, ψηφιακές δεξιότητες, ποσοστό χρήσης του διαδικτύου, ποσοστό ψηφιοποίησης των επιχειρήσεων, ψηφιοποίηση των δημοσίων υπηρεσιών, δαπάνες έρευνας στον τομέα αυτό της ψηφιοποίησης, καθώς επίσης και ικανότητα των κρατών-μελών να κάνουν χρήση των κονδυλίων "Horizon 2020", που όπως σας είπα προηγουμένως, είναι ένα από τα καινοτόμα ανταγωνιστικά προγράμματα, όμως, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, απ' το οποίο σαν Περιφέρεια μπορείτε, αν έχετε τον κατάλληλο μηχανισμό, ν' αντλήσετε πόρους. Αλλά πρέπει να έχετε τους κατάλληλους ανθρώπους γι' αυτό. Όλα αυτά, λοιπόν, που ανέφερα, απαρτίζουν στοιχεία που καθορίζουν τον δείκτη ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας. Αποτέλεσμα της έκθεσης 2019 η χώρα μας από τα 28 κράτη-μέλη βρίσκεται στην 26^η θέση, λίγο, ελάχιστα πιο πάνω από τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία. Όταν, λοιπόν, μιλάμε για ψηφιακή κοινωνία και οικονομία, δεν μπορούμε να περιοριζόμαστε στην απορρόφηση του άξονα 2. Και αυτό είναι μία σκέψη, που πρέπει να καταθέσω, έχω υποχρέωση να καταθέσω, παρότι αντιλαμβάνομαι ότι αφορά ένα άλλο επίπεδο. Αλλά δεν μπορούμε να μιλάμε για τον άξονα 2 και τις ψηφιακές τεχνολογίες εν κενό. Πρέπει να καταλάβουμε, δηλαδή, ποιο είναι το δάσος, και μετά να πάμε στο δέντρο. Το ΠΕΠ είναι ένα μικρό κομματάκι 10.00.000€, αλλά αν δεν λύσουμε όλα τ' άλλα πράγματα, θα έχουμε πρόβλημα μ' αυτόν τον μικρούλη άξονα, ο οποίος, όμως, αν τα λύσουμε όλα τ' άλλα, θα δώσει μία ώθηση σ' αυτό που λέμε οικονομία και κοινωνία σε περιφερειακό επίπεδο. Τα άλλα είναι προαπαιτούμενα. Αυτό όσον αφορά τον άξονα 2. Σχετικά με την επιχειρηματικότητα. Κρίμα, γιατί ο κύριος Πρόεδρος, που ήταν και αντιπεριφερειάρχης επιχειρηματικότητας, προφανώς είχε άλλες υποχρεώσεις και δεν μπόρεσε να μας συνοδέψει μέχρι το τέλος αυτής της πολύ σημαντικής συνάντησης. Όπως είπα, εχθές είχαμε μια πολύ ενδιαφέρουσα ευκαιρία να παραستούμε στην ημερίδα που έκανε ο ΕΦΕΠΑΕ σχετικά με την επιχειρηματικότητα στην περιφέρεια. Ήταν ενδιαφέρουσα, γιατί συμμετείχαν διάφοροι επιχειρηματίες, οι οποίοι είχαν την ευκαιρία και

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

μπόρεσαν να ενημερωθούν για τις προϋποθέσεις, που υπάρχουν, ώστε να ενταχθούν στο πρόγραμμα και να πάρουμε μια επιδότηση. Όμως, η επιχειρηματικότητα δεν εξαντλείται στο αν θα πάρουμε ή δεν θα πάρουμε επιδότηση. Είναι σημαντικοί οι πόροι του ΠΕΠ, είναι σημαντικές οι δράσεις του προγράμματος αυτού. Αλλά η επιχειρηματικότητα χρειάζεται προϋποθέσεις. Δηλαδή, μπορούμε να απορροφήσουμε τους πόρους και να μην έχουμε πετύχει τον στόχο μας. Διότι η επιχειρηματικότητα πρέπει να λύσει κάποια άλλα προαπαιτούμενα, για να είναι αποδοτική, για να μπορούμε να προσελκύσουμε επιχειρήσεις, και κυρίως για να μπορούμε να προσελκύσουμε νέες επιχειρήσεις, που έχουμε ανάγκη. Γιατί αυτό, που διαπιστώσαμε χθες, ήταν κυρίως υφιστάμενοι επιχειρηματίες, που έχουν προφανώς χιλιάδες προβλήματα λόγω της κρίσης και που προσπαθούσαν να τοποθετήσουν ή να επανατοποθετήσουν τη δραστηριότητά τους, προκειμένου να υπερβούν τα προβλήματά τους. Εγώ θα σας πω ένα πράγμα. Ένα άλλο σημαντικό γεγονός της παγκόσμιας τράπεζας, το *report* έχει τον τίτλο, μπορείτε να το βρείτε ανά πάσα στιγμή στο Internet, «Easy of doing business». Είναι μια ανάλυση σε παγκόσμιο επίπεδο 190 χωρών, και η ανάλυση αυτή του επιπέδου, δηλαδή του κλίματος, του περιβάλλοντος της επιχειρηματικότητας, και η κατάταξη των χωρών γίνεται, όπως και για τη ψηφιακή τεχνολογία, στη βάση συγκεκριμένων δεικτών. Ποιοί είναι οι δείκτες, που χρησιμοποιεί η παγκόσμια τράπεζα; Πρώτον, χρόνος που απαιτείται για τη χορήγηση άδειας να δραστηριοποιηθεί μια επιχείρηση. Δεύτερον, χρόνος για μια άδεια οικοδομής. Τρίτον, χρόνος για την παροχή ηλεκτροδότησης της επιχείρησης. Τέταρτον, διαδικασίες για να εγγραφεί μια ιδιοκτησία στα κτηματολόγια. Πέμπτο, ενίσχυση πρόσβασης σε τραπεζικά προϊόντα και ευκολία γι' αυτό. Έκτο, προστασία νομική των επενδυτών. Έβδομο, σταθερότητα του φορολογικού συστήματος. Όγδοο, ευκολία στην προώθηση των εξαγωγών. Όλοι αυτοί είναι δείκτες, που κατατάσσουν τις χώρες σε βαθμολογία επιχειρηματικότητας. Αυτούς πρέπει να λύσουμε και να συζητήσουμε. Αυτούς πρέπει ν' αναλύσουμε, για να πετύχουμε. Γιατί άκουσα κάποιον χθες, που έλεγε, ανασυγκρότηση της οικονομίας σε επιχειρηματικό επίπεδο στη περιφέρεια. Ξέρετε, είναι βαρύγδουπος τίτλος η ανασυγκρότηση. Είναι ωραίο να το λέμε. Το θέμα, ξέρετε, είναι πώς θα το κάνουμε. Πρέπει να κάτσουμε κάτω να καταγράψουμε πώς θα το κάνουμε την ανασυγκρότηση. Δεν φτάνει να τη λέμε. Εδώ, τι διαπιστώνουμε με βάση αυτά τα κριτήρια. Ότι σε 190 χώρες σε παγκόσμιο επίπεδο, που αξιολογούνται για το περιβάλλον επιχειρηματικότητάς τους, η Νέα Ζηλανδία είναι στην 1^η θέση. Και σε υψηλότερη βαθμολογία από τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατατάσσεται η Δανία και η Σουηδία με την 3^η και 12^η θέση αντίστοιχα. Η χώρα μας είναι στην 72^η θέση, τελευταία σε όρους περιβάλλοντος επιχειρηματικότητας. Και εδώ πρέπει να πούμε κάτι. Γιατί ένα από τα πράγματα, που συζητάμε και που λέμε είναι τροχοπέδη στην επιχειρηματικότητα, είναι το επίπεδο φορολόγησης, που λέμε είναι πολύ υψηλό και αποθαρρύνει τις επιχειρήσεις. Εμείς δεν συμφωνούμε απόλυτα μ' αυτό. Γιατί, αν δείτε ποιο είναι το επίπεδο φορολόγησης της Δανίας και της Σουηδίας, τότε θα καταλάβετε ότι το επίπεδο φορολόγησης επιχειρήσεων στην Ελλάδα είναι πολύ χαμηλό. Αλλά στη Δανία και στη Σουηδία έχουνε κατάταξη την υψηλότερη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, γιατί έχουν ένα περιβάλλον, το οποίο είναι ευνοϊκό για να επιχειρήσεις. Δεν είναι, λοιπόν, το ποσοστό φορολόγησης, αλλά κατά πόσον, για παράδειγμα, ένα φορολογικό σύστημα είναι σταθερό, κατά πόσο μια χώρα εμπνέει εμπιστοσύνη, για να επιχειρήσεις. Αυτό είναι που οι χώρες ίσως αυτές έχουν, και γι' αυτό έχουνε και αυτή την κατάταξη. Αυτά είναι τα πράγματα, που πρέπει ν' αντιμετωπίσουμε. Συγγνώμη, αλλά θεωρώ ότι, αν δεν τα

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

πω, δεν κάνω καλά τη δουλειά μου. Δηλαδή, αν περιοριστώ στο θέμα της απορρόφησης, κάτι έχασα φεύγοντας από εδώ. Προφανώς, αυτά είναι θέματα, που αποφασίζονται σε πολύ υψηλό επίπεδο. Αλλά, όπως είπα, αν δεν λύσουμε αυτά σε εθνικό επίπεδο, δεν μπορούμε να μιλάμε για τη απορρόφηση του ΠΕΠ. Το ΠΕΠ δεν λειτουργεί αυτόματα σε μια κοινωνία, σε μια οικονομία. Είναι συνδεδεμένο με όλα αυτά. Αυτά, λοιπόν, για ό,τι αφορά την επιχειρηματικότητα. Ένα άλλο οριζόντιο θέμα, το οποίο διαπιστώσαμε και είδαμε πώς λειτουργεί, και προφανώς έχουμε περιθώρια να γίνουμε καλύτεροι, είναι ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζουμε την ολοκληρωμένη ανασυγκρότηση των πόλεων μας. Όπως γνωρίζετε, αυτή την Προγραμματική Περίοδο είναι η πρώτη φορά που τα διαθρωτικά ταμεία έχουν δεσμεύσει συγκεκριμένους πόρους, τους οποίους καλούνται να διαχειριστούν οι δήμοι. Ποτέ στο παρελθόν οι δήμοι δεν είχαν μια τέτοια τεράστια ευκαιρία, ένα τέτοιο μεγάλο στοίχημα. Ο κανονισμός προέβλεπε τη θέσπιση, όμως, για να διαχειριστούν τις δράσεις αστικής ανάπτυξης των πόλεων, προέβλεπε να υπάρχει μια στρατηγική, αυτά που αποκαλούμε Στρατηγικές Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης ή αλλιώς ΣΒΑΑ. Ήταν σημαντικά σαν μια πρώτη αρχή αυτά τα ΣΒΑΑ. Αλλά δεν ήταν επαρκή. Και δεν είναι επαρκή για το μέλλον. Τι πρέπει να μάθουμε; Γιατί κάτι πρέπει να μάθουμε απ' αυτό, για να μπορέσουμε να σχεδιάσουμε ένα καλύτερο μέλλον για τις πόλεις μας. Διότι πιστεύω ότι όλοι θα συμφωνήσουμε γύρω από αυτό το τραπέζι, ότι οι πόλεις μας δεν είναι όμορφες. Και εδώ δίδεται μια τεράστια ευκαιρία να δημιουργήσουμε πόλεις, στις οποίες θα είμαστε και εμείς, αλλά και αύριο τα παιδιά μας, πολύ πιο χαρούμενοι να ζουν και να εργάζονται. Για το μέλλον, γιατί δεν αφορά το παρόν. Και πρέπει να συζητήσουμε και το μέλλον. Είναι η χρονική στιγμή, δεν μπορούμε να μην το συζητήσουμε. Καλά τα ΣΒΑΑ, αλλά τα ΣΒΑΑ είναι ένας στρατηγικός σχεδιασμός, ο οποίος θεωρούμε ότι είναι μόνο για 6 χρόνια. Οι πόλεις δεν αλλάζουν σε 6 χρόνια. Για ν' αλλάξεις μία πόλη, πρέπει να κάνεις έναν ολιστικό σχεδιασμό μακροχρόνιο. Εγώ έχω δει πόλεις ν' αλλάζουν εκεί που μένω. Αλλά ο σχεδιασμός τους ήταν ολιστικός, τουλάχιστον σε βάθος εικοσαετίας, για να μην πω παραπάνω, και θεσμοθετημένος. Ένας στρατηγικός σχεδιασμός αστικής ανασυγκρότησης δεν μπορεί να γίνεται για μια Περίοδο Προγραμματισμού και ν' αλλάζει κάθε φορά, που αλλάζει ο άρχοντας της τοπικής αυτοδιοίκησης, και ο οποίος έρχεται, για να τα ξεκινήσει όλα απ' την αρχή. Πρέπει, λοιπόν, στα μεγάλα αστικά κέντρα, και εδώ θα ήθελα να καταθέσω μία άποψη, να σχεδιάσουν μακροχρόνια και στρατηγικά. Σε ορισμένες περιπτώσεις κάποιες πόλεις, γιατί απλά οι δήμαρχοι ήταν άνθρωποι διορατικοί, το καταλάβανε το πνεύμα και τα γράμμα, του τι προέβλεπε ο κανονισμός και γιατί, κάνανε μια μεγάλη προσπάθεια, όχι βέβαια επαρκή. Αλλά εδώ τι διαπιστώνουμε; Διαπιστώνουμε ότι έχουμε 40.00.000€, για να κάνουμε αστική ανάπτυξη, και τα έχουμε διασπάσει σε πέντε πόλεις, απλά για να δώσουμε λίγα χρήματα στον καθένα, να μην μείνει κανένας ταλαιπωρημένος. Μα, δεν χρειαζόταν να ταλαιπωρήσουμε όλα τα αστικά κέντρα και τους δήμους να κάνουν στρατηγικές τάχα βιώσιμης αστικής ανάπτυξης, μοιράζοντας κάποια χρήματα. Αν θέλαμε να κάνουμε πραγματικά και να έχουμε ένα impact, θα έπρεπε να επιλέξουμε το μεγαλύτερο αστικό κέντρο της Περιφέρειας, να τον αναγκάσουμε να κάνει έναν μακροχρόνιο στρατηγικό σχεδιασμό ολιστικό, έναν σχεδιασμό, ο οποίος θα βασιζόταν επίσης σ' ένα σχέδιο αναβάθμισης της κινητικότητας, της συνδεσιμότητας της συγκεκριμένης πόλης, γιατί έχουμε κάνει τεράστια έργα υποδομών γύρω-τριγύρω. Πώς συνδέεται η πόλη μ' αυτά τα έργα; Πώς εξασφαλίζεται η σωστή κινητικότητα; Πώς εισαγάγουμε στον σχεδιασμό αυτό που λέμε smart city; Πώς οργανώνουμε την κίνηση αγαθώς και ανθρώπων

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

μέσα στην πόλη; Πώς γίνονται όλα αυτά; Επί τη βάση ποιου μακροχρόνιου σχεδιασμού; Δεν το είδαμε αυτό. Αντίθετα, είδαμε ότι έγινε μία πανσπερμία των πόρων, των 40.000.000€ σε πέντε πόλεις. Θέλετε να συνεχίσουμε έτσι; Εγώ δεν έχω κανένα θέμα. Αλλά δεν νομίζω ότι είναι η σωστή διαδικασία. Δεν θ' αφήναμε τις άλλες πόλεις απ' έξω. Αλλά δεν χρειαζότανε να τους βάλουμε να κάνουν έναν τέτοιο στρατηγικό σχεδιασμό. Θα μπορούσαν αν πάρουν πόρους απ' το ΠΕΠ. Στο κάτω-κάτω οι δράσεις, που είναι μέσα στα ΣΒΑΑ, είναι μία μικρογραφία του ΠΕΠ. Έχουμε δράσεις αποχέτευσης, δράσεις ύδρευσης, δράσεις αρχαιολογική αποκατάσταση μνημείων. Τα ίδια πράγματα έχουμε. Αλλά αυτό που δεν έχουμε είναι μια ολιστική προσέγγιση του πώς θ' ανασυγκροτήσουμε τις πόλεις μας. Σήμερα είναι μοναδική ευκαιρία ν' αρχίσουμε να σκεφτόμαστε το πώς θ' αλλάξουμε και πού θα επενδύσουμε τα χρήματα αυτά για το μέλλον, διότι ακόμα επίσης εδώ η αστική ανασυγκρότηση είναι ένας ειδικός θεματικός στόχος στην επόμενη περίοδο προγραμματισμού. Δεν θα μπορέσουμε να αλλάξουμε το πρόσωπο των πόλεων μας μ' αυτό τον τρόπο. λυπάμαι που το λέω, αλλά δεν θα γίνει. Καταθέτουμε, λοιπόν, αυτές τις σκέψεις, που θα θέλαμε, έτσι, λίγο στις συζητήσεις, που θ' ακολουθήσουν τις επόμενες εβδομάδες, μήνες, για τον σχεδιασμό σας, ν' αποτελέσουν ένα έναυσμα στο πώς μπορούμε να κάνουμε κάτι καλύτερο. Δεν είμαι σίγουρος, αν προλαβαίνουμε να σχεδιάσουμε έτσι όπως το σκεφτόμαστε. Δείτε το. Μπορεί και ναι, μπορεί και όχι. Αλλά, αν κάνουμε μία από τα ίδια, δεν νομίζουμε ότι έχουμε πετύχει πολλά πράγματα. Αυτό ως προς τα ΣΒΑΑ. Τώρα, κάποια συγκεκριμένα ειδικά θεματάκια, που αναφέρθηκαν απ' τον κ. Κιουρτσίδα, και είναι ειδικά για το ΠΕΠ. Τι σημειώσαμε; Σημειώσαμε το γενικό, το δάσος. Το δάσος τι είναι; Η εικόνα υλοποίησης του προγράμματος. Εμείς θεωρούμε ότι στη χρονική αυτή στιγμή αυτό το οποίο είναι ιδιαίτερα σημαντικό είναι να προσέξουμε πάρα πολύ το ποσοστό των δεσμεύσεων, δηλαδή των συμβάσεων. Διότι, αν δεν έχουμε συμβάσεις, δεν έχουμε δαπάνες. Οι δαπάνες, όπως είπε πολύ σωστά και ο κ. Κιουρτσίδης, θα τις δούμε στο τέλος του προγράμματος. Και στο κάτω-κάτω, αν δούμε ότι ένας άξονας δεν τρέχει, θα πάρουμε λεφτά να τα βάλουμε κάπου αλλού, που έχουμε, ας πούμε, συμβάσεις, για ν' απορροφήσουμε. Αλλά δεν θα έχουμε υλοποιήσει αυτό, που αρχικά είχαμε σχεδιάσει. Θ' απορροφήσουμε. Άρα εγώ την απορρόφηση δεν την φοβάμαι. Αυτό, όμως, το οποίο πρέπει να προσέξουμε, είναι το επίπεδο δεσμεύσεων, και ειδικά για ό,τι αφορά το ΕΤΠΑ. Γιατί για το Κοινωνικό Ταμείο ακούσαμε ότι η πρόοδος είναι πάρα πολύ καλά και σε επίπεδο δεσμεύσεων. Στο ΕΤΠΑ, όμως, είμαστε στο 26% περίπου δεσμεύσεις του προγράμματος μέσω του 2019. Άρα εδώ πρέπει να βάλουμε κάποιους στόχους. Κατά την άποψή μας θεωρούμε ότι μέχρι τέλους του 2019 αυτό το ποσοστό πρέπει να είναι στο 60% και μέχρι τέλος του 2020 πρέπει να έχουμε και ένα μικρό overbooking, δηλαδή γύρω στο 120% τέλος του 2020 σε συμβάσεις, έτσι ώστε μέχρι τέλος του 2023 να έχουμε μία ασφάλεια ότι πραγματικά θα μπορέσουμε ν' απορροφήσουμε τους πόρους του προγράμματος. Αυτό είναι το πρώτο. Το δεύτερο, ειδικά για το ΠΕΠ, είναι αυτό, που αναφέρθηκε, κύριε Περιφερειάρχη, και νομίζω ότι σ' αυτό θα πρέπει να δώσετε μία ιδιαίτερη βαρύτητα τις επόμενες μέρες και εβδομάδες, είναι το θέμα των δικτύων φυσικού αερίου, καθώς επίσης και η μη ωρίμανση μεγάλων έργων μεταφορών. Εδώ πρέπει να παρθούν κάποιες σημαντικές ενδεχομένως πολιτικές αποφάσεις, οι οποίες υπερβαίνουν το τεχνοκρατικό επίπεδο. Ειδικά για το θέμα του φυσικού αερίου εμείς θα θέλαμε μαζί σας να το παρακολουθήσουμε κάπως από κοντά. Και γι' αυτό θα θέλαμε να ζητήσουμε ένα λεπτομερές και ρεαλιστικό, όμως, χρονοδιάγραμμα σε συνεργασία με τον φορέα υλοποίησης

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

τη ΔΕΠΑ, έτσι ώστε να μπορούμε να δούμε μαζί σας κατά πόσο χρονικά αυτές οι δράσεις φυσικού αερίου και το δίκτυο, που αντιστοιχεί στις πόλεις, που έχετε επιλέξει, μπορεί να υλοποιηθεί μέσα σ' αυτή τη χρονική περίοδο. Γιατί, όπως πολύ σωστά είπε και ο κ. Κιουρτσίδης, την επόμενη περίοδο προγραμματισμού δεν θα μπορούμε να χρηματοδοτήσουμε δίκτυα φυσικού αερίου. Το δεύτερο είναι οι μεγάλες υποδομές μεταφορών. Έχουμε ένα τεράστιο ποσό δεσμευμένο σ' αυτό τον άξονα και δεν έχουμε ωριμότητα των έργων. Στην επόμενη Επιτροπή Παρακολούθησης εμείς θα θέλαμε να ενημερωθούμε γι' αυτό. Θα θέλαμε να έχουμε χρονοδιαγράμματα δεσμευτικά και για τις διαδικασίες και για την υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου. Δεν μπορούμε να συνεχίσουμε κατ' αυτόν τον τρόπο και εν κενώ. Το τρίτο θέμα, που πρέπει να προσέξουμε, έξω και πέρα απ' αυτά τα δύο σημαντικά έργα, είναι αυτό που είπε ο κ. Κιουρτσίδης. Σε πάρα πολλούς άξονες και σε πάρα πολλές ακόμα υποδομές έχουμε μία αδυναμία των τελικών δικαιούχων για την ωρίμανση των έργων. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό. Όχι μόνο για ν' απορροφήσουμε τους πόρους αυτού του ΠΕΠ, αλλά για να έχουμε μία αβάντα για την επόμενη Περίοδο Προγραμματισμού. Κάποια έργα, τα οποία θα μπορούν άμεσα και γρήγορα να δώσουν δαπάνες. Άρα, λοιπόν, αυτό επίσης είναι κάτι, το οποίο πρέπει να δούμε από πάρα πολύ κοντά. Τέλος, για την επιχειρηματικότητα, και λαμβάνω, βέβαια, την ευκαιρία που είναι και οι εκπρόσωποι από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας-Τεχνολογίας εδώ γύρω απ' το τραπέζι, είναι σημαντικό να δούμε στα πλαίσια του ΕΠΑΝΕΚ, γιατί οι επιχειρηματίες εδώ της Περιφέρειας μπορούν να υποβάλουν και πρόταση στο ΕΠΑΝΕΚ. Δεν είναι μόνο το Επιχειρηματικό Πρόγραμμα Δυτικής Μακεδονίας. Πρέπει να δούμε, λοιπόν το ΕΠΑΝΕΚ. Πώς οι πόροι του ΕΠΑΝΕΚ διατίθενται στην Περιφέρεια; Και επιπλέον αυτό το οποίο πρέπει να δούμε, γιατί το ακούσαμε και σε άλλες περιφέρειες, να δούμε πώς μπορεί να λύσουμε ένα μικρό θεματάκι, το οποίο έχει να κάνει με το γεγονός το ότι το ΕΠΑΝΕΚ λειτουργεί ανταγωνιστικά με τον άξονα επιχειρηματικότητας του ΠΕΠ. Και αυτό δεν μπορεί να συνεχιστεί. Πρέπει, δηλαδή, αυτό να συζητηθεί σ' ένα άλλο επίπεδο μ' αυτούς, οι οποίοι έχουν την αρμοδιότητα του συντονισμού όλων αυτών των πραγμάτων. Δεν μπορούμε να έχουμε ένα εθνικό ΕΠΑΝΕΚ, το οποίο να είναι ανταγωνιστικό με τις δράσεις του Περιφερειακού Προγράμματος τις αντίστοιχες. Εγώ δεν έχω τη λύση στο τσεπάκι. Αλλά καταθέτω τη σκέψη σαν προβληματισμό. Δεν ξέρω τι πρέπει να γίνει. Πρέπει να δούμε μία χρονική καλύτερη αλληλουχία του πότε προκηρύσσει το ΕΠΑΝΕΚ και πότε προκηρύσσει το ΠΕΠ; Να το δούμε. Αλλά δεν μπορούμε να τρέχουμε δύο προκηρύξεις, μία του ΕΠΑΝΕΚ και μία του ΠΕΠ και να είναι ανταγωνιστικές; Αυτό πρέπει να το δούμε. Συγγνώμη που σας κούρασα. Αυτά. Αλλά πιστεύουμε ότι ήταν ιδιαίτερα σημαντικά ν' ακουστούν και να καταγραφούν. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

<Χαράλαμπος Κιουρτσίδης> Ευχαριστούμε τον κ. Γκόγκο για την παρέμβαση. Τον λόγο έχει η κα. Μπακοπούλου, εκπρόσωπος του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου.

<Αναστασία Μπακοπούλου> Εγώ θα είναι πολύ σύντομη. Τα είπε όλα ο Χρήστος. Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω και εγώ για τη διοργάνωση, για την πρόσκληση στην τεχνική σύσκεψη, που ήταν πάρα πολύ ενδιαφέρουσα χθες, όπως και για τη χθεσινή επίσκεψη, που είχα, στο Κέντρο Κοινότητας της Καστοριάς. Τα δέκα Κέντρα Κοινότητας, που λειτουργούν στην Περιφέρεια, αποτελούν ένα δίκτυο, που όπως έχει γίνει πλέον γνωστό, είναι το κεντρικό σημείο αναφοράς όλης της γκάμας κοινωνικών υπηρεσιών, που παρέχονται στους πολίτες, και που το έχουν ανάγκη. Προσφέρουν πολύ σημαντικό έργο, και αυτό το έργο πρέπει να συνεχίσει να υποστηρίζεται. Τώρα, σχετικά με την υλοποίηση θα

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

ήθελα να εκφράσω την ικανοποίησή μας για τη θετική εικόνα, που μεταφέρατε, όσον αφορά την εξέλιξη του προγράμματος σε σχέση με το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Βρίσκεται σε πάρα πολύ καλή πορεία υλοποίησης. Τώρα, σχετικά με τον θεματικό στόχο 8, στον άξονα 8, πλέον τα πράγματα έχουν μπει σε μια σειρά. Με την ενεργοποίηση του ΕΦΕΠΑΕ θα ενεργοποιηθούν οι σχετικές δράσεις, που έχουν καθυστερήσει. Σχετικά με το θεματικό στόχο 9 στον άξονα 10 η εικόνα είναι πάρα πολύ καλή ιδιαίτερα για τις ευάλωτες ομάδες. Έχουν προχωρήσει οι δράσεις υγείας, που είχαν καθυστερήσει, έχουν ενταχθεί τα ΤΟΜΥ, οι πρωτοβάθμιες δομές. Η μόνη ανησυχία, που υπάρχει, είναι για την κοινωνική οικονομία, που δεν προβλέπεται να ενεργοποιηθεί. Αυτά θα ήθελα να πω. Σας ευχαριστώ πολύ. Και καλή συνέχεια.

<Χαράλαμπος Κουρτσίδης> Από εδώ δεξιά. Ποιος θέλει να πάρει τον λόγο.

<Ομνητής> Άκουσα πολύ προσεκτικά αυτά που λέχθηκαν για τα ΣΒΑΑ και έχω μια απορία. Γιατί ενώ αρχικά μπορούσαν να συμμετέχουν πόλεις με πάνω από 30.000 κατοίκους, κατεβάσαμε το όριο στους 10.000 κατοίκους;

<Χαράλαμπος Κουρτσίδης> Η κα. Δαλαβέρη.

<Φωτεινή Δαλαβέρη> Ευχαριστώ πολύ, κύριε Κουρτσίδη. Ήθελα να πω λίγα πράγματα, γιατί έχουν ειπωθεί όλα από εσάς σχετικά με την πρόοδο των έργων. Και πραγματικά έχουμε μια ολοκληρωμένη στρατηγική να εκτυλίσσεται και να εξελίσσεται από την Περιφέρειά σας με τις εντάξεις, που έχετε κάνει, και με την πρόοδο υλοποίησης σε μέρος από αυτές. Στην Εθνική Στρατηγική του τομέα υγείας υπήρχαν συγχρηματοδοτούμενες δράσεις από το ΕΤΠΑ για βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών στους νομούς, όπου τα έργα αυτά λαμβάνουν χώρα, του πληθυσμού στους νομούς, όπου τα έργα λαμβάνουν χώρα, και αυτά είναι ενδεικτικά, η επείγουσα προνοσοκομειακή φροντίδα του ΕΚΑΒ είναι πάρα πολύ σημαντική. Πρέπει να σας πω ότι επί δύο χρηματοδοτικές περιόδους δεν είχε καταφέρει το ΕΚΑΒ να παράξει αποτέλεσμα. Και αυτή τη φορά σ' αυτή την περίοδο έχουμε αποτελέσματα. Αν και ξεκινήσαμε απ' την προηγούμενη περίοδο, ωστόσο κατοχυρώθηκαν σ' αυτή. Στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας υποδομές με αρκετή ισορροπία σε σχέση με τη δευτεροβάθμια. Οπωσδήποτε στη δευτεροβάθμια περίθαλψη, που πάντα τα πράγματα εκσυγχρονίζονται, οι εξοπλισμοί και η τεχνολογία, και πρέπει ν' ακολουθούμε. Και επίσης σε περιφέρειες που έχουνε απόκεντρες περιοχές. Τρεις περιφέρειες, να σας πω ότι υπάρχουνε δίκτυα τηλε-ιατρικής, που είναι εξοπλισμούς ΤΠΕ, που ενισχύει την πρωτοβάθμια, παρέχει διάγνωση εξ' αποστάσεων και ασφαλή αποτελέσματα καλών υπηρεσιών εξ' αποστάσεων, αν χρειαστεί ποτέ ή αν έχουμε υπόλοιπο. Απλά το συζητάμε, γιατί έχει επαναληφθεί μία φορά στο Βόρειο Αιγαίο, μία στο Νότιο Αιγαίο και τώρα επαναλαμβάνεται για την Αττική. Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο επίσης έχει μια εξαιρετική σημασία με τις επενδύσεις που γίνονται στην υγεία αυτή την περίοδο. Είναι η πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, όπως γνωρίζουμε, τα έργα των τοπικών ομάδων υγείας, η δημόσια προαγωγή υγείας, που έχουμε στείλει μόλις κάποια ενημερωτικά έγγραφα στις περιφέρειες, που θα συζητήσουμε μετά για γραπτή διαδικασία, εφόσον μπορείτε να τα εντάξετε. Η ψυχιατρική μεταρρύθμιση, η οποία δεν είναι η συνηθισμένη μεταρρύθμιση, που ξέραμε, καθώς ο προβληματισμός έχει προχωρήσει και δρα στην κοινότητα επίσης. Αλλά είναι κυρίως για νέο αναδυόμενες ανάγκες, για την πολύ σοβαρή νόσο του Αλτσχάιμερ, την άνοια και συναφείς διαταραχές, που πλέον απασχολεί περίπου το 6% του πληθυσμού και βαίνει αυξανόμενο,

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

και την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων από την άποψη της πρόληψης, της αποκατάστασης και της κοινωνικής ένταξης, που είναι ολοκληρωμένα έργα. Σε όλα αυτά μας έχετε βοηθήσει, και ευχαριστούμε πάρα πολύ τους συνεργάτες σας, που ήρθαν αρκετές φορές στην Αθήνα, καθώς εμείς δεν μπορούσαμε να έρθουμε, και ήσασταν μια πολύ κοντινή μας περιφέρεια, αν και τόσο μακριά σε απόσταση. Θα ήθελα να ευχαριστήσω και εσάς προσωπικά, κύριε Κιουρτσίδη, και τον κ. Παπαϊωάννου και την κα. Ζαχαριάδου. Η μεταρρύθμιση στην πρωτοβάθμια φροντίδα, όπως σχεδιάστηκε και θεσμοθετήθηκε για τις ΤΟΜΥ, παρεμβαίνει στο τρίπτυχο πρόσβαση στην υγεία, κάλυψη, δηλαδή, υπάρχουν υπηρεσίες, πρόσβαση του πληθυσμού στις υπηρεσίες αυτές και οικονομική προστασία των ίδιων των ατόμων από δαπάνες για την υγεία ιδιωτικές, αλλά και των συστημάτων υγείας. Ήθελα να πω εδώ ότι ένα λεπτό ομιλίας, που είχα για τα συγχαρητήρια στον νέο υπουργό, μου μετέφερε ότι η έμφασή τους είναι, με πολλή ένταση, για την πρόληψη, οπωσδήποτε ένα νέο ανθρωποκεντρικό σύστημα υγείας, δηλαδή μια κατεύθυνση ανθρωποκεντρική, και περισσότερες λεπτομέρειες θα έχουμε μετά τις προγραμματικές δηλώσεις. Οι ΤΟΜΥ αποτέλεσαν δομικό στοιχείο αναδιάρθρωσης για το σύστημα υγείας. Και σε σχέση μ' αυτούς τους ΤΟΜΥ μιλώντας για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, έχουμε τα εξής αριθμητικά δεδομένα. Από τις πέντε έχουν μείνει τρεις, μοιάζει να είναι το 60%, σε επίπεδο κάλυψης, όμως, έχουμε το 44% του πληθυσμού, που θέλαμε να καλύψουμε. Δηλαδή, θέλαμε να καλύψουμε 52.500 άτομα, και έχουμε καλύψει 23.500. Ωστόσο, αυτές οι 23.500, που υπάρχουν οι γιατροί για υπηρεσίες, έχουμε πείσει το 100% των 23.500 χιλιάδων να πάει και να πάρει υπηρεσίες επαναλαμβανόμενα, μετρούμενα, με ατομικά ΑΜΚΑ. Δηλαδή, οι γιατροί εδώ έχουν 100% επιτυχία στην προσέλευση, και τα άτομα αυτά είναι άτομα, που συνηθίζουν να πηγαίνουν στην πρωτοβάθμια, και αποσυμφορίζουν, οπωσδήποτε, τα νοσοκομεία, που δεν είναι για την πρωτοβάθμια φροντίδα, που παλιά πήγαιναν. Δηλαδή, βλέπουμε μια ανταπόκριση από τον πληθυσμό, ενδεχομένως υπήρχε και μεγάλη ανάγκη. Αυτό το 100% δεν είχε καταγραφεί σε άλλη περιφέρεια. Να πω ότι οι γιατροί αυτοί είναι 9 άτομα από το ΕΣΥ και ένας νεοπροσλαμβανόμενος, ενώ συνολικά νεοπροσλαμβανόμενοι είναι 18. Είναι επιλέξιμη η δαπάνη τους, αλλά δεν την έχουμε ενσωματώσει ούτε στις προσκλήσεις ούτε στην εξειδίκευση, οι δαπάνες, δηλαδή, του τακτικού προϋπολογισμού, που είναι επιλέξιμες, αλλά αυτό θα το δούμε μ' εσάς, αν χρειαστεί ν' αυξήσουμε λίγο τη δήλωση δαπάνης κάποια στιγμή. Επίσης, θα ήθελα να πω ότι ο προσανατολισμός του υπουργείου σταθερά είναι σ' ένα χαλαρό gatekeeping ανθρώπινο, χωρίς αποκλεισμούς, όμως, από την πρόσβαση. Θα ήθελα να ευχαριστήσω και πάλι, και να μην πω περισσότερα, γιατί νομίζω ότι θα έχουμε και χρόνο να τα λέμε κατ' ιδίας. Ευχαριστώ πολύ.

<Χαράλαμπος Κιουρτσίδης> Ευχαριστούμε την κα. Δαλαβέρη. Παρακαλώ.

<Θεόδωρος Ξανθόπουλος> Καλημέρα. Ξανθόπουλος από τη μονάδα Οργάνωσης Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων, τη ΜΟΔ. Δύο πολύ σύντομες επισημάνσεις. Η πρώτη αφορά την τεχνική υποστήριξη δικαιούχων, που όπως ανέφερε και ο προϊστάμενος της ειδικής υπηρεσίας διαχείρισης, έχουμε ξεκινήσει κάποια συνεργασία για ορισμένους τελικούς δικαιούχους, και θα συμβάλουμε κατά το μέτρο των αρμοδιοτήτων και των δυνατοτήτων μας στην επιτάχυνση της υλοποίησης των έργων τους. Και το δεύτερο ως φορείς παροχής εκπαίδευσης σε θέματα συγχρηματοδοτούμενων έργων, έχουμε παρέχει στο παρελθόν εκπαίδευση και σε στελέχη της ειδικής υπηρεσίας διαχείρισης, και τώρα μπορούμε, βέβαια, σε θέματα δημοσίων συμβάσεων να

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

εξετάσουμε οποιοδήποτε αίτημα υπάρξει για την εκπαίδευση τελικών δικαιούχων, έτσι ώστε να επισπευστούνε τα έργα της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας. Ευχαριστώ.

<Χαράλαμπος Κιουρτσίδης> Ευχαριστούμε και εμείς. Ο επόμενος.

<Θεόδωρος Σιόγκας> Καλημέρα και από εμένα. Σιόγκας Θεόδωρος, πρόεδρος του ΓΕΩΤΕΕ παραρτήματος Δυτικής Μακεδονίας. Ευχαριστούμε πολύ για τη φιλοξενία και συγχαρητήρια για την ομιλία. Πολύ-πολύ σύντομα, σ' ένα-δυο θέματα θα ήθελα να σταθώ. Ξεκινώντας από την πολύ ενδιαφέρουσα εισήγηση του κ. Γκόγκου, η οποία κατά τη γνώμη μου ανέδειξε δύο πολύ σημαντικά ζητήματα. Το πρώτο είναι ότι το ΠΕΠ είναι ένα εργαλείο εξυπηρέτησης ευρύτερων στρατηγικών, και όχι ένα εργαλείο σχεδιασμού στρατηγικής γύρω απ' αυτό, όπως γίνεται μέχρι σήμερα. Νομίζω ότι πρέπει ν' αποτελέσει φωτεινό κανόνα για το πώς σχεδιάζουμε και υλοποιούμε έργα και πώς θ' αξιοποιούμε καλύτερα τα χρηματοδοτικά εργαλεία. Και το δεύτερο σημείο είναι ότι νομίζω φάνηκε ένα έλλειμμα στη διάχυση της γνώσης, μεταξύ της γνώσης και της στοχοθεσίας, από της γενικές ευρωπαϊκές διευθύνσεις προς τα περιφερειακά προγράμματα, ιδιαίτερα με το παράδειγμα των συμβουλίων Έρευνας και Καινοτομίας, και είναι ένα σημείο στο οποίο σίγουρα πρέπει να ληφθούνε διορθωτικά μέτρα, όπως περισσότερη παρουσία, περισσότερη βοήθεια, περισσότερες εισηγήσεις. Όσον αφορά το ΠΕΠ, θα ήθελα να παρατηρήσω ότι φαίνεται μια κρυστάλλινη εικόνα με μεγάλο περιθώρια για βελτίωση και επίτευξη των στόχων μέχρι το τέλος της περιόδου. Καταδείχτηκε γλαφυρά η ανάγκη για ένταση των προσπαθειών, καθώς δεν υπάρχουνε ώριμες προτάσεις, όπως πολλές φορές ειπώθηκε. Χρειάζεται επιτάχυνση των διαδικασιών εφαρμογής. Υπάρχει γενικά πολλή δουλειά για τους νεοεκλεγέντες στον πρώτο και δεύτερο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης. Και στους επιμέρους άξονες, θα ήθελα να σταθώ στην ικανοποιητική εικόνα υλοποίησης των ΣΒΑΑ στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, στην όχι τόσο καλή στις Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις, και να τονίσω ότι και τα δύο υπο-προγράμματα είναι πάρα πολύ σημαντικά για την ανάπτυξη της Περιφέρειάς μας. Και να κλείσω με τον άξονα 7.2 και το υπόλοιπο σε ενίσχυση που υπάρχει στον άξονα. Είναι κρίμα να χαθούν τα χρήματα εκεί πέρα. Είναι μεγάλη ευκαιρία να ολοκληρώσουμε σε υποδομές. Και να θυμίσω ότι υπάρχει και η εκκρεμότητα της διεξόδου της Περιφέρειας προς τη νότιο Ελλάδα, και ιδιαίτερα για τον άξονα Κοζάνης-Λάρισας. Ευχαριστώ πολύ.

<Χαράλαμπος Κιουρτσίδης> Ευχαριστούμε πολύ. Επόμενος, κ. Μαυροματίδης.

<Δημήτριος Μαυροματίδης> Καλησπέρα σας. Θα μου επιτρέψετε να κάνω δύο-τρεις επισημάνσεις. Θα μιλήσω πρώτα ως πρόεδρος του Τεχνικού Επιμελητηρίου, και μετά μια-δυο παρεμβάσεις για ζητήματα, που είχα κάνει και σε προηγούμενη επιτροπή, για να ενσωματωθεί και στα πρακτικά. Αναφορικά, βέβαια, με την πρώτη εγκύκλιο σχεδιασμού, που είχατε πει, από το υπουργείο ο συνάδελφος, ότι είναι ήδη στον αέρα από τον Ιούνιο, μέσα σ' αυτή προβλέπονται ουσιαστικά οι θεματικές ομάδες, αντίστοιχα, φαντάζομαι ότι θα ήταν οι θεματικές ομάδες, στόχοι, κάτι αντίστοιχο. Αλλά βλέπουμε ότι οι ημερομηνίες, που έχουνε δοθεί, δηλαδή ότι είναι για τον Ιούνιο, Ιούλιο και Σεπτέμβριο, ενδεχομένως να μην είναι εδαφικές. Και αυτό το λέω με την ουσία του σχεδιασμού, που πρέπει να υπάρξει, υπό την έννοια των συγκεκριμένων προτάσεων, αν θέλουμε να έχουμε μια πιο ολιστική προσέγγιση, αξιοποιώντας το προηγούμενο ΠΕΠ, και με τα συν και τα πλην, για να μπορέσουμε να χτίσουμε τον επόμενο σχεδιασμό, του '21 και πέρα. Εγώ, όμως, θα ήθελα λίγο να σας πω ότι αυτό που επίσης είναι κυρίαρχο πέρα από την ψηφιακή μετάβαση, όπως

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

έχει πει ο εκπρόσωπος, ο κ. Γκόγκος, ο εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, είναι με τους δείκτες και τα λοιπά, είναι και το ζήτημα της μετάβασης ειδικά στην Περιφέρεια της Δυτικής Μακεδονίας, σε μια χαμηλότερης λιγνιτικής παραγωγής, με ό,τι αυτό σημαίνει. Και μάλιστα τη Δευτέρα ξεκινάει και το πέμπτο φόρουμ για το coal platform, στο οποίο θα παραστεί η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, η Περιφέρεια της Δυτικής Μακεδονίας. Αυτό το λέω γιατί στις παρατηρήσεις, που έχει κάνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στον ενεργειακό σχεδιασμό, υπάρχει μια παρατήρηση πολύ σημαντική, η οποία λέει να παράσχει λεπτομερέστερες πληροφορίες σχετικά με τα έργα στήριξης μιας δίκαια και ισότιμης μετάβασης, προσδιορίζοντας τη μορφή της στήριξης και τον αντίκτυπο των πρωτοβουλιών, κ.λπ. κ.λπ., και να τις ενσωματώσει στην εθνική πολιτική. Αυτό σημαίνει, δηλαδή, πρακτικά ότι και το δικό μας ΠΕΠ, θα πρέπει να δούμε στο επόμενο χρηματοδοτικό εργαλείο, μια και στο τωρινό δεν υπήρχε η ευελιξία αυτή, όπως είπαμε και στην προηγούμενη Επιτροπή Παρακολούθησης, θα πρέπει, λοιπόν, να ενσωματωθεί στον σχεδιασμό του '21, και μάλιστα όχι ως ένα απλό μέτρο ή ως μια απλά πράξη, αλλά ως ένα σύνολο σχεδιασμού. Και ακριβώς επειδή οι πόροι, που θα χρειαστούν, θα είναι πολύ περισσότεροι, γνωρίζετε ίσως καλύτερα από εμένα ότι γίνεται ένας ευρύς διάλογος, μήπως θα υπάρχει ένα εξτρά χρηματοδοτικό εργαλείο, ή αν θα υπάρξει αύξηση των πόρων στον ήδη υπάρχοντα χρηματοδοτικό τρόπο μέσω του νέου σχεδιαζόμενου ΠΕΠ, για να μπορεί να υπάρξει μια σημαντική αύξηση των πόρων. Θα ήθελα λίγο να πω κάτι τώρα για την ενεργοποίηση της τεχνικής βοήθειας. Έχει γίνει τόσο από το προϊστάμενο της Διαχειριστικής όσο και από τον εκπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αλλά και από εμάς συνεχόμενα σε όλες τις επιτροπές παρακολούθησης, ότι το κομμάτι της τεχνικής βοήθειας, με την έννοια της τεχνικής βοήθειας, δηλαδή της ουσιαστικής στήριξης των φορέων, ιδιαίτερα σ' ένα θεσμικό πλαίσιο, το οποίο δυστυχώς συνεχώς αλλάζει, πρόσφατα, δηλαδή, πριν δυο-τρεις μήνες είχαμε πάλι στο 4412 τροποποιήσεις, με αποτέλεσμα να υπάρξει μια δυσχέρεια στην υλοποίηση των προμηθειών των έργων, με ό,τι υπάρχει αυτό σε επιπρόσθετη καθυστέρηση, δύο, τριών, έξι μηνών στη δημόσια διοίκηση, θα πρέπει, λοιπόν, να υπάρχει μια τεχνική στήριξη, όχι φυσικά μόνο για τις τροποποιήσεις, αλλά και μια τεχνική στήριξη για την ωριμότητα έργων, φορέων και δράσεων. Αντιλαμβάνομαι ότι η τεχνική στήριξη μπορεί να γίνει είτε από τους πόρους, αυτό είναι ένα ζητούμενο και ένα ερώτημα, που είχαμε θέσει, του τρέχοντος, δηλαδή, προγράμματος ή του επόμενου προγράμματος, προς τους φορείς, ιδιαίτερα αυτοί που δεν είναι σχετικά ώριμοι ή δεν έχουν φορείς και υπηρεσίες. Αλλά επίσης η τεχνική στήριξη μπορεί να γίνει και κατ' ουσίας, ακόμα και με διαδημοτικές ή διαπεριφερειακές διαδημοτικές δομές υποστήριξης. Άρα θέλει μία πιο λεπτομερέστερη, μια πιο εκτενέστερη και πιο συγκεκριμένη προσέγγιση, για να δούμε πώς μπορεί να γίνει η στήριξη. Υπάρχουν παραδείγματα από το παρελθόν. Συνήθως οι συμβουλευτικές ομάδες υποστήριξης δεν δουλεύουν, θέλει κάποιος, δηλαδή, να έχει την ευθύνη γι' αυτό που θα δώσει ως παραδοτέο, για να μπορεί να συνεχίζει. Το πρόβλημα της γραφειοκρατίας συμφωνούμε ότι δεν έχει λυθεί. Αλλά νομίζω ότι όπως είπαμε και στην προηγούμενη επιτροπή, και σ' αυτή την επιτροπή, θα πρέπει ένα από τα συμπεράσματα να είναι προς την, αν και φαντάζομαι ότι με την αλλαγή που υπήρξε και σε κεντρικό επίπεδο, από τους προγραμματικούς στόχους και της νέας κυβέρνησης είναι αυτή η διαφοροποίηση. Αλλά θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να υπάρξει μία επισήμανση, που να βγαίνει ακριβώς από τα κάτω, από τις επιτροπές παρακολούθησης προς τα πάνω, που να λέει ότι δεν είναι δυνατόν να υπάρχει τόσο μεγάλο πρόβλημα στις διαδικασίες αδειοδότησης, πάσης

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

φύσεως αδειοδότησης, δεν μιλάμε μόνο για ρεύμα, αν υπάρχει αυθαίρετο στα Εξοικονομώ, και ούτω καθεξής, σε δεκάδες παρεμβάσεις, που γίνονται. Για τον άξονα 4, που είχε πει και ο κ Κιουρτσίδης, δεν χρειάζεται να πούμε περισσότερα, το είπαμε, είναι και το ζήτημα της στήριξης και της αδυναμίας πολλές φορές και των ίδιων των φορέων να υλοποιήσουν. Ήδη με έχετε καλύψει. Εγώ θα ήθελα επίσης να πω εδώ πέρα για το κομμάτι του πολιτισμού, το Τεχνικό Επιμελητήριο Δυτικής Μακεδονίας με την Εφορεία Αρχαιοτήτων συμμετέχουν σ' ένα διασυνοριακό «Ελλάδα-Αλβανία», όπου δεν θα το έλεγα, γιατί γίνονται πολλά διασυνοριακά, αλλά το γεγονός ότι η Καστοριά γίνεται απόπειρα μετά από συνεννοήσεις και με το υπουργείο Πολιτισμού, πριν ένα μήνα είχαμε συνάντηση κάτω στην Αθήνα, να μπει στην UNESCO, να μπει, δηλαδή, μια περιοχή στους καταλόγους της UNESCO, με ό,τι αυτό συνεπάγεται, σημαίνει ότι θ' απαιτηθούν πρόσθετες δράσεις, οι οποίες σύμφωνα με το υπουργείο Πολιτισμού, εδώ είναι και οι συνεργάτες από το υπουργείο Πολιτισμού, αν χρειαστεί κάτι να προσθέσουν, σημαίνει ότι και στον σχεδιασμό του επόμενου, και ενδεχομένως, αν υπάρχει δυνατότητα, θα πρέπει να υπάρξει μία προσέγγιση για το ζήτημα του πώς μπορεί να υλοποιηθεί και να υποστηριχθεί ένα τέτοιο εγχείρημα. Γιατί ένα τέτοιο εγχείρημα δεν είναι μόνο η καταγραφή, είναι μετά και οι φορείς διαχείρισης, και οι επόμενες παρεμβάσεις, που θα πρέπει να γίνει, για να υποστηριχτεί. Θα υπάρξει ευρεία διαβούλευση μέσα στο Σεπτέμβριο, αρχές Οκτωβρίου, διότι η εκκίνηση του έργου θα έπρεπε να γίνει με τις νέες αρχές, υπό την έννοια της υποστήριξης, που πρέπει να υπάρχει, και σε κεντρικό και σε περιφερειακό τοπικό επίπεδο. Για τα Εξοικονομώ θα ήθελα να σας πω ότι ετοιμάζεται μια επιστολή από τα επιμελητήρια, εννοώ επιστημονικά και τα ΕΒΕΕ, για να υπάρξει μια ειδική πρόσκληση για όπου υπάρχουν ιδιόκτητα κτίρια. Για το κομμάτι του φυσικού αερίου και του ζητήματος ότι δεν μπορεί να χρηματοδοτηθεί στο επόμενο ΠΕΠ, ακριβώς λόγω της μη δυνατότητας επιδότησης από ορυκτούς πόρους, ακριβώς η μη δυνατότητα είναι αυτή που κάνει επιτακτική την αναγκαιότητα, που αναφέρθηκα στην αρχή, το κομμάτι, δηλαδή, της μετάβασης σε μία λιγότερο εξαρτημένη από ορυκτούς πόρους και με ό,τι αυτό σημαίνει και στους δύο άξονες, που δίνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και στο κοινωνικό-οικονομικό, αλλά και στο κομμάτι των νέων τεχνολογιών άνθρακα και ΑΠΕ. Κλείνοντας δύο-τρεις επισημάνσεις, θα ήθελα να σας πω, αν μου επιτρέπετε κύριε Κιουρτσίδη, λίγο για ζητήματα που έχουν σχέση με το Περιφερειακό Ταμείο, να πω δύο πράγματα. Το ένα είναι προφανώς η δομή στήριξης επιχειρηματικότητας, την οποία αναφέρατε και αναφέρθηκε, έχει βγει, δηλαδή, η πρώτη πρόσκληση, για να μπορέσει να βγει ο external, ο οποίος τέλος πάντων θα κάνει... Δεν χρειάζεται να πούμε περισσότερα. Το ζήτημα είναι ότι πάνω σ' αυτή μπορούμε ν' αθροίσουμε ακριβώς ζητήματα στήριξης, αν θέλετε, της επιχειρηματικότητας, καινοτομίας, και όλα αυτά. Γι' αυτό ήδη το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης, εννοείται με τη συνδρομή της ΔΙΕΠ από την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, έχει ήδη αναρτήσει το αποθετήριο μελετών. Τι σημαίνει αυτό πρακτικά; Οτιδήποτε υπάρχει σε μελέτη αναπτυξιακή, προγραμματική, κ.λπ., μπορείτε να το δείτε, είναι αυτή τη στιγμή αναρτημένο, μπορείτε να κατεβάσετε, δηλαδή, το PDFτο αρχείο, για να μην έχουμε ούτε αντιγραφή, το λέω κομψά, προηγούμενων, ούτε ανακάλυψη ξανά απ' την αρχή των ίδιων πραγμάτων, που ενδεχομένως έχουν μελετήσει, να μπορούμε ν' αθροίζουμε. Και ιδιαίτερα στον σχεδιασμό που είναι απαραίτητος από το Σεπτέμβριο στο συνολικό, που πρέπει να υπάρχει για την περιοχή μας, να δούμε τι από αυτά είναι χρήσιμο και τι πάνω σ' αυτά μπορούμε ν' αθροίσουμε. Περιλαμβάνει όλα τα πεδία, από βιομάζα, πολιτισμό, απασχόληση, οτιδήποτε.

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

Θεωρείται από τις καλές πρακτικές έξω. Θεωρείται αυτονόητο για εμάς. Θα παρακαλούσα, λοιπόν, και το άλλο, όποιος απ' τους φορείς δεν έχει στείλει, γιατί έχετε πάρει όλοι επιστολές να στείλετε μελέτες σε PDF, δεν έχει στείλει, παρακαλούμε να τις στείλετε, για να εμπλουτιστούν. Μέχρι αυτή τη στιγμή είναι περίπου στις 170. Πιστεύω ότι θα είναι πάνω από τις 300 μόλις τελειώσει. Λοιπόν, για το κομμάτι του Horizon και γενικότερα των προγραμμάτων, εδώ υπάρχει ένα διπλό ζήτημα. Το πρώτο ζήτημα, που είχα θέσει και στην προηγούμενη Επιτροπή Παρακολούθησης, είναι το γεγονός ότι θα πρέπει, αυτά δίνουμε, τα policy instruments, δηλαδή τα εργαλεία πολιτικής, που είναι κυρίως τα Interreg, να δούμε με ποιον τρόπο πραγματικά ενσωματώνονται είτε στο υφιστάμενο είτε στα σχεδιαζόμενα ΠΕΠ. Εδώ έχουμε ένα θέμα, και το θέμα έχει να κάνει κυρίως με το γεγονός της καλύτερης συνεννόησης, που πρέπει να υπάρχει κυρίως με τη Διαχειριστική Αρχή, αλλά και τους φορείς, για να ξέρουμε πολλές φορές ότι η υποβολή μπορεί να έχει και αποτέλεσμα. Αλλά το δεύτερο και ουσιαστικότερο, όμως, είναι ότι ακριβώς αυτή η ενασχόληση με τα ευρωπαϊκά, κ.λπ., στο κομμάτι των «Horizon», του «Ορίζοντα», και γενικότερα και των άλλων ευρωπαϊκών προγραμμάτων, ήδη έχουμε αρχίσει να έχουμε εγκεκριμένες προτάσεις, παραδείγματος χάρι το Περιφερειακό Ταμείο αυτή τη στιγμή για τον Σεπτέμβριο σε δύο προσκλήσεις για το κομμάτι του coal platform θα υποβάλλει προτάσεις ως συμμετοχή σε εταιρικό σχήμα. Και αυτό σημαίνει, προφανώς είναι μια βελτίωση. Εδώ πρέπει να δοθεί μια εμπιστοσύνη στο ανθρώπινο δυναμικό, και το ανθρώπινο δυναμικό χτίζεται κυρίως με συναδέλφους, οι οποίοι θα έχουν μια πιο σταθερή σχέση εργασίας, φυσικά και εξωτερικούς συνεργάτες, αλλά να μένει η τεχνογνωσία στον φορέα, ο οποίος την υλοποιεί. Και κλείνω τελευταίο. Υπάρχει κάποια στιγμή, πρέπει ήδη το Κεντρικό Τεχνικό Επιμελητήριο σε ακολουθία και σε συνεννόηση με το Δυτικής Μακεδονίας, θα στείλει και προς την κυβέρνηση, να υπάρξει μία υλοποίηση κάποια στιγμή σε επίπεδο χώρας ότι καθένα ευρώ, που επενδύεται σ' έναν τομέα, θα έχει έναν πολλαπλασιαστή στον τομέα και στην περιοχή, που γίνεται η επένδυση. Είτε με αφορμή τα ΣΒΑΚ, αλλά με αφορμή εγώ θα το έλεγα και τα ζητήματα τουριστικών και όλων των άλλων, πάσης φύσεως ενδεχομένως «κατακερματισμού», γιατί ο κατακερματισμός είναι ένα ζήτημα, που είναι πολιτική απόφαση, και τεχνοκρατική, αλλά κυρίως πολιτική σ' επίπεδο λήψης απόφασης, θα πρέπει αυτή τη στιγμή να προχωρήσουμε σ' επίπεδο χώρας και σ' επίπεδο Περιφέρειας, για να ξέρουμε ότι, όπως έκανε η μελέτη του Τεχνικού Επιμελητηρίου για τη λιγνιτική δραστηριότητα, που ξέραμε ότι ανά 1€, που επενδύεται, ποιες είναι οι θέσεις απασχόλησης, που δημιουργούνται. Αυτό θα είναι ένα πολύ καλό εργαλείο βάσης, για να υπάρχει ακριβώς στον σχεδιασμό, γιατί άλλες ιδιαιτερότητες και άλλες, ας πούμε, στον πρωτογενή τομέα, άλλες δυνατότητες έχει η Δυτική Μακεδονία σε σχέση με την Αττική και αντίστροφα στον τουρισμό. Και δεν χρειάζεται να επεκταθώ. Σας ευχαριστώ πολύ.

<Χαράλαμπος Κιουρτσίδης> Ο επόμενος. Ναι, ο κ. Σκοτίδας

<Σπύρος Σκοτίδας> Καλησπέρα σε όλους. Εμείς σαν ΕΦΕΠΑΕ είμαστε νέο μέλος, νεότατο, πρώτη φορά που συμμετέχουμε απ' την ιδιότητά μας. Θέλω να πω απ' την αρχή ότι, είναι σαφές ότι δεν αποτελούμε φορέα χάραξης πολιτικής. Αλλά εφαρμογής αυτής της πολιτικής. Και θέλω ένα λεπτό να σας πω ότι μ' αυτή την ιδιότητα, της εφαρμογής της πολιτικής, η προσέγγιση του κ. Γκόγκου είναι απ' τις πιο εύστοχες και ρεαλιστικές, που έχω ακούσει πολύ καιρό τώρα. Και γιατί; Γιατί έθιξε θέματα, τα οποία ταλαιπωρούν και τα δύο μέρη, και την επιχειρηματικότητα, και τον χρηματοδοτούμενο και τον χρηματοδότη. 100%, 120%, διανύω τον 25^ο χρόνο σ' αυτή τη δουλειά,

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

έχω ρεκόρ απορροφήσεων, αλλά χωρίς όλες τις φορές ή τις πιο πολλές φορές να έχω πετύχει τον στόχο μου. Ποιος είναι ο στόχος; Πολλές επιχειρήσεις, που έχουμε χρηματοδοτήσει, έχουνε εξαιρετική απορρόφηση στα έργα τους, και τώρα δεν υπάρχουν. Επιχειρηματικά δεν υπάρχουν. Θέλω δυο-τρία ζητήματα με αποδέκτες όλους, που μπορούν να βοηθήσουν, απ' τη Διαχειριστική Αρχή, που είμαστε τώρα, απ' τους κεντρικούς φορείς και από τον νέο περιφερειάρχη. Ζητάμε από τους επιχειρηματίες δικαιολογητικά, τα οποία δεν έχει νόημα στην εποχή που ζούμε. Χθες δέχτηκα ένα ερώτημα πόσο γρήγορα και γιατί δεν κάνουμε γρήγορα μια αξιολόγηση. Ζητάμε, λοιπόν οικονομικά στοιχεία, ιστορικά στοιχεία. Σε μια δράση, που βγάλαμε τώρα, από τα επτά κριτήρια τα τέσσερα ζητάνε κάποια ποσά, κέρδη, κ.λπ., κ.λπ.. Ζητάμε, λοιπόν, το Ε3, τα υποβάλλουν, τα ελέγχουμε, για να δούμε, αν είναι σωστά, για να βγάλουμε δείκτες. Ξέρετε πού υπάρχουν αυτά; Στο TaxisNet. Τα έχει όλα η ΑΑΔΕ. Αυτός ο κουβάς είναι κλειστός για εμάς. Απαντώ, λοιπόν, ότι η αξιολόγηση θα μπορούσε γι' αυτά τα στοιχεία να γίνει σε μισή μέρα. Και μπορεί να καταναλώνουμε κανένα μήνα, για να βρούμε άκρη μ' αυτό. Αδειοδότηση. Μερικές φορές απορώ με την υπομονή των επιχειρηματιών να βρουν άκρη και σ' αυτό. Δεν δικαιολογώ κανέναν. Ξέρετε τι είναι να θέλει να είναι εντάξει μ' εμάς, δηλαδή στο τέλος ν' αποδείξει τη νόμιμη λειτουργία του, και να πηγαίνει από υπηρεσία σε υπηρεσία και να του λένε, δεν είμαστε εμείς αρμόδιοι να στη δώσουμε αυτή την άδεια, χωρίς να του λένε ποιος είναι αρμόδιος. Φορολογική ασφαλιστική ενημερότητα, θα τελειώσω, δεν θα σας ταλαιπωρήσω. Ζητάμε να μας φέρουν οι χρηματοδοτούμενη φορολογική ασφαλιστική ενημερότητα. Δηλαδή, να πάνε απ' τη ΔΟΥ, να πατήσει ένα κουμπί ο εφοριακός και να τους τη δώσει. Πόσο δύσκολο είναι να την παράγουμε εμείς αυτή; Πόσο δύσκολο είναι. Και λέω εμείς για το σύστημά μας τώρα όλο, έτσι. Τι θα είχαμε, λοιπόν, μ' αυτά όλα. Θα είχαμε αξιοπιστία στοιχείων, θα είχαμε ελαχιστοποίηση των χρόνων αξιολόγησης, θα είχαμε αποφυγή λαθών, κ.λπ., κ.λπ. Θέλω να σας τονίσω και κλείνω ότι αναλαμβάνοντας ο ΕΦΕΠΑΕ τη διαχείριση του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας και της Δυτικής Μακεδονίας, ένα από τα πολλά ΠΕΠ, και εδώ να πω ότι το ΠΕΠ Δυτικής Μακεδονίας ήταν το δεύτερο ΠΕΠ στη χώρα, που υπέγραψε επιχειρησιακή συμφωνία μετά την Κεντρική Μακεδονία, γι' αυτό τον λόγο, λοιπόν, που λέμε τώρα, και είναι ένα όνειρο για εμάς να το πετύχουμε, στην υπεύθυνη δήλωση, που μας δηλώνουν οι υποψήφιοι, που δεν έχει συμβεί ποτέ ως τώρα, απαιτούμε να μας δηλώνουν και το εξής. Ο δικαιούχος αποδέχεται τη διασταύρωση των στοιχείων, που δηλώνονται, κ.λπ., κ.λπ., απ' το πληροφοριακό σύστημα Taxis και τα συστήματα των ασφαλιστικών οργανισμών. Το βάλουμε εμείς αυτό να μας το δηλώνει, ώστε να έχουμε στο μέλλον την τύχη και την ευχέρεια να το χρησιμοποιήσουμε. Κλείνοντας, θα παρακαλέσω όλους τους εμπλεκόμενους να κατευθυνθούν σ' αυτή την κατεύθυνση, για να έχουμε ευκολότερη και ταχύτερη διαδικασία σε ό,τι συμβαίνει είτε στην έγκριση είτε και στην απόρριψη. Ευχαριστώ πολύ.

<Χαράλαμπος Κιουρτσίδης> Ευχαριστούμε. Ο επόμενος, ερχόμαστε από εδώ. Ο κ. Σαμπάνης.

<Παναγιώτης Σαμπάνης> Καλημέρα! Ονομάζομαι Σαμπάνης Παναγιώτης, προέρχομαι από τις ευπαθείς ομάδες των Ελλήνων Ρομά, ως γενικός γραμματέας της ΕΛΛΑΝ ΠΑΣΣΕ και πρόεδρος της Κεντρικής Μακεδονίας και Δυτικής ως ομοσπονδιακός. Εγώ θ' αναφερθώ σε κάποια ζητήματα, ειδικότερα στη Δυτική Μακεδονία, που έχουνε πάρα πολλά σοβαρά θέματα. Είναι τέσσερις περιοχές για να ασκήσεις μια πολιτική αστικής ανάπτυξης, όπως είπε ο κ. Γκόγκος, πρέπει να έχεις υπόψη και κάποιες άλλες ομάδες δίπλα, που αυτό το όμορφο αστικό πράγμα θα πρέπει να τα

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

συνδυάσεις και τα δύο. Υπάρχουν καταυλισμοί Ρομά δίπλα σε αστικές περιοχές, που και εκεί πρέπει να παρέμβεις, για να βελτιώσεις τις υποδομές επιβίωσης αυτών των ανθρώπων. Δηλαδή, θα πρέπει να επανασχεδιάσουμε λιγάκι το θέμα των Ελλήνων Ρομά σε τέσσερις περιοχές, που είναι, ακόμα και στην Καστοριά, Πτολεμαΐδα, Φλώρινα και Κοζάνη, που κατοικούν αυτοί και αυτοί οι άνθρωποι στην περιοχή χρόνια. Θα πρέπει, δηλαδή, ο πρώτος βαθμός, οι δήμοι, δεύτερος βαθμός, η Περιφέρεια, με συνεργασία με τη Διαχειριστική Αρχή με κάποιο βοήθημα, ας το πούμε έτσι, από την τεχνική ενίσχυση, από την τεχνική βοήθεια, να οριστεί μια ομάδα παρακολούθησης και κάποιοι τεχνοκράτες, για να κάνουμε πλέον τα τοπικά σχέδια. Απ' ό,τι ξέρουμε σήμερα και οι τέσσερις περιοχές δεν υπάρχουν τοπικά σχέδια από τους δήμους. Έχουμε κάνει συναντήσεις με τους δημάρχους, έχουμε πει κάποια πράγματα. Θα πρέπει από εδώ και πέρα, γιατί υπάρχει και ένα θέμα αυτή τη στιγμή, που υπήρχε μια Ειδική Γραμματεία Ρομά στην Αθήνα επί την εποπτεία του υπουργείου Εργασίας, νομίζω ή θα ξαναλειτουργήσει αυτή η Ειδική Γραμματεία ή θα την καταργήσουν, και θα πάει σε διυπουργική, δεν ξέρουμε ακόμα τίποτα. Αλλά πιστεύοντας, για να λύσεις το τοπικό πρόβλημα, που υπάρχει στην περιοχή, πρέπει ο δήμος, η Περιφέρεια να κάτσουν, να γίνει μία ειδική συνεδρίαση, μια συζήτηση στο τραπέζι, να γίνουν κάποια τοπικά σχέδια, και να πουν ότι εγώ στην περιοχή μου έχω 30 οικογένειες, προβλέπω να κάνω ένα, δύο, τρία πράγματα, να βελτιώσω τις συνθήκες διαβίωσης, αυτοί οι άνθρωποι να έχουν νερό, να έχουν ρεύμα, να έχουν παιδεία, το κυριότερο πράγμα, για να μπορέσουμε να επιλύσουμε αυτά τα προβλήματα, που υπάρχουν. Εμείς είμαστε εδώ. Εμείς θα στηρίξουμε όλες τις προσπάθειες της Επιτροπής Παρακολούθησης και της Περιφέρειας και του καινούργιου περιφερειάρχη. Θα είμαστε δίπλα. Αν χρειαστούν με προτάσεις, προτάσεις έχουμε. Τεκμηριωμένες προτάσεις. Αναπτυξιακές προτάσεις. Να βοηθήσουμε να στήσουμε αυτόν τον μηχανισμό, για να βελτιώσουμε και αυτών των ανθρώπων τις συνθήκες, που ζούνε σήμερα. Είμαστε στον 21^ο αιώνα, είμαστε στο 2019, και ακόμα το θέμα των Ελλήνων Ρομά, που είναι Έλληνες, ένα παράδειγμα, εγώ υπηρέτησα στο τριεθνές, Ελλάδα-Βουλγαρία-Τουρκία, και έχω τελειώσει τη θητεία τη στρατιωτική μου, ήμουνα παρών, πρώτη γραμμή, και νομίζω ότι πρέπει όλοι μας να στηρίζουμε αυτή την προσπάθεια, γιατί σήμερα θα ήταν και άλλοι εκπρόσωπο, πρόεδροι των τεσσάρων περιοχών, είπα ότι θα τους θέσω τα ζητήματα. Και πιστεύω είναι σημαντικό, και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, που παρίσταται εδώ, έπρεπε να μας πουν και δυο κουβέντες ως ιδέα, ως προοπτική, πώς μπορούμε ν' αναπτύξουμε κάποιες ιδέες, να εξαλείψουμε αυτές τις συνθήκες των ανθρώπων αυτών, που βιώνουμε, τους έχουμε δίπλα, για να το εξαλείψουμε εντελώς. Είναι προγράμματα ένταξης, είναι προγράμματα επιδότησης ενοικίου, να σπάσουμε τα γκέτα. Εμείς θέλουμε, καταλαβαίνετε, εμείς θέλουμε να σπάσουμε τα γκέτα. Να μην υπάρχουν γκέτα στην περιοχή. Μπορούμε να τους εντάξουμε μέσα στον ιστό; Θα είναι μια μεγάλη επιτυχία. Σε κομμάτια, όχι όλους μαζί. Τελειώνω σε λίγο. Αλλά αν τους βάλουμε 5-10 οικογένειες ανά περιοχή, ξέρεις αφομοιώνεται, το έχεις εξαλείψει αυτό το θέμα. Και ο γονιός θα προσπαθήσει να πάει τα παιδιά του στο σχολείο, γιατί θ' αναγκαστεί. Δεν θα υπάρχει αυτή η ανομία, δηλαδή είμαι σ' ένα γκέτο και κάνω ό,τι γουστάρω εγώ. Όχι. Αν το γκέτο αυτό δεν το σπάσεις, τα προβλήματα θα υπάρχουν. Έχω και άλλα πολλά, αλλά είναι πάρα πολλοί που θέλουν να πάρουν... Ευχαριστώ πάρα πολύ.

<Χαράλαμπος Κιουρτσίδης> Ευχαριστούμε και εμείς. Ο κ. Σιδηρόπουλος.

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

<Αναστάσιος Σιδηρόπουλος> Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε. Τάσος Σιδηρόπουλος, διευθυντής προγραμμάτων της Αναπτυξιακής Δυτικής Μακεδονίας, και στην παρούσα Επιτροπή Παρακολούθησης εκπροσωπώ τις αναπτυξιακές εταιρείες της Περιφέρειας. Θα ήθελα να ευχαριστήσω για την πρόσκληση. Αυτό το οποίο, καταρχάς, ήθελα να τονίσω είναι ότι οι αναπτυξιακές εταιρείες ήδη συμπληρωματικά με τις δράσεις τόνωσης της επιχειρηματικότητας υλοποιούν τα προγράμματα «Leader», τα οποία βρίσκονται σε πλήρη εξέλιξη. Ολοκληρώθηκε τουλάχιστον εκ μέρους του προγράμματος των νομών Κοζάνης και Γρεβενών η διαδικασία αξιολόγησης των δημοσίων έργων, και τα ιδιωτικά έργα βρίσκονται σε φάση προκήρυξης και υποβολής προτάσεων. Συνεπώς, αυτό το οποίο τονίστηκε ιδιαίτερα αναφορικά με τη στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης εξυπηρετείται και μέσω των προγραμμάτων ανάπτυξης υπαίθρου, δεδομένου ότι στα προγράμματα «Leader» συμμετέχει σχεδόν το σύνολο της Περιφέρειας, αν εξαιρέσουμε τα μεγάλα αστικά κέντρα, τα οποία εξαιρούνται λόγω πληθυσμιακού μεγέθους. Και επιτρέψτε μου στο σημείο αυτό να τονίσω και εγώ απ' την πλευρά μου την ιδιαίτερη σημασία, την οποία έχει η στρατηγική RIS, που εν προκειμένω εκτιμώ ότι αποτελεί τον συνθετικό κρίκο μεταξύ της παρούσας προγραμματικής περιόδου και της νέας, στην οποία δίνεται ιδιαίτερη έμφαση, δεδομένου ότι, όπως ειπώθηκε και από τον κ. Γκόγκο, το 35% των πόρων του ΕΤΠΑ κατευθύνεται σε δράσεις Έξυπνης Εξειδίκευσης και τόνωσης της επιχειρηματικότητας. Για την δική μας Περιφέρεια έχει έναν ιδιαίτερο πρόσθετο λόγο, σε συνδυασμό και με τον δεύτερο στόχο, όπου γενικά αφορά την κλιματική αλλαγή, έχουμε ένα σύνολο πόρων 65% του ΕΤΠΑ για την Περιφέρεια της Δυτικής Μακεδονίας, που πηγαίνει ακριβώς και στοχεύει ακριβώς στο πρόβλημα. Ποιο είναι το πρόβλημα το δικό μας; το πρόβλημα διαχρονικά, ακόμα και προ κρίσης, είναι το στρεβλό μονοδιάστατο παραγωγικό σύστημα, στο οποίο στηρίχτηκε η Περιφέρειά μας μετά το 1950 με την εξόρυξη λιγνίτη και την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία ουσιαστικά ευνούχισε οποιαδήποτε άλλη επιχειρηματική δραστηριότητα. Συμμετέχοντας και στην ομάδα Coal Platform μαζί και με το Δημήτρη τον Μαυροματίδη, γίνονται συζητήσεις προς τα πού μπορεί να πάει η διαφοροποίηση αυτή. Εκτιμώ ότι στο πλαίσιο της στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης, εντοπίζοντας τα δυνατά σημεία, τα οποία έχει η Περιφέρειά μας, μπορεί να βρεθεί λύση. Η λύση, βέβαια, δεν μπορεί να είναι άμεση, δεδομένου ότι ο τομέας ενέργειας στη Περιφέρεια της Δυτικής Μακεδονίας ακόμα και σήμερα με όρους 2017 συμμετέχει πάνω από το 40% στη διαμόρφωση του τοπικού ΑΕΠ. Αυτό σημαίνει ότι έχουν στο πλαίσιο της κρίσης ουσιαστικά εξαφανιστεί και οι υπόλοιπες δραστηριότητες, γιατί το υπόλοιπο μεγαλύτερο κομμάτι της σύνθεσης του ΑΕΠ οφείλεται στις δημόσιες υπηρεσίες. Κατά συνέπεια, πολύ μεγάλη έμφαση και στη νέα στρατηγική RIS στο πλαίσιο της νέας Προγραμματικής Περιόδου. Η διάσταση της μεταλιγνιτικής ή περιόδου χαμηλής λιγνιτικής δραστηριότητας ουσιαστικά θα πρέπει να διαπνέει τη νέα Προγραμματική Περίοδο οριζόντια και κάθετα. Φαίνεται, τουλάχιστον, ότι το 65% των πόρων κατευθύνεται προς τέτοιου είδους παρεμβάσεις. Εκτιμώ ότι και μέσα από την τεχνική βοήθεια, την οποία έχει αποκτήσει η Περιφέρεια μέσω της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και με τη στήριξη της Παγκόσμιας Τράπεζας, θα βρεθεί οδική χάρτης, ο οποίος θα προταθεί προς την Περιφέρεια, έτσι ώστε ν' αποτελέσει και τον μπόουσουλα για τον σχεδιασμό της επόμενης Προγραμματικής Περιόδου. Και προφανώς, στο πλαίσιο αυτό και οι αναπτυξιακές εταιρείες έχουν να παίξουν έναν σημαντικό ρόλο στήριξης και υποστήριξης της Περιφέρειας και της Διαχειριστικής Αρχής. Σας ευχαριστώ.

<Χαράλαμπος Κιουρτσίδης> Και εμείς ευχαριστούμε. Ο επόμενος. Ο κ. Κούτσιανος.

<Βασίλης Κούτσιανος> Καλησπέρα. Βασίλης Κούτσιανος ονομάζομαι. Εκπροσωπώ την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία ως μέλος της εκτελεστικής γραμματείας. Η πρώτη αναφορά, που θα ήθελα να κάνω, έχει σχέση με τις δύο δράσεις, που έχουν εξειδικευτεί για τα άτομα με αναπηρία, και η μία αφορά την προσβασιμότητα, και αναμένουμε την πρόσκληση προς τους δήμους για τα κτίρια σε επίπεδο Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, που έχουν προβλήματα προσβασιμότητας, και θα αποκατασταθούν τα όποια προβλήματα με κριτήριο τον δείκτη επισκεψιμότητας αυτών των κτιρίων. Η δεύτερη πρόσκληση έχει να κάνει με την ολοκληρωμένη παρέμβαση κατάρτισης και πιστοποίησης και ένταξης στην αγορά εργασίας ωφελούμενων ατόμων με αναπηρία. Εδώ θα πρέπει ν' αναφέρω, κάνοντας μία παρέμβαση, ότι το πρόβλημα είναι πέρα από την κατάρτιση και πιστοποίηση, η ένταξη στην αγορά εργασίας. Γιατί, ενώ υπάρχει και ένα πρόγραμμα του ΟΑΕΔ, που αφορά επιδότηση επιχειρηματιών για πρόσληψη ατόμων με αναπηρία, είναι ενεργό εδώ και δύο χρόνια, δεν υπάρχει κανένα απολύτως ενδιαφέρον. Ενώ επιδοτείται και η πρόσληψη των ατόμων με αναπηρία. Οπότε, σ' αυτό έχουν ευθύνη και οι επιχειρηματίες. Για όποιους, δηλαδή, έχουνε, από τους επιχειρηματίες εννοώ, κάποιες επιφυλάξεις, χρηματοδοτείται και η εύλογη προσαρμογή του χώρου εργασία και υπάρχουν και άτομα με αναπηρία, τα οποία έχουν υψηλές δεξιότητες, για να καταρρίπτουμε και κάποια ενδεχομένως στερεότυπα, που υπάρχουν. Και γιατί το λέω αυτό; Να καταχραστώ και λίγο τον χρόνο. Σε μια σύσκεψη που είχε γίνει του υπουργείου Οικονομικών με στελέχη του ΟΑΣΑ, υπήρξε και ο προβληματισμός των στελεχών του ΟΑΣΑ, γιατί υπάρχει πρόβλημα, ενώ χρηματοδοτούνται δράσεις ένταξης στην απασχόληση ατόμων με αναπηρία μέσω των περιφερειακών επιχειρησιακών προγραμμάτων, αλλά και των τομεακών, δεν υπάρχει η αντίστοιχη απορρόφηση αυτών των κονδυλίων, και δεν υπάρχει και το σωστό αποτέλεσμα, αφήνοντας να εννοηθεί στο τέλος, και αυτό έχει να κάνει και με την πολιτική του επόμενου ΕΣΠΑ, άφησε να εννοηθεί ότι γιατί θα πρέπει να υπάρχουνε δύο ταμεία, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το ΕΚΤ, εφόσον υπάρχουν αυτά τα προβλήματα. Θέλω να πιστεύω ότι δεν θα υπάρξει αυτή η εξέλιξη, αν και ήταν πονηρή η τοποθέτηση των στελεχών, γιατί, αν δεν υπάρχουν δύο ταμεία, που θα έχουνε συμπληρωματική δράση, και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, έστω και αν μετασχηματιστεί σε Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο Plus, οι δράσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου Plus αφορούν την κοινωνική πολιτική, το οποίο είναι συγκοινωνούμενο δοχείο για την ανάπτυξη, αν θέλουμε να είμαστε ειλικρινείς. Η αναφορά, που θέλω να κάνω ακόμη, αφορά δυο άξονες, τον άξονα της Πληροφορικής και Επικοινωνιών, της Ψηφιακής Οικονομίας, αναφέρθηκε πολύ σωστά ότι ο δείκτης Ψηφιακής Οικονομίας είναι εξαιρετικά χαμηλός τόσο όσον αφορά την ψηφιοποίηση των υπηρεσιών, όσον αφορά και τη διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων. Είναι επίσης χαμηλός όσον αφορά την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα. Επίσης το αναφέρω, γιατί η ευρωπαϊκή κοινοτική οδηγία για τα προσβάσιμα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα έδινε ένα χρονοδιάγραμμα για τις υφιστάμενες ηλεκτρονικές υπηρεσίες, ότι θα πρέπει ν' αποκατασταθεί η προσβασιμότητα, λήγει τον Σεπτέμβριο του 2019. Αρνητικό επίσης είναι ότι δεν χρηματοδοτούνται, ενώ έχει ενεργοποιηθεί ο άξονας προτεραιότητας δράσης Κοινωνικής Οικονομίας και Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας, ενώ υπάρχουνε Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις στη Περιφέρειά μας και υπάρχει και δραστηριοποιείτε και Κοινωνική Συνεταιριστική

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

Επιχείρηση ένταξης ατόμων με αναπηρία. Άρα θα πρέπει να το δούμε και αυτό. Τελευταία αναφορά έχει να κάνει, όπως εξαιρετικά εύστοχα αναφέρθηκε, με τα σχέδια Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας. Γιατί οι δράσεις που αφορούν τα σχέδια Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας σε εχθρικά αστικά περιβάλλοντα, τα αστικά περιβάλλοντα στην χώρα μας είναι εχθρικά για τα άτομα με αναπηρία, και όχι μόνο, για τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα, για τις μητέρες, που κινούνται με τα καροτσάκια των μωρών τους. Η σχεδίαση θα πρέπει να είναι μακροπρόθεσμη και ρηξικέλευθη. Ρηξικέλευθη όσον αφορά τα ιστορικά κέντρα των πόλεων, και εκεί που πρέπει να γίνει η παρέμβαση αφορά τη μειωμένη χρήση του αυτοκινήτου και φυσικά την προσβασιμότητα. Θα πρέπει τα σχέδια Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας ν' αντιμετωπιστούν με μακροπρόθεσμη στρατηγική, και όχι, επειδή αναλαμβάνουν και νέες αρχές, με μικροπολιτικό πρόσημο κατεδάφισης ό,τι έχουν κάνει οι προηγούμενοι. Ευχαριστώ.

<Χαράλαμπος Κιουρτσίδης> Ευχαριστούμε τον κ. Κούτσιανο. Ο κ. Σαρρής.

<Νίκος Σαρρής> Καλημέρα και από εμένα. Σαρρής Νίκος, πρόεδρος του Επιμελητηρίου Κοζάνης και πρόεδρος του Περιφερειακού Συμβουλίου του τεσσάρων επιμελητηρίων της Δυτικής Μακεδονίας. Θα μου επιτρέψετε να μιλήσω ως επιχειρηματίας, αν και η λέξη επιχειρηματίας και επιχειρηματικότητα στην χώρα μας δεν είναι τόσο ψηλά. Εγώ θα ήθελα να σταθώ, και δεν θα φάω τον χρόνο σας, στο εξής, ότι το ΠΕΠ, όπως έχω ακούσει, είναι ένα εργαλείο σχεδιασμού, για να καλύψει τις ανάγκες, να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα και να δώσει νέες και ποιοτικές θέσεις εργασίας στην Περιφέρεια. Αυτή τη στιγμή τι έχουμε στην Περιφέρειά μας; Έχουμε την υψηλότερη ανεργία στους νέους, έχουμε τη μεγαλύτερη μείωση του ΑΕΠ, έχουμε τη μεγαλύτερη γήρανση του πληθυσμού, έχουμε την πιο χαμηλή εξειδίκευση, εύρος εξειδίκευσης του εργατικού δυναμικού, έχουμε χαμηλές επιδόσεις σε δράσεις έρευνας και καινοτομία, και δεν υπάρχει και ένας σχεδιασμός για το νέο αναπτυξιακό μοντέλο, που λέμε όλοι για την περιοχή. Και δυστυχώς, στο κομμάτι της ανταγωνιστικότητας σύμφωνα με τους δείκτες κατέχουμε την 252^η θέση ανάμεσα στις 263 περιφέρειες. Αυτά λένε τα στοιχεία. Επομένως, ο σχεδιασμός του ΠΕΠ ίσως δεν έχει λάβει γνώση τα δεδομένα αυτά, για να μπορέσει να βοηθήσει, ίσως δεν έχει η Περιφέρεια Δυτική Μακεδονίας, ή δεν φτάνουν τα κονδύλια, για να μπορέσει να βοηθήσει σημαντικά σ' όλα αυτά τα προβλήματα. Εγώ θα ήθελα να σταθώ σε δυο-τρία πράγματα, που αφορούν συγκεκριμένα το ΠΕΠ. Όσον αφορά για τον άξονα 3, για την ενίσχυση της απασχόλησης, νομίζω ότι τα 2.500.000€ για τη στήριξη της απασχόλησης μπροστά σ' αυτό το τεράστιο φάσμα της ανεργίας, αλλά και στο σχεδιασμό του νέου αναπτυξιακού μοντέλου που θέλουμε και τις νέες δεξιότητες που θέλουμε να δώσουμε στο εργατικό δυναμικό, είναι πολύ λίγα. Και αυτό το λέω τώρα, έτσι ώστε να προβλεφθεί στον νέο σχεδιασμό πολύ περισσότερα χρήματα, γιατί νομίζω ότι είναι απαραίτητα. Δεύτερον, όσον αφορά στον άξονα 3 για την επιχειρηματικότητα. Βλέπουμε και παρατηρούμε ότι υπάρχει μια πολύ μεγάλη καθυστέρηση, ότι αυτά τα 31.000.000€ θα μπορούσαν ίσως να εξειδικευτεί και ίσως να έχουνε πέσει στην αγορά πολύ πιο πριν και να βοηθήσουν τις επιχειρήσεις, κάτι που δυστυχώς δεν έχει γίνει μέχρι τώρα. Εμείς ως ένας φορέας θεσμοθετημένος από το κράτος και από την πολιτεία σε θέματα έτσι αναπτυξιακής προοπτικής, αλλά και εξωστρέφειας και δικτύωσης, θέλω να πω το εξής, και θα τα καταθέσουμε, βέβαια, και στην επιτροπή, για να μπορέσουμε στον νέο σχεδιασμό να έχουμε καλύτερη ανταποδοτικότητα, γιατί το έχω ακούσει εδώ πέρα από πολλούς, και κυρίως τεχνοκράτες, ότι θα πρέπει να προσμετράμε την ανταποδοτικότητα, που έχει το κάθε ευρώ, που

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

δίνουμε στην περιοχή. Εγώ νομίζω ότι αυτά όλα θα πρέπει να συνδεθούν σίγουρα με δράσεις έρευνας και καινοτομίας και με ειδική στόχευση σε τεχνολογίες αιχμής, όπως είναι οι τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνίας, με καλύτερο σχεδιασμό όμως, γιατί βλέπουμε εδώ ότι ο σχεδιασμός, τα 10.00.000€ δυστυχώς δεν έχουνε σχεδιαστεί, δεν έχουν εξειδικευτεί σωστά. Θα πρέπει οπωσδήποτε να γίνει μια βελτίωση της πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης, κατάρτισης και δια βίου μάθησης με παράλληλη ανάπτυξη υποδομών. Θα πρέπει να γίνουν δράσεις απόκτησης βασικών και εξειδικευμένων δεξιοτήτων για την Έξυπνη Εξειδίκευση, τη μετάβαση στη μεταλιγνιτική εποχή και την προώθηση του επιχειρηματικού πνεύματος. Βελτίωση της ποιότητας της αποτελεσματικότητας και της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας και σύνδεση της έρευνας με την παραγωγή. Και όσον αφορά το κομμάτι της χρηματοδότησης, θα μου επιτρέψετε εδώ να κάνω μια μικρή εισαγωγή. Το Επιμελητήριο Κοζάνης σε συνεργασία με την Περιφέρεια κάναμε μια τεράστια προσπάθεια για την ίδρυση το 2016 του περιφέρειου Ταμείου Δυτικής Μακεδονίας. Ένα ταμείο που θα έδινε ανάσα στις επιχειρήσεις για χρηματοδότηση. Δυστυχώς, μέχρι σήμερα δεν μπορέσαμε ακόμη να το λειτουργήσουμε. Πιστεύω ότι σήμερα θα μπορέσουμε να βρούμε τη φόρμουλα και τα χρήματα, και σε συνδυασμό και με το νέο ΠΕΠ να μπορέσει να λειτουργήσει και να είναι χρήσιμο στις επιχειρήσεις. Καθώς επίσης όλα αυτά θα πρέπει να συνδεθούν και με το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, αλλά και με το Coal Platform, όπως ανέφερε ο κ. Μαυροματίδης. Και κλείνοντας θέλω να πω ότι εμείς, και εγώ προσωπικά ως Επιμελητήριο Κοζάνης και ως πρόεδρος του Επιμελητηρίου, θέλω να δώσω τη συμμετοχή μου για τον σχεδιασμό της επόμενης μέρας με προτάσεις, έτσι ώστε να μπορέσουμε, όπως σας είπα, και να είμαστε χρήσιμοι και ωφέλιμοι, και να πιάσουν τόπο τελικά τα χρήματα αυτά στην Περιφέρεια Δυτική Μακεδονία. Ευχαριστώ.

<Χαράλαμπος Κιουρτσίδης> Ευχαριστούμε και εμείς. Ο κ. Ντέμκας.

<Αναστάσιος Ντέμκας> Καλησπέρα και από εμένα. Είμαι ο Τάσος ο Ντέμκας. Εκπροσωπώ τον σύνδεσμο εταιρειών πληροφορικής, και σκέφτομαι ότι, όταν μιλάς τελευταίος, πρώτον, πρέπει να μιλήσεις γρήγορα, γιατί είμαστε όλοι κουρασμένοι, δεύτερον, πολλά από αυτά, που ήθελες να πεις, τα έχουν πει άλλοι, αλλά και τρίτον, έχεις και τον χρόνο να σκεφτείς, με ποια έννοια. Έχω ακούσει πολλές προτάσεις, συμπεράσματα, τα οποία όμως και σήμερα μου φαίνεται ότι πολλά απ' αυτά θα καταλήξουν να είναι ευχολόγια, χωρίς να ξέρουμε, αν υπάρχει ένας τρόπος αυτά τα προβλήματα, που ακούστηκαν, στη συνέχεια να πάνε, να προταθούν κάπου και να γίνουνε πράξη. Να λυθούνε. Προφανώς δεν θα μιλήσω για τους πάντες, θα μιλήσω μόνο για τα έργα πληροφορικής και τις δράσεις πληροφορικής, που έχουν άλλα έργα. Οι εταιρείες μας, τα μέλη μας, καλούνται να συνδράμουν, εγώ θα έλεγα ότι θα έπρεπε να κληθούν να συνδράμουν και στον σχεδιασμό, γιατί δεν γίνεται να μην είμαστε συνομιλητές, όταν σχεδιάζονται έργα, που αφορούν πληροφορική ή έχουν μέσα πληροφορική, και έχουμε δει στο παρελθόν να σχεδιάζονται άπειρα έργα, έργα τα οποία ήταν βαρύγδουπα, τα σχεδιάσανε άνθρωποι, που δεν ξέρανε όμως, αν όντως αυτά μπορούν να υλοποιηθούνε, έχουνε δοθεί πακτωλοί χρημάτων στο παρελθόν σε έργα πληροφορικής, τα οποία όμως άντε ίσα-ίσα λειτουργήσανε, για να παραλειφθούνε, και σιγά-σιγά πεθάνανε. Όντως, όλα αυτά τα θέματα, που έχουν να κάνουν με το θεσμικό πλαίσιο, όχι μόνο για την υλοποίηση και την ανάθεση των έργων, εμείς έχουμε και ένα επιπλέον πρόβλημα, όταν πάμε να τα λειτουργήσουμε. Θα σας πω πολύ γρήγορα την εμπειρία μου από την υλοποίηση του μητρώου

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

πολιτών, ένα έργο που θα μπορούσε να είναι λύση για όλα αυτά, που άκουσα πριν, για την ψηφιακή εξυπηρέτηση των πολιτών, για τη διασυνδεσιμότητα, και πάει λέγοντας. Αυτό το έργο, πέρα του ότι δεν σχεδιάστηκε ευθύς εξαρχής ως έργο μητρώου πολιτών, που θα ήταν εύκολο και οικονομικό, αλλά σχεδιάστηκε αρχικά ως Εθνικό Δημοτολόγιο, μετά ως Εθνικό Ληξιαρχείο και Μητρώο Αρρένων, και φτάσαμε να διαπιστώσουμε αυτό, που εμείς το λέγαμε από την πρώτη στιγμή, ότι πια έχουμε σύζευξη, έχουμε τη δυνατότητα να το αξιοποιήσουμε, και πρέπει να σχεδιάσουμε κάτι κεντρικό και να βλέπουμε πλέον τον πολίτη ως ένα άτομο, ο οποίος υπάρχει σε οικογενειακή μερίδα και παντρεύεται και κάνει παιδιά, όλα αυτά, έχει ληξιαρχικά γεγονότα, πέρα, λοιπόν, απ' το ότι κάναμε ένα τεράστιο έργο, γιατί πήγαμε και σκανάραμε όλες τις ληξιαρχικές πράξεις από παντού, το πληρώσαμε πανάκριβα, εγώ συμμετείχα, έχω πάρει τέτοια χρήματα, η εταιρεία μου, αλλά όταν πήγαμε να το υλοποιήσουμε, το μητρώο πολιτών έπρεπε, για να δουλέψει σωστά, να υπάρξει και μια παρέμβαση θεσμικού πλαισίου. Τι αντιμετωπίσαμε; Και τώρα έχουμε και νέα κυβέρνηση, αυτά πρέπει να τα ξέρει. Ότι αλλάξανε τρεις-τέσσερις υπουργοί στο υπουργείο Εσωτερικών, αυτοί οι οποίοι θα έπρεπε να πάρουν την πρωτοβουλία, και όχι μόνο υπουργοί, και γενικοί γραμματείς. Δηλαδή, όταν άλλαζε γενικός γραμματέας, έχανε τον μέντορά του το έργο, έχανε τον άνθρωπο, που θα μπορούσε να το πάει παραπέρα. Και πολλοί εξ' αυτών ήταν και αδιάφοροι ή δεν καταλαβαίνανε τι πρέπει να κάνουν. Το αποτέλεσμα είναι ποιο; Είναι ότι φτάσαμε ένα έργο, που θα έπρεπε να γίνει σ' ένα χρόνο, και να λειτουργεί fullσήμερα, εμείς να το υλοποιήσουμε αν και αν δεν. Δηλαδή, αν θ' αλλάξει το θεσμικό πλαίσιο ή αν δεν αλλάξει. Άρα, είχαμε μέσα και λειτουργίες, όπως προέβλεπε ο νόμος, ότι με το που θα γεννηθεί ένα παιδί, θα πρέπει να δηλωθεί αρχικά στο ληξιαρχείο, στη συνέχεια να πάρει ο πατέρας πάλι, όπως με τον κλασικό τρόπο, να πάει δίπλα στον δήμο να το δηλώσει πάλι, ενώ ήδη θα είναι καταχωρημένο, στη σύστημα θα είναι ήδη καταχωρημένο, απλά πρέπει να κάνει τη διαδικασία, και να πάει μετά και στο Μητρώο Αρρένων και ούτω καθεξής. Δηλαδή, δεν άλλαζε τίποτα. Και καταλαβαίνεται όλα αυτά και δυσκολίες στο έργο φέρνουν. Η ανησυχία μου εμένα είναι, και όπου τα λέμε όλα αυτά, είναι ok, τα λέμε. Μετά πού πάνε, δηλαδή; Από εδώ και πέρα υπάρχει πιθανότητα κάπως να βελτιώσουμε κάποια πράγματα; Μιλήσαμε για τον κανονισμό προμηθειών και υλοποίησης έργου, ο οποίος όντως είναι προβληματικός. Και μάλιστα, καλούνται να δουλέψουν οι υπηρεσίες, γιατί εμείς εκ των πραγμάτων είμαστε μέσα σε δημόσιες υπηρεσίες, και η δικιά μου η εταιρεία, επειδή ασχολείται πολύ με υλοποίηση έργων πληροφορικής σε οργανισμούς στο δημόσιο, το ζω καθημερινά. Δεν υπάρχουν άνθρωποι. Λέτε εσείς ότι, ξέρω εγώ, δεν είναι ώριμοι οι φορείς για τα έργα, κ.λπ., το άκουσα και το ξέρω ότι έτσι είναι. Αλλά δεν είναι, επειδή δεν θέλουνε. Είναι επειδή δεν έχουνε στελέχη. Και επειδή πολλές φορές το θεσμικό πλαίσιο δεν τους επιτρέπει να πάρουν και βοήθεια απ' έξω. Εμείς τους βοηθάμε, αλλά τους βοηθάμε άτυπα. Δουλεύουμε προσδοκώντας να γίνει κάποιο έργο, το οποίο θα το πάρουμε να το εκτελέσουμε εμείς. Δεν είναι ο σωστός τρόπος. Και δεν ξέρω από πού αλλού μπορούν να πάρουν βοήθεια, για να έρθουν όντως ώριμα έργα σ' εσάς, τουλάχιστον σε ό,τι αφορά την πληροφορική. Έχω πολλά να πω πάνω σ' αυτό, αλλά να μείνω λίγο στον ρόλο του ΣΕΠΕ, ο οποίος ΣΕΠΕ τελευταία έχει αλλάξει και διοικητικό συμβούλιο, και το διοικητικό συμβούλιο, βλέποντας όλα αυτά, έχει αποφασίσει και έχει κάνει ομάδες δράσεις ή σχεδιασμού, οι οποίες ομάδες μπορούν να βοηθήσουν όποιον θέλει σε θέματα ψηφιακής πολιτικής, όποια και να είναι αυτά, Smart Cities θα λέγονται, για τη δημόσια διοίκηση,

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

ψηφιοποίηση δημόσιας διοίκησης και υπηρεσιών, και πάει λέγοντας. Βέβαια, πρέπει, τονίζω, δεν ξέρω ποιος, αν υπάρχει πιθανότητα κάποιος να το πάρει από εδώ και να το πάρει λίγο παραπέρα, αυτό το ρημάδι το θεσμικό πλαίσιο κάποτε πρέπει ν' αλλάξει και να λάβει υπόψη του ότι πλέον υπάρχει και πληροφορική στην χώρα. Αυτά. Ευχαριστώ.

<Χαράλαμπος Κιουρτσίδης> Ευχαριστούμε τον κ. Ντέμκα. Επόμενη.

<Βασιλική Κουτσονικολή> Ονομάζομαι Κουτσονικολή Βασιλική, είμαι εκπρόσωπος του υπουργείου Εργασίας, της επιτελικής δομής ΕΣΠΑ, τομέα Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Καταρχήν, θα ήθελα να ευχαριστήσω τη Διαχειριστική Αρχή της Περιφέρειας και για την πρόσκληση και για την υπέροχη φιλοξενία. Σε δυο-τρία σημεία θ' αναφερθώ, δεν θέλω να κουράσω. Σε συνέχεια της χθεσινής τεχνικής συνάντησης, που είχαμε με την Διαχειριστική Αρχή, σας ενημερώσαμε ότι η επιτελική μας δομή σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΚΤ είναι έτοιμη να βγάλει πρόσκληση για τις νέες στέγες υποστηριζόμενη διαβίωσης ατόμων με αναπηρία, και στην περίπτωση που δείτε ότι στην Περιφέρειά σας υπάρχει ενδιαφέρον, σαφώς αυτή η δράση θα μπορούσε να τρέξει και εδώ, στη Δυτική Μακεδονία. Ένα δεύτερο σημείο αφορά τα Κέντρα Κοινότητας. Αυτή τη στιγμή λειτουργούν 242 πανελλαδικά, μ' ένα τελευταίο έναρξης λειτουργίας στον δήμο Δωδώνης, και στην Περιφέρειά σας 10 με 2 παραρτήματα Ρομά. Με βάση την τροποποίηση της νέας ΚΥΑ των Κέντρων Κοινότητας, δίνεται η δυνατότητα να ενισχυθούν μ' επιπλέον προσωπικό εξειδικευμένο, όπου θα στηρίξει ουσιαστικά 100 Κέντρα Στήριξης Οικογενειών πανελλαδικά και 150 Κέντρα Ολοκληρωμένης Φροντίδας Ηλικιωμένων. Βέβαια, είπαμε ότι σ' αυτόν τον άξονα η Περιφέρειά σας έχει υπερκαλύψει, αλλά μας είπατε ότι θα το δείτε σε περίπτωση που μπορείτε να πάρετε από αλλού και να δώσουμε εκεί. Τέλος, θα ήθελα να πω δυο πράγματα όσον αφορά θέματα της Ειδικής Γραμματείας Ρομά, και ίσως καλύψω και τον εκπρόσωπο, που βρίσκεται εδώ. Μας είπατε ότι η Διαχειριστική Αρχή θα τρέξει όσον αφορά για τις συνθήκες διαβίωσης στην επιδότηση ενοικίου. Εμείς σαν υπουργείο και με την Ειδική Γραμματεία Ρομά είχαμε σχεδιάσει να προχωρήσουν κάποιες δράσεις, που θα σας αναφέρω. Δεν ξέρω τι μπορεί να γίνει σ' αυτή τη δεδομένη στιγμή. Απλά θεωρώ ότι είναι καλό να σας πούμε τι είχαμε προγραμματίσει. Καταρχήν, σε δήμους που υπάρχει προοπτική άμεσης έναρξης εργασιών εγκατάστασης οικισμών, μπορούν να προχωρήσουν οι προσκλήσεις για τα συνοδά και συγχρηματοδοτούμενα μέτρα, παραδείγματος χάρη, ομάδες διαχείρισης οικισμών. Επιπλέον, με βάση τη νέα ΚΥΑ των Κέντρων Κοινότητα μπορεί ν' αυξηθεί το προσωπικό των υφιστάμενων παρατημάτων Ρομά ή να δημιουργηθούν νέα παραρτήματα, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο. Επιπλέον η πρόσκληση για την ίδρυση των ομάδων κρούσης στις περιφέρειες, που ουσιαστικά είναι τα επιτόπια παραρτήματα της Ειδικής Γραμματείας Ρομά, που θ' αναλάβουν είτε σε επίπεδο Περιφέρειας είτε σ' ευρύτερη γεωγραφική περιοχή τον συντονισμό των φορέων, δήμων, πληθυσμών Ρομά, που θα συμμετάσχουν στα προγράμματα. Και τέλος, θα ήθελα ν' αναφερθώ σε δύο νέα προγράμματα, που θ' αξιοποιήσουν κονδύλια, τα οποία περισσεύουν από μη έγκριση προβλεπόμενων προγραμμάτων ή ελλιπή εφαρμογή άλλων. Ένα πρόγραμμα είναι η δράση «Εργαστήριο Μητέρας-Παιδιού Ρομά», που θα στοχεύει στην προετοιμασία των μικρών παιδιών Ρομά να ενταχθούν στην υποχρεωτική εκπαίδευση, δεδομένου ότι υπάρχει πρόβλημα στη συμμετοχή των παιδιών των Ρομά στους δημοτικούς ή ιδιωτικούς βρεφονηπιακούς σταθμούς, ή την ένταξή τους στο συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα, το Voucher. Και ένα δεύτερο νέο πρόγραμμα είναι η συμμετοχή των παιδιών Ρομά σε παιδικές κατασκηνώσεις, και η

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

παρακολούθησή τους στη συνέχεια τόσο κατά την περίοδο παραμονής τους στην κατασκήνωση, όσο και στη διάρκεια του επόμενου χρόνου, προς δημιουργία μεικτών πληθυσμών, ανατροπή νοοτροπιών, κ.λπ. Σας ευχαριστώ.

<Χαράλαμπος Κιουρτσίδης> Και εμείς ευχαριστούμε.

<Κωνσταντίνα Ντέντε> Καλησπέρα σε όλους σας, είμαι η Κωνσταντίνα Ντέντε, και εκ μέρους της επιτελικής δομής ΕΣΠΑ του υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, θα ήθελα να ευχαριστήσω, κύριε Κιουρτσίδη, εσάς, τους τμηματάρχες και τα στελέχη της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος για την εξαιρετική συνεργασία όλα αυτά τα χρόνια, και για τη συνδρομή σας στις προσπάθειες των τοπικών εφορειών αρχαιοτήτων και των υπόλοιπων υπηρεσιών του υπουργείου μας για την υλοποίηση έργων διαφύλαξης και ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας. Τα τέσσερα ήδη ενταγμένα έργα των υπηρεσιών μας και αυτά, που αναμένεται να ενταχθούν στο προσεχές διάστημα, συνεισφέρουν στην ανάδειξη του μνημειακού πλούτου της περιοχής, δημιουργούν προστιθέμενη αξία, και επιπλέον, να τονίσω ότι ως έργα, που υλοποιούνται με τη μέθοδο της αρχαιολογικής αυτεπιστασίας, συμβασιοποιούνται άμεσα, έχουν μια σταθερή απορρόφηση δαπανών και διαθέτουν ποιοτικά χαρακτηριστικά, και επιπλέον, πράγμα που είναι πολύ σημαντικό, συμβάλουν στην απασχόληση και στην παραμονή στον τόπο τους νέων επιστημόνων και εργατοτεχνιτών. Αυτά.

<Χαράλαμπος Κιουρτσίδης> Ευχαριστούμε πολύ. Ωραία. Κλείσαμε τον πρώτο κύκλο ερωτήσεων και παρεμβάσεων. Μία- δύο απαντήσεις, σε κάποιες ερωτήσεις, οι οποίες τέθηκαν. Πρώτα, μία απάντηση οφείλουμε στον κ. Ζαμανίδη, ο οποίος μάλιστα έχει αποχωρήσει. Το ερώτημα του ήταν γιατί κατέβηκε το όριο στα ΒΑΑ, για τους οικισμούς των 10.000 κατοίκων. Πρώτον, αυτό ήταν μια κεντρική κατεύθυνση, να κατέβουμε λίγο παρακάτω, έτσι ώστε να συμπεριληφθούν και άλλοι μεγάλοι οικισμοί. Και δεύτερον, νομίζω ότι αυτή ήταν και η πρόθεση εκείνη την περίοδο όλων των αστικών αρχών της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, να χρηματοδοτηθούν, δηλαδή, και οι πέντε. Προφανώς, και εμείς το λέγαμε και κατά την φάση εκπόνησης του Επιχειρησιακού Σχεδίου της Δυτικής Μακεδονίας και αργότερα, ότι δεν θα έπρεπε κανονικά να πάμε σε πέντε, αλλά να πάμε σε λιγότερα σχήματα, σε λιγότερα εγκεκριμένα σχέδια. Επικράτησε μια λογική ότι καλό είναι και οι πέντε να συμμετέχουν, τουλάχιστον να γίνει μια προσπάθεια αναδόμησης, όπως χαρακτηριστικά είπε και ο κ. Γκόγκος, μια προσπάθεια αστικής ανασυγκρότησης για τις πέντε μεγάλες πόλεις της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας. Προφανώς, είναι ένα μοντέλο, το οποίο φαίνεται ότι δεν είναι αρκετά επιτυχημένο, και αυτό στην επόμενη Προγραμματική Περίοδο ίσως να έχει μια διαφορετική αντιμετώπιση. Σε ό,τι αφορά την ερώτηση του κ. Μαυροματίδη, την τοποθέτηση για την τεχνική βοήθεια, για ωρίμανση έργων, νομίζω ότι αυτό έχει απαντηθεί και στην προηγούμενη Επιτροπή Παρακολούθησης από τον κ. Φίρμπα. Να τονίσω ότι η ωρίμανση έργων μπορεί να προταθεί και ως προπαρασκευαστικό στάδιο σ' ένα έργο, το οποίο υλοποιείται, το οποίο σε κάποιες περιπτώσεις, στο ΠΕΠ Δυτικής Μακεδονίας αυτή τη στιγμή το έχουμε. Δεν το έχουμε από το σύνολο των δικαιούχων. Όταν λέω σύνολο δικαιούχων εννοώ αυτούς, οι οποίοι έχουν πρόβλημα στην ωρίμανση των έργων. Αλλά αυτό θα πρέπει να το δουν οι ίδιοι οι δικαιούχοι. Τώρα, αν θέλουμε να συζητήσουμε γενικά σ' αυτά, τα οποία τοποθετήθηκε και ανέφερε πολύ εύστοχα ο κ. Γκόγκος, νομίζω ότι θα πρέπει να μιλάμε για αρκετές ημέρες. Και σε ό,τι αφορά τους μηχανισμούς της RIS

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

και σε ό,τι αφορά την Ψηφιακή Οικονομία και την Ψηφιακή Κοινωνία και σε ό,τι αφορά την επιχειρηματικότητα και πώς λύνονται τα προβλήματα της επιχειρηματικότητας και αν έχουμε τη διάθεση να δημιουργήσουμε υγιές περιβάλλον επιχειρηματικότητας, γιατί διάθεση χρειάζεται. Διάθεση. Νομίζω ότι όλα τα εχέγγυα υπάρχουν και όλα τα εργαλεία υπάρχουν. Και τέλος να μιλήσουμε και για την Αστική Ανασυγκρότηση. Όλα αυτά νομίζω ότι και σε συνδυασμό και με κάποιες παρεμβάσεις, που έγιναν για τη νέα Προγραμματική Περίοδο, νομίζω ότι θα είναι το αντικείμενο ενδεχομένως του πρώτου αναπτυξιακού συνεδρίου, που θα κάνει η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας για τη νέα Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, όπου όλοι εσείς, είτε είστε μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης είτε δεν είστε, θα καλεστείτε και θα τοποθετηθείτε για το πώς οραματίζετε το μέλλον της Δυτικής Μακεδονίας στη νέα Προγραμματική Περίοδο. Λοιπόν, αυτά είχα να πω. Θα περάσουμε τώρα στο τρίτο και τελευταίο μέρος των εισηγήσεων, όπου πλέον οι παρεμβάσεις θα είναι από τις εθνικές αρχές, και θα ξεκινήσουμε μία ενημέρωση από την Εθνική Αρχή Συντονισμού για την πρόοδο υλοποίησης του ΕΣΠΑ. Παρακαλώ, επειδή έχει προχωρήσει λίγο και η ώρα, και έχουμε και ένα θέμα με τις μετακινήσεις κάποιων συναδέλφων, δεν θα ξεφύγουν οι τοποθετήσεις πέρα του τριλεπτου.

<Αικατερίνη Μάρα> Ξέρω ότι είμαστε όλοι κουρασμένοι, θα είμαι πάρα πολύ συνοπτική. Από την Εθνική Αρχή Συντονισμού να ευχαριστήσω και εγώ για την πρόσκληση, την καλή συνεργασία, που έχουμε μέχρι τώρα με τους συναδέλφους της Διαχειριστικής Αρχής, που πάντα φέρνουν αποτελέσματα με ό,τι κόπο και αν αυτό απαιτηθεί ανά πάσα στιγμή, ό,τι ζητήσουμε σαν κεντρικό επίπεδο. Σ' αυτές τις πρώτες διαφάνειες, που θα δείξω, δεν θα μιλήσω για τα νούμερα, τα βλέπετε. Είναι η πορεία του συνόλου των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ με όρους δημόσιας δαπάνης σε επίπεδο χώρας. Βλέπουμε στην πρώτη στήλη το σύνολο του ΕΣΠΑ, στη δεύτερη τα τομεακά προγράμματα, στην Τρίτη στήλη τα περιφερειακά προγράμματα ύψους προϋπολογισμού είναι το 1/3 των τομεακών, την αγροτική ανάπτυξη, την εδαφική συνεργασία, δηλαδή το σύνολο των προγραμμάτων, που συναπαρτίζουν το ΕΣΠΑ. Η πιο σημαντική διαφάνεια και ίσως και η μόνη, που θα δείξω, είναι αυτή εδώ. Από όλους τους ομιλητές, από όλες τις ερωτήσεις, που τέθηκαν, ο κεντρικός προβληματισμός ήταν να μην έχουμε μόνο απορρόφηση. Αυτό στις πρόνοιες της σύνταξης των επιχειρησιακών προγραμμάτων στην αρχή της Προγραμματικής Περιόδου λήφθηκε υπόψη, καθώς θεσπίστηκε μία έννοια, που ονομάζεται θεματική συγκέντρωση ανά ταμείο. Στο 7 έχουμε την υποχρέωση της διάθεσης των πόρων των πρώτων τεσσάρων θεματικών αξόνων, το βλέπετε, το γράφω και εκεί πέρα, τα οποία ν' αποτελούν τουλάχιστον το 50% των πόρων. Αυτό γιατί; Για να μην έχουμε έργα shoppinglist, όπως είναι η αγαπημένη έκφραση του συναδέλφου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του κ. Γκόγκου. Αλλά να παρουσιάζουν μία συνεκτική δομή και ν' αφήνουν ένα αναπτυξιακό αποτύπωμα, όπου και αν αυτά εφαρμόζονται, σε ό,τι επίπεδο, είτε σε επίπεδο χώρας είτε σε επίπεδο περιφέρειας, όποιας περιφέρειας. Ο τέταρτος θεματικός στόχος, έχουμε την υποχρέωση να βάλουμε το 12% των πόρων σε αυτό. Και ποιος είναι αυτός ο τέταρτος θεματικός στόχος; Είναι η μετάβαση προς την οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, ένας προβληματισμός, ο οποίος τέθηκε πρωτύτερα απ' τον εκπρόσωπο του ΤΕΕ, τον κ. Μαυροματίδη, τον ακούμε πάντα με μεγάλη προσοχή. Και πράγματι, όπως θα μας πει και η συνάδελφος, η κα. Κωνσταντοπούλου στην επόμενη εισήγηση, είναι ένας από τους πέντε θεματικούς στόχους, που θα διατρέξουν τον σχεδιασμό της επόμενης Προγραμματικής Περιόδου και της στόχευσης των πόρων,

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

δηλαδή με μετάβαση στην πράσινη οικονομία. Άρα, βλέπουμε και πώς συνδέονται και οι δυο Προγραμματικές μεταξύ τους. Δηλαδή, ο τέταρτος θεματικός στόχος τώρα, πώς θα διαθέσουμε τους πόρους και πώς θα τους πάμε και στην επόμενη Προγραμματική. Όσον αφορά δε το ΕΚΤ, το άλλο μας το ταμείο, τουλάχιστον 20% των πόρων θα πάνε στον μοναδικό στόχο 9, και το 60% των πόρων του κάθε επιχειρησιακού σε ως πέντε επενδυτικές προτεραιότητες ΕΚΤ. Αν κάναμε αυτή τη στιγμή ένα πείραμα και πατάγαμε το κουμπί και κλείναμε τις δαπάνες τώρα, τι θα διαπιστώναμε; Ότι πάμε καλά. Πηγαίναμε καλά μέχρι την τελευταία αναθεώρηση, που κάναμε τον Δεκέμβριο του προηγούμενου έτους, σε τι; Όσον αφορά, φυσικά, αυτές τις πρόνοιες, αυτές τις δεσμεύσεις. Όσον αφορά το ΕΤΠΑ, είμαστε καλά σ' επίπεδο συμβάσεων, όσον αφορά το ΕΚΤ, είμαστε καλά και στις συμβάσεις και τις πληρωμές. Αυτό τώρα είναι ένα πείραμα, θα το δούμε ως reality scenario στο κλείσιμο της Προγραμματικής Περιόδου. Αυτό δεν το λάβαμε υπόψη μας. Σε όλες τις αναθεωρήσεις δεν είναι καθόλου εύκολη η μεταφορά απλά από άξονα σε άξονα. Δεν κάνουμε τυχαίες κινήσεις. Αυτός είναι ένας από τους ρόλους της Εθνικής Αρχής Συντονισμού. Φροντίζουμε να τηρούνται οι εθνικές δεσμεύσεις από κάτω προς τα πάνω, δηλαδή από τη χωρική διάρθρωση, δηλαδή, μικρή χωρική ενότητα στο σύνολο της χώρας, και προσπαθούμε, όχι μόνο εφαρμόζοντας τυφλά, το by the book, των ευρωπαϊκών κανονισμών, αλλά να μεταφράσουμε σε κοινωνικό αναπτυξιακό αποτύπωμα τη διάθεση των πόρων. Αυτή είναι η πρόθεσή μας. Κατά πόσο το καταφέρνουμε, εσείς θα μας κρίνετε κάθε φορά, αλλά όλες οι υπηρεσίες πραγματικά δουλεύουμε μέχρι τελευταία στιγμή στο πάτημα του κάθε κουμπιού της αρχής πληρωμής, όπως είναι εδώ οι συνάδελφοι, που ξενυχτάνε κάθε 30 Δεκέμβρη να το πατήσουν αυτό το κουμπί, και μετά πάνε σπίτια τους για Πρωτοχρονιά. Όλοι μας στοχεύουμε σ' αυτό το πράγμα. Θα μου επιτρέψει ο εκπρόσωπος του ΣΕΠΕ, βρισκόμαστε πάντοτε στις εκδηλώσεις, και τώρα, που είχατε κάτω στην Αθήνα για τα Smart Cities, κ.λπ., ακούμε τη φωνή του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας, προσπαθούμε να το αφουγκραστούμε και να το μεταφράσουμε, να το ενσωματώσουμε, να το συνυπολογίσουμε. Μπορεί να μη φαίνεται ότι και σας ακούμε, να το γνωρίζετε. Και ταυτόχρονα έχουμε κάποιες δεσμεύσεις από υψηλότερη ιεραρχία να τις παντρέψουμε, και κάνουμε το ανθρωπίνως πάντα και κάθε φορά δυνατό. Με πολύ μεγάλη προσοχή ακούμε τις υποδείξεις, τις συμβουλές, τις κατευθύνσεις των συναδέλφων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Είπε πρωτύτερα ο κ. Γκόγκος ότι στο θέμα του συντονισμού των τομεακών, παραδείγματος χάρη, την προκήρυξη του ΕΠΑνΕΚ να μην έχει conflict, ας πούμε με τις προκηρύξεις του άξονα 3 της επενδυτικής προτεραιότητας όλων των ΠΕΠ. Το έχουμε λάβει υπόψη μας. Είναι ενήμερη η ιεραρχία. Περιμένουμε κατευθύνσεις. Δεν θέλω να πω νούμερα, τα οποία βλέπετε ότι είναι πολλά. Να πω δυο λόγια σ' επίπεδο χώρας, τις χωρικές επενδύσεις πώς πάμε. Δεν θα πω νούμερα. Να πω ότι σε όλη την χώρα όλοι προσπαθούν να ενεργοποιηθούν προς αυτή τη κατεύθυνση δηλαδή. Έχει γίνει μια σωστή μετάφραση απ' τις κοινωνίες, απ' τις κοινότητες, από όλες τις μορφές, αυτοδιοίκησης, έκφρασης, αστικές αρχές, όπως αυτό εκφράζεται, να το αντιληφθούν, και έχουν καταλάβει και έχουν μεταφράσει πολύ σωστά ότι στην επόμενη Προγραμματική εκεί πάμε. Αυτό είναι το μοντέλο. Τώρα, μπορεί να γίνεται σ' ένα πιλοτικό επίπεδο, αν θέλετε αυτοί είναι και οι μικροί πόροι, που έχουν διατεθεί αρχικά σ' αυτό το μοντέλο. Θα πάμε σε μεγαλύτερη διάθεση. Ελπίζω να ακούσετε ακόμα προσεκτικά όλες τις τοποθετήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι οποίες ήταν πολύ στοχευμένες, είναι με κίνημα. Ελπίζω όλοι να το μεταφράσουμε πολύ σωστά. Τώρα, θα πω και ένα νούμερο. Θα πω ότι, αν εφαρμόσουμε μόνο τον

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

κανόνα εμείς του $n+3$, και πάμε, δηλαδή, με τις μικρότερες απαιτήσεις να περάσουμε το βαθμό της τάξης μας, αυτό, έτσι όπως έχει δομηθεί, το τελευταίο οικονομικό έτος αναφοράς, που είναι το 2023, θυμάμαι ότι θα πρέπει να ακολουθήσουμε εδώ στην Περιφέρεια περισσότερο, σε άλλο έτος, τα 2/3 του προϋπολογισμού του προγράμματος. Το θέμα είναι σε επίπεδο κόστους – οφέλους, αν μπορούμε χρόνο-χρόνο να βοηθήσουμε τη Διαχειριστική Αρχή, ίσως οι τελικοί δικαιούχοι, να φέρουμε δαπάνες, να τις αναφέρουν οι συνάδελφοι. Γιατί αυτό δεν μπορούν να το κάνουν. Εσείς πρέπει να βοηθήσετε τη διαχειριστική αρχή. Εμείς. Σ' επίπεδο χώρα τώρα, όπως το βλέπουμε, και κλείνω, δεν θα πω καμιά άλλη κουβέντα, θέλουμε μια επιτάχυνση των πόρων της τάξης του 25%. Πώς θα το πετύχουμε αυτό; Πρέπει λίγο ν' ανασκουμπώσουμε τα μανίκια μας. Και μετά θα δούμε την επόμενη Προγραμματική Περίοδο, που είπε ο κ. Μαυροματίδης, προλαμβάνοντας την εισήγηση της κα. Κωνσταντοπούλου, που θα γίνει μετά απ' την ΕΥΣΑ, είπε για τις προθεσμίες. Είπε, αν άκουσα καλά και κατάλαβα καλά, ότι του φαίνονται πολύ σύντομες οι προθεσμίες του Ιουνίου και του Ιουλίου να είμαστε έτοιμοι να υποβάλλουμε το πρώτο draft της επόμενης Προγραμματικής στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ναι, συμφωνούμε. Αλλά αυτές οι ημερομηνίες ισχύουν για όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Δεν νομίζω ότι η Ελλάδα θα πρέπει να κάνει εξαίρεση ως προς αυτό. Και αν όλοι βοηθήσουμε τη Διαχειριστική Αρχή με σωστές προτάσεις, που το κάνετε αυτό, νομίζω ότι θα είμαστε σε επαρκή βαθμό αρκετά έτοιμοι ν' ανταποκριθούμε στους στόχους, που μας έχουν τεθεί. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

<Ηλίας Μορατίδης> Και εμείς ευχαριστούμε την εκπρόσωπο της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού της Εφαρμογής, την κα. Μάρα. Και συνεχίζουμε με το επόμενο θέμα. Διαδικασία κατανομής αποθεματικού επίδοσης, από την εκπρόσωπο της Ειδικής Υπηρεσίας Σχεδιασμού Στρατηγικής και Ανάπτυξης, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη.

<Ματθίλδη Κωνσταντοπούλου> Ευχαριστώ πολύ. Δεν θα μακρηγορήσω. Σας είπε νωρίτερα ο κ. Μουρατίδης για το πλαίσιο επίδοσης και για τα ορόσημα. Να σημειώσουμε ότι η εξέταση των επιδόσεων είναι η διαδικασία, που έχει ορίσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε σχέση με το κράτος-μέλος για την επίτευξη των οροσήμων του πλαισίου επίδοσης είτε σε άξονα προτεραιότητας είτε σε προτεραιότητα ταμείο κατηγορία Περιφέρειας, και αυτά τα δεδομένα έχουν δηλωθεί στην ετήσια έκθεση υλοποίησης, που υπεβλήθη από το πρόγραμμα τον Ιούνιο του '19. Τώρα, με βάση, λοιπόν, τ' αποτελέσματα και τα στοιχεία, που έχουν δηλωθεί, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκδίδει μια εκτελεστική απόφαση, που λέει πώς θα κατανομηθεί το αποθεματικό επίδοσης. Στη χώρα μας σε εθνικό επίπεδο αντιστοιχεί σε 1.200.000€, και η διαδικασία είναι ότι, όπως είπαμε, μέχρι τέλος Ιουνίου οι διαχειριστικές είχαν υποβάλλει την ετήσια έκθεση υλοποίησης των προγραμμάτων μέσω της βάσης, και εκεί αποτυπώνονταν οι τιμές επίτευξης των δεικτών του πλαισίου επίδοσης, με βάση το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του προγράμματος μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου του 2018. Εννοείται ότι αυτοί οι δείκτες έχουν αποτυπωθεί και έχουν ανακοινωθεί με βάση έλεγχο, που έχει γίνει ήδη από πριν από την υπηρεσία μας και από την επιτροπή. Μέχρι το τέλος, λοιπόν, του Αυγούστου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εκδώσει μια εκτελεστική πράξη για κάθε ταμείο και κράτος-μέλος για τις προτεραιότητες, που έχουν επιτύχει αυτά τα ορόσημα, και ορίζοντας αυτή τη πληροφορία ανά ταμείο και ανά κατηγορία περιφερειών. Μέχρι το τέλος του Οκτώβρη του '19 το κράτος μέλος, εμείς είμαστε υποχρεωμένοι να ζητήσουμε να υποβάλλουμε την αίτηση για την ανακατανομή του αποθεματικού επίδοσης, όσον αφορά τους στόχους, τα ορόσημα, τα οποία δεν

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

έχουν επιτευχθεί. Μ' αυτή την αίτηση, που θα κάνουμε, θα γίνει ανακατανομή, αλλά προσοχή, η ανακατανομή απαγορεύεται να γίνει σε μη επιτυχημένους άξονες. Η ανακατανομή, λοιπόν, του αποθεματικού επίδοσης συνεπάγεται συγκεκριμένες αλλαγές στο χρηματοδοτικό σχέδιο του επιχειρησιακού προγράμματος. Όταν γίνει η αναθεώρηση του προγράμματος, η επιτροπή είναι υποχρεωμένοι να το εγκρίνει δύο μήνες μετά από την αίτηση του κράτους-μέλους, που είπαμε ότι θα γίνει γύρω στον Οκτώβρη. Αναλυτικές οδηγίες, λοιπόν, για το πώς θα γίνει αυτή η διαδικασία, θ' αποσταλούν από την υπηρεσία μας εν ευθέτω χρόνο. Ευχαριστώ.

<Ηλίας Μουρατίδης> Και εμείς ευχαριστούμε την κα. Κωνσταντοπούλου Μαθίλδη, την εκπρόσωπο της ΕΥΣΣΑ. Και να συνεχίσουμε με τα δύο επόμενα θέματα, που αφορούν το ΕΚΤ. Παρουσίαση για τις βασικές δράσεις του ΕΚΤ στο σύνολο των ΠΕΠ από τον εκπρόσωπο της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού δράσεων ΕΚΤ, τον κ. Χρήστο Κύρκογλου.

<Χρήστος Κύρκογλου> Καλησπέρα και από εμένα. Θα μιλήσω τώρα με την ιδιότητά μου ως εκπρόσωπος της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού και Παρακολούθησης των Δράσεων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. Πριν ξεκινήσω την παρουσίασή μου, κύριε Πρόεδρε της επιτροπής και αγαπητά μέλη και αγαπητοί συνάδελφοι της Διαχειριστικής Αρχής, θα ήθελα να σας ευχαριστήσω και εγώ για την πρόσκληση στην τεχνική σύσκεψη εχθές και στη σημερινή επιτροπή, την άρτια οργάνωση σε όλα τα θέματα και του φακέλου, τον οποίο έχουμε στη διάθεσή μας, την υπέροχη φιλοξενία. Όλα εξαιρετικά, όπως κάθε χρόνο. Σας ευχαριστούμε πολύ. Πάντα είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε συνεργασία. Και σαν μια υπηρεσία, που είμαστε επικεντρωμένοι στο συντονισμό του Κοινωνικού Ταμείου, θα ήθελα να εκφράσω και την ικανοποίησή μας για την πολύ καλή υλοποίηση, για την πολύ καλή πορεία των παρεμβάσεων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου στο ΠΕΠ έως τώρα. Τώρα, όσον αφορά την παρουσίασή μου, νομίζω ότι είμαστε σ' ένα καλό χρονικό σημείο, στο μέσο περίπου προς το τέλος της Προγραμματικής Περιόδου, για να δείξουμε κάποια συνολικά μεγέθη των πιο βασικών πράξεων του Κοινωνικού Ταμείου στο σύνολο των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, να έχουν όλα τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης μια εικόνα. Και σ' ένα δεύτερο κομμάτι θα δείξω τις ενέργειες, που έχουν γίνει, για τον προσδιορισμό των τιμών ενός συγκεκριμένου δείκτη, που αφορά μια πολύ γνωστή δράση, αυτή της εναρμόνισης της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής, δηλαδή των παιδικών σταθμών. Εδώ υπάρχει κάποιο γράφημα, το οποίο δεν φαίνεται ίσως τόσο καλά. Οι βασικές δράσεις, οι οποίες υλοποιούνται στα ΠΕΠ από το Κοινωνικό Ταμείο και οι οποίες εμπίπτουν στην κατηγορία των κοινωνικών δομών, είναι αυτές, που βλέπετε στη διαφάνεια. Είναι οι δομές των αστέγων, των βασικών αγαθών, τα κέντρα διημέρευσης, ημερήσιας φροντίδας ατόμων με αναπηρία, τα κέντρα ημερήσιας φροντίδας ηλικιωμένων, τα ΚΗΦΗ, τα συμβουλευτικά κέντρα και οι ξενώνες για κακοποιημένες γυναίκες και τα κέντρα κοινότητας. Εδώ έχω τώρα κάποιο τεχνικό πρόβλημα, δεν μας επιτρέπει να δούμε τις μπάρες. Αλλά νομίζω βλέπετε τα νούμερα. Τη μερίδα του λέοντος έχουν οι δομές βασικών αγαθών με 224 και 241 είναι τα Κέντρα Κοινότητας. Το ίδιο συμβαίνει και με τους ωφελούμενους. Δεν θ' απαριθμήσω, για να κερδίσουμε χρόνο, τα νούμερα. Βλέπουμε ότι ο μεγαλύτερος αριθμός ωφελούμενων είναι στα κέντρα κοινότητας, τα οποία είναι μία, μπορούμε να πούμε, μαζική παρέμβαση στο σύνολο των περιφερειών της χώρας. Έχουμε γίνει σχεδόν σε όλους τους δήμους, όπως δείξαμε στην προηγούμενη διαφάνεια, σε 241 δήμους σε σύνολο 325. Οι ωφελούμενοι 201.000, σχεδόν 202.000 άτομα. Και επίσης και σ' αυτή την παρέμβαση, όπως και σε

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

όλες τις παρεμβάσεις, ο αριθμός των ωφελούμενων είναι αυτονόητο ότι βαίνει αυξανόμενος όσο οι πράξεις προχωρούν, και προς το τέλος της προγραμματικής περιόδου, και λόγω βέβαια της παράτασης, που έχει δοθεί στις περισσότερες απ' αυτές. Όσον αφορά τη δράση της εναρμόνισης της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής, τη γνωστή δράση των παιδικών σταθμών, ο αριθμός των ωφελούμενων από το τομεακό πρόγραμμα, ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού, εκπαίδευση και δια βίου μάθησης, αθροιστικά αθροίζουμε μέχρι τώρα σε περίπου 181.000 άτομα, ενώ από τα περιφερειακά επιχειρησιακά προγράμματα, συμπεριλαμβανομένου και του κύκλου, που τώρα κλείνει, περίπου στις 155.000 άτομα, κυρίως μητέρες, που αποδεσμεύονται για να συνεχίσουν να εργάζονται ή για ν' αναζητήσουν εργασία στην περίπτωση που είναι σε κατάσταση ανεργίας. Και άλλη μία βασική δράση και πολύ ευαίσθητη κοινωνικά, είναι αυτή της εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης για την ένταξη μαθητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Τα ωφελούμενα άτομα, παιδιά μέχρι τώρα, είναι περίπου 2.500, και οι δομές, δηλαδή τα σχολεία, στα οποία έχει λάβει τώρα μέχρι και τον κύκλο, που υλοποιείται, είναι περίπου 2.400 σχολεία. Τέλος, να πούμε ότι στο σύνολο των 13 περιφερειακών προγραμμάτων, υπάρχουν δυο βασικοί τομείς, στους οποίους οι δράσεις σταδιακά έχουν αρχίσει να εξειδικεύονται και να υλοποιούνται. Ο ένας τομέας είναι ο τομέας υγείας, οπότε έχουμε την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, τα γνωστά ΤΟΜΥ, οπού από τις 127 τοπικές μονάδες υγείας, τα 127 ΤΟΜΥ, που αρχικά έχουν χρηματοδοτηθεί από το επιχειρησιακό πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα», τα 94 ήδη έχουν περάσει και έχει ξεκινήσει η χρηματοδότησή τους από τα ΠΕΠ, επειδή αυτό ήταν το μοντέλο υλοποίησης, που προβλέφθηκε και αποφασίστηκε. Και επίσης, σε δυο άλλα πεδία, αυτά της παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας στην κοινότητα και καταπολέμησης εξαρτήσεων, υπάρχουν πάρα πολλές υπό-δράσεις, περίπου 10-15 υπό-δράσεις σε κάθε πεδίο, τα οποία και αυτά ανάλογα τις ανάγκες, ανάλογα τις εξειδικεύσεις του αρμόδιου υπουργείου, έχουν αρχίσει να ενεργοποιούνται, να υλοποιούνται σε κάθε περιφέρεια. Όσον αφορά το δεύτερο μεγάλο πεδίο, που έχει να κάνει με τις δράσεις Ρομά, έως τώρα λειτουργούν στα πλαίσια των Κέντρων Κοινότητας περίπου 50 παραρτήματα για Ρομά, και σ' αυτά θα έρθουν να προστεθούν άλλα 20, ως αποτέλεσμα της παράτασης και της διεύρυνσης με προσωπικό. Και υπάρχουν και κάποιες δράσεις, οι οποίες έχουμε ως υπηρεσία σε συνεργασία με τις συναρμόδιες υπηρεσίες τις Εθνικής Αρχής Συντονισμού και τις Διαχειριστικές Αρχές, έχουμε εκπονήσει το κανονιστικό και θεσμικό πλαίσιο, και είναι και αυτές έτοιμες για ενεργοποίησης, ή και κάποιες περιφέρειες σταδιακά τις ενεργοποιούν. Αυτές είναι οι δράσεις επιδότησης ενοικίου και ομάδες βελτίωσης συνθηκών διαβίωσης και διαχείρισης οργανωμένου χώρου μετεγκατάστασης. Οφείλω να πω ότι ήταν πολύ σημαντική η βοήθεια όλων των συναρμόδιων υπηρεσιών, και της Εθνικής Αρχής Συντονισμού και στη διαβούλευση των Διαχειριστικών Αρχών, γιατί είναι δράσεις, οι οποίες έχουν πάρα πολλά προαπαιτούμενα, και ήταν εξαιρετικά δύσκολες στο διαχειριστικό τους κομμάτι. Τώρα, να περάσω στο δεύτερο τμήμα της παρουσίασής μου, το οποίο έχει να κάνει με τις ενέργειες, που σαν υπηρεσία αναλάβαμε, για να προσδιορίσουμε τιμές 1 δείκτη, ο οποίος έχει εφαρμογή στη δράση των παιδικών σταθμών, την εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής. Είναι λίγο τεχνικό το θέμα. Δεν θα σας μπλέξω σε πολύ τεχνικούς όρους. Ο δείκτης αυτός προβλέπει, ο ορισμός του προβλέπει να δούμε για εργαζόμενους ή για αυτοαπασχολούμενους μόνο, που συμμετείχαν στη δράση, ποια ήταν η κατάσταση της εργασίας τους έξι μήνες μετά την έξοδό του από τη δράση.

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

Δηλαδή, σε κάθε κύκλο, αν έξι μήνες μετά βελτιώθηκε η κατάστασή τους στην αγορά εργασίας. Και εδώ στα bullets βλέπουμε ποιοι είναι οι ορισμοί της βελτιωμένης κατάστασης σύμφωνα με τους κανονισμούς και καταλαβαίνουμε ότι από τον ορισμό του δείκτη ήταν πολύ δύσκολο αυτό να..., το τι κάναμε, δηλαδή έξι μήνες μετά τη λήξη της πράξης, να αποτυπωθεί και να διερευνηθεί με διοικητικά δεδομένα. Αυτός ήταν και ο λόγος που αποφασίστηκε να γίνει μια εμπειρογνομosύνη, μία έρευνα, για να μπορέσουμε ν' αποτυπωθούν τα δεδομένα. Όπως ανέφερα και πριν, ο πληθυσμός αναφοράς είναι εργαζόμενοι και εργαζόμενες στην δράση εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής ανά κύκλο, από τότε που ξεκίνησε τα ΠΕΠ, '15-'16 έως και το '17-'18. Εδώ είναι τα στοιχεία, δεν θα τ' αναφέρω ένα-ένα της έρευνας, για να κερδίζουμε χρόνο. Θα πω απλά ότι γίνανε δυο έρευνες, μία από το οικονομικό πανεπιστήμιο Αθηνών με αποστολή ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου στη βάση δεδομένων microdata, που συλλέχθηκαν από το ΟΠΣ, και στη συνέχεια έγινε και μια τηλεφωνική έρευνα από εξειδικευμένη εταιρεία, για να συμπληρωθεί το δείγμα. Το δείγμα έγινε ανά επενδυτική προτεραιότητα, 9.1 και 9.3, στην οποία υλοποιείται η δράση σε κάθε ΠΕΠ, και ήτανε κατηγοριοποιημένο ανά φύλλο, έτσι ώστε ν' ανταποκρίνεται στις προδιαγραφές της ετήσιας έκθεσης, την οποία τροφοδότησε με τους δείκτες. Εδώ βλέπουμε το προφίλ των ερευνών. Η πρώτη έρευνα έγινε από τον Απρίλιο ως τον Μάιο. Βλέπουμε τα στοιχεία των ηλεκτρονικών διευθύνσεων με τα ερωτηματολόγια. Στη δεύτερη έρευνα βλέπουμε ότι ξεκίνησε το Μάιο και τελείωσε στα μέσα Ιουνίου. Και τον αριθμό των ερωτηματολογίων. Δεν θα τα απαριθμήσω ένα-ένα όλα τα bold, για να κερδίσουμε, όπως είπα χρόνο. Αυτό που θα πω στο τέλος είναι ότι η επεξεργασία και η ανάλυση των δεδομένων έγινε από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, και τα στοιχεία από την υπηρεσία μας, που ήταν η αναθέτουσα αρχή, στάλθηκαν στις διαχειριστικές αρχές, για να τροφοδοτήσουν τις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης έτους 2018. Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

<Ηλίας Μουρατίδης> Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Κύρκογλου, τον εκπρόσωπο της ΕΥΣΕΚΤ, και για τα καλά του λόγια και για τη σύντομη παρουσίαση και για τη συνεχή στήριξη. Όντως περιμέναμε μέχρι τη τελευταία μέρα στοιχεία, για ν' ανεβάσουμε στην ετήσια έκθεση. Ευχαριστούμε. Συνεχίζουμε την επόμενη εισήγηση. Συνοπτική ενημέρωση για τις ενέργειες αξιοποίησης υπηρεσιών διαλειτουργικότητας και επικοινωνίας του ΟΠΣ με τα πληροφοριακά συστήματα των διοικητικών πηγών, από τον εκπρόσωπο της Ειδικής Υπηρεσίας ΟΠΣ ακολουθεί η επόμενη ενημέρωση.

<Γεράσιμος Ρηγάτος> Καλημέρα και από εμένα, είμαι ο Γεράσιμος ο Ρηγάτος από την Ειδική Υπηρεσία του Ολοκληρωμένου Περιφερειακού Συστήματος. Ευχαριστούμε πολύ τη Διαχειριστική Αρχή εδώ για τη φιλοξενία. Είναι πολύ σημαντικό και για εμάς, για τις κεντρικές υπηρεσίες, ν' ακούμε από κοντά την πρόοδο και τα προβλήματα, που παρουσιάζουνε τα έργα. Δεν θα σας κουράσω πολύ, θα κάνω μια συνοπτική παρουσίαση, πώς έχει γίνει με βάση τις δράσεις του Κοινωνικού Ταμείου, πώς έχουνε μετρηθεί κάποιοι δείκτες, που ήτανε κανονιστική υποχρέωση, μ' ένα τρόπο, που πιστεύουμε ότι έβγαλε τον διοικητικό φόρτο από τις διαχειριστικές αρχές και τους δικαιούχους. Μιλάμε για Κοινωνικό Ταμείο, για ωφελούμενους. Όλες οι δράσεις, που έχουνε γίνει μέχρι τώρα, είναι 530.000 ωφελούμενοι. Τ' αποτελέσματα, που φέρνουν αυτές οι δράσεις, μετρούνται με τα απογραφικά δελτία. Υπάρχουν τα εσόδου και τα εξόδου. Το σημαντικό εδώ, που γίνεται η παρουσίαση, είναι ότι αυτά εδώ τα δελτία δεν έχουν γίνει με καταχώρηση απ' τον

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

δικαιούχο και έλεγχο απ' τη Διαχειριστική Αρχή, όπως όλα τα άλλα δελτία του ΟΠΣ. Έχουν γίνει με διαλειτουργικότητα κατευθείαν απ' τα πληροφοριακά συστήματα των δικαιούχων, είτε της ΕΕΤΑΑ, του Διόφαντου, των πανεπιστημίων, όλων των δικαιούχων έχουν μεταφερθεί μέσα στο ΟΠΣ. Στο ΟΠΣ τώρα, που έχουμε μεταφερθεί, έχει στηθεί ένας μηχανισμός, έχει γίνει ένας σχεδιασμός σε συνεργασία και με την καθοδήγηση της ΕΥΣΕΚΤ, που μίλησε πριν ο συνάδελφος, ώστε ν' αξιοποιηθούν και να συνδυαστούν με άλλα δεδομένα, που υπάρχουν σε άλλες διοικητικές πηγές. Θα σας δείξω ποιοι είναι οι δείκτες καταρχάς, που έχουν υπολογιστεί. Ο βασικός δείκτης είναι ο CR06. Δηλαδή, οι συμμετέχοντες σε κάποιο πρόγραμμα, που έξι μήνες μετά τη λήξη του προγράμματος έχουν πια κάποιο είδος απασχόληση. Αυτός είναι ο κύριος δείκτης. Ο CR08 είναι οι συμμετέχοντες άνω των 54 ετών. Και CR09 είναι οι συμμετέχοντες, που είναι σε κάποια μειονοτική ομάδα. Συνδυάζουμε τα δεδομένα, που έχει το ΟΠΣ, με τις διοικητικές πηγές, και βγαίνουν τ' αποτελέσματα. Ποιες είναι οι διοικητικές πηγές, με τις οποίες βρίσκουμε αν κάποιος έχει κάποιου είδους απασχόληση. Είναι η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, είναι για όσους έχουν ξεκινήσει κάποια επιχειρηματική δραστηριότητα. Είναι το Μητρώο Ανθρώπινου Δυναμικού για όσους απασχολούνται με κάποιο, οποιοδήποτε τρόπο, σύμβαση έργου, κ.λπ., μέσα από τον δημόσιο τομέα. Και υπάρχει και το πληροφοριακό σύστημα Εργάνη του υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης, που είναι για τους μισθωτούς του ιδιωτικού τομέα. Ειδικά με το Εργάνη υπάρχει μια μόνιμη σύνδεση διαλειτουργικότητας του πληροφοριακού συστήματος του ΕΣΠΑ με αυτό, ώστε να παίρνουμε συνέχεια τα δεδομένα αυτά για τους μισθωτούς. Θα σας δείξω, έτσι, πώς ξεκινάμε, πώς υπολογίζουμε τους δείκτες. Εδώ μιλάμε για 260.000 ΑΦΜ, δηλαδή, πραγματικούς, ξεχωριστούς ωφελούμενους. Και εδώ βλέπουμε τι έχουμε πάρει σαν πληροφορία. Δηλαδή, βρήκαμε ότι απ' αυτούς τους ωφελούμενους, οι 68.000 είναι απ' το Εργάνη, δηλαδή είναι μισθωτοί πια έξι μήνες μετά, 15.000 είναι από το Μητρώο Δημοσίων Υπαλλήλων και 11.000 περίπου έχουν αναπτύξει κάποια επιχειρηματική δραστηριότητα. Έτσι έγινε αυτός ο υπολογισμός των δεικτών, και συμπεριλήφθηκαν αυτά εδώ που ήταν η κανονιστική υποχρέωση στις ετήσιες εκθέσεις. Βλέπουμε και μια ανάλυση ανά έτος και ανά φύλο. Εδώ είναι ο γενικός δείκτης, ο CR06. Βλέπουμε ότι το 2018 ήταν μέγιστη η απόδοση με την ωρίμανση αυτών των δράσεων. Το '19 μπαίνουν τα πλήρη στοιχεία μέχρι 30 Μαΐου εδώ. Εδώ βλέπουμε, ενώ στο προηγούμενο υπερτερούσαν γενικά οι γυναίκες, ότι στο άνω των 54 έχουμε περισσότερο σε ωφελούμενους απ' τους άντρες. Δηλαδή, μπορούν ν' αξιοποιηθούν αυτά τα στοιχεία. Στήθηκε ένας μεγάλος μηχανισμός μαζί με την ΕΣΥΔ, που μπορούμε να τ' αξιοποιήσουμε και να έχουμε πολλές πληροφορίες, χωρίς να υπάρχει ο διοικητικός φόρτος στη Διαχειριστική Αρχή, όπως στους δικαιούχους. Και αυτό, δηλαδή, είναι μια αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, που για εμάς είναι σημαντική, και θέλουμε να την επεκτείνουμε και σε άλλα θέματα. Ευχαριστώ πάρα πολύ για την προσοχή σας.

<Χαράλαμπος Κιουρτσίδης> Ευχαριστούμε τον κ. Ρηγάτο. Προχωράμε στην επόμενη παρουσίαση-ενημέρωση για τη διαπραγμάτευση της νέας Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027. Συνοπτική παρουσίαση της πρώτης εγκυκλίου.

<Ματθίλδη Κωνσταντοπούλου> Ευχαριστώ πολύ. Όσο πιο γρήγορα μπορώ, να πούμε λίγο ότι για την επόμενη προγραμματική, πολιτική της συνοχής, που μας ενδιαφέρει, προβλέπεται να έχει 330.000.000.000€, και για την Ελλάδα ο προϋπολογισμός είναι 19.200.000.000€ σε τιμές '18, που σημαίνει ότι για την επόμενη Προγραμματική Περίοδο έχουμε συν 8% παραπάνω πόρους,

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

1.400.000.000€ σε σύγκριση με τα 17.800.000.000€, που πήραμε για το 2014-2020. Λοιπόν, στην παρούσα φάση, και η συζήτηση για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο, δηλαδή τα χρήματα και την κατανομή τους είναι ανοιχτή και συνεχίζεται. Όσον αφορά τους κανονισμούς, οι οποίοι διαπραγματεύονται ανά blocks, στον γενικό κανονισμό, ο οποίος κάλυπτε επτά ταμεία, να τα πω εν τάχει, είναι το Ταμείο Συνοχής, το ΕΤΠΑ, το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης, που μας ενδιαφέρει περισσότερο για το ΠΕΠ, το Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης, το Μέσο Διαχείρισης Συνόρων, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλισης και το Θάλασσας και Αλιείας. Επτά ταμεία, όπου δεν συμπεριλαμβάνεται το Αγροτικής Ανάπτυξης, είναι εκτός ΕΣΠΑ. Η διαπραγμάτευση έχει περάσει, λοιπόν, για τον κανονισμό από το επίπεδο συμβουλίου, και αναμένεται να ξεκινήσει η διαπραγμάτευση η λεγόμενη τρίλογη, δηλαδή μεταξύ συμβουλίου, κοινοβουλίου και επιτροπής. Τώρα, δεν θα μπω σε λεπτομέρειες, βασικά μας ενδιαφέρουν και είναι ιδιαίτερα επείγοντα για εμάς, η διάρκεια του προγραμματισμού να μην αφορά μόνο 5 έτη, αλλά να αφορά τα 5 πρώτα χρόνια και ένα 50% τουλάχιστον του προϋπολογισμού για τα επόμενα δύο χρόνια. Καθώς επίσης και οι δράσεις πολιτισμού να μπορούν να υλοποιηθούν οριζόντια απ' όλους τους στόχους της πολιτικής της συνοχής. Και γιατί το λέμε αυτό; Γιατί, όπως ειπώθηκε προηγουμένως, στην παρούσα Προγραμματική έχουμε 11 θεματικούς στόχους, την επόμενη Προγραμματική αυτοί ενοποιούνται σε πέντε στόχους πολιτικής, όπως λέγονται. Και βέβαια, οι 60 επενδυτικές προτεραιότητες, που είχαμε για την τρέχουσα περίοδο, μειώνονται στις 30. Η χωρική ανάπτυξη έχει ένα διακριτό και σημαντικό ρόλο. Είναι ο πέμπτος στόχος πολιτικής συνοχής, που λέγεται «Μία Ευρώπη κοντά στους πολίτες». Η αστική διάσταση ενισχύεται περεταίρω και η πρόταση είναι για 6% των πόρων του ΕΤΠΑ να πάει σ' αυτή την αστική ανάπτυξη, και όχι 5%, που ήταν στην τρέχουσα περίοδο. Και μάλιστα, τελευταία ενημέρωση της προηγούμενης εβδομάδας, υπό διαπραγμάτευση είναι ότι από κάποιες χώρες-μέλη ζητείται και έχει προταθεί αυτό το 6% ν' αυξηθεί ακόμα παραπάνω και να υπάρξει ένας ορισμός για αστικές, περιαστικές και αγροτικές περιοχές. Και μ' αυτό το επιχείρημα ζητούν κάποιες χώρες-μέλη το 6% ν' ανέβει περισσότερο. Εξαφανίζεται ο στόχος, ας το πούμε, της ενίσχυσης της θεσμικής ικανότητας, ο οποίος ενοποιείται οριζόντια στους υπόλοιπους στόχους, τους πέντε στόχους πολιτικής. Με τη νέα κατηγοριοποίηση, να πούμε, και με τα στατιστικά στοιχεία του 2012-2014, στην Ελλάδα έχουμε δύο περιοχές μεταβατικές, το Νότιο Αιγαίο και την Αττική, που θα πάρουν 55% συγχρηματοδότηση, ενώ όλες οι άλλες περιφέρειες πέφτουν στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, με ποσοστό συγχρηματοδότησης το 70%. Συνδέεται η πολιτική της συνοχής με το ευρωπαϊκό εξάμηνο και με τα οικονομικά αποτελέσματα. Θεματική συγκέντρωση, που αναφέρθηκε πριν, για την τρέχουσα περίοδο εξακολουθεί να είναι υποχρέωση για την επόμενη Προγραμματική. Και τέλος έχουμε τους αναγκαίους όρους, τις enabling conditions, που λένε, που αποτελούν μετεξέλιξη των εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων της τρέχουσας περιόδου. Είναι τέσσερις γενικοί, δεκάξι ειδικοί, με τη μόνη διαφορά ότι τώρα αυτοί οι όροι θα πρέπει να προϋπάρχουν, να εκπληρώνονται πριν υποβληθεί το πρόγραμμα, και όχι στην πορεία, όπως ήταν με τις εκ των προτέρων αιρεσιμότητες. Τώρα, για τη νέα Προγραμματική, σε ποιο στάδιο βρισκόμαστε και τι κάνει η υπηρεσία μας, να πούμε ότι ήδη στις 6 Ιουνίου εστάλη η πρώτη εγκύκλιος στα προγράμματα, που καταρτίστηκε απ' την υπηρεσία μας, με στόχο τη διαμόρφωση των εθνικών κατευθύνσεων πολιτικής, δηλαδή για την οικονομία, το ευρύτερο αναπτυξιακό περιβάλλον και τις ευρωπαϊκές πολιτικές, ζητείται από τους φορείς πολιτικής σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο να

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

υποβάλλουν τις προτάσεις στρατηγικής τους και τις προτεραιότητές τους με βάση ένα συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο. Έχουμε ήδη έτοιμη, και αυτό είναι το θετικό για την επόμενη Προγραμματική, την Εθνική Στρατηγική για τη Βιώσιμη και Δίκαιη Ανάπτυξη 2030, που ορίζεται σε τέσσερις άξονες, τη δημοσιονομική σταθερότητα, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τις ποιοτικές και προσβάσιμες υποδομές για την ανάπτυξη και τη δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Και βέβαια, είμαστε έτοιμοι ως προς την οργάνωση του αναπτυξιακού μας προγραμματισμού. Να σημειώσω ότι η πρόταση, που τρέχει, και που στην παρούσα φάση είμαστε στην προετοιμασία των υπουργικών αποφάσεων, είναι τα όργανα κατάρτισης του νέου ΕΣΠΑ να είναι η επιτροπή Σχεδιασμού Πολιτικής ΕΣΠΑ, που θα περιλαμβάνει γενικούς γραμματείς από τα αρμόδια υπουργεία, καθώς επίσης εκπροσώπους αυτοδιοίκησης και κοινωνικό-οικονομικούς εταίρους, που θα συγκλίνουν και θα συνεργάζονται, όποτε απαιτείται, η Γραμματεία Υποστήριξης Σχεδιασμού του ΕΣΠΑ με επικεφαλής τον γενικό διευθυντή της Εθνικής Αρχής Συντονισμού και μία Διυπηρεσιακή Γραμματεία Τεχνικής Υποστήριξης, που θα υποστηρίζει την προηγούμενη γραμματεία, που σας ανέφερα. Αυτά έχουν σχεδιαστεί. Μένει να βγουν οι υπουργικές αποφάσεις. Αλλά να σημειώσουμε ότι λόγω της αλλαγής της πολιτικής ηγεσίας, είναι πολύ πιθανόν να έχουμε κάποια τροποποίηση σ' αυτά τα όργανα, έτσι όπως τα παρουσιάσαμε, έτσι όπως τα σκεφτήκαμε, έτσι όπως τα εισηγηθήκαμε μέχρι πρότινος στην πολιτική ηγεσία. Με νέα πολιτική ηγεσία μπορεί να υπάρξει τροποποίηση. Τώρα, ένα ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα, πάλι υπό συζήτηση με τα νέα δεδομένα, είναι ότι εμείς είμαστε στη φάση διαμόρφωσης του οριστικού οδικού χάρτη του υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, τώρα υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, για το πώς θα γίνουν αυτές οι επιτροπές. Μέχρι τον Σεπτέμβριο ζητάμε απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο της εγκυκλίου. Στόχος είναι να γίνει ό,τι δουλειά είναι να γίνει μέχρι τον Μάρτιο του '20, όπου προβλέπεται να υποβληθεί το επίσημο πλέον ΕΣΠΑ, και από εκεί και πέρα δύο μήνες έχει η επιτροπή να μας το εγκρίνει. Και το χρονοδιάγραμμα είναι μέχρι 30 Ιουνίου του '20 να έχουν υποβληθεί και τα περιφερειακά, επιχειρησιακά προγράμματα, όλα, και τα τομεακά. Αυτό το χρονοδιάγραμμα έχουμε. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

<Χαράλαμπος Κιουρτσίδης> Ευχαριστούμε την κα. Κωνσταντοπούλου για την σύντομη και εμπεριστατωμένη ενημέρωση για το πώς πηγαίνουμε στη νέα Προγραμματική Περίοδο. Παρακαλώ, τον εκπρόσωπο της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας, τον κ. Γυπάκης

<Αντώνης Γυπάκης> Καταρχήν, να ευχαριστήσω και εγώ με τη σειρά μου την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας τόσο για την πρόσκληση όσο για τη φιλοξενία, αλλά και για τη διοργάνωση της 5^{ης} Επιτροπής Παρακολούθησης. Σύντομα θα σας δείξω κάποια στοιχεία, που αφορούν τη συμμετοχή της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας σε εθνικές δράσεις Έρευνας και Καινοτομίας, κατά την υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης. Βλέπετε, εδώ, συνολικά τις εντάξεις φορέων, που συμμετέχουν στα εθνικά προγράμματα. Είναι της τάξεως των 5.000.000€. Αναφορικά με την επενδυτική προτεραιότητα 1^A, που είναι ερευνητικές υποδομές εθνικές, 400.000€, ενώ στην επενδυτική προτεραιότητα 1B, που αφορά δράσεις κρατικών ενισχύσεων, στα 4.700.000€ περίπου. Εδώ βλέπετε εντάξεις της εμβληματικής δράσης, της μεγάλης δράσης, θα έλεγα, κρατικών ενισχύσεων, το «Ερευνώ, Δημιουργώ, Καινοτομώ», με μία περίπου ισόποση κατανομή σε δημόσια δαπάνη των επιχειρήσεων και των ερευνητικών οργανισμών. Φαίνεται οι επιχειρήσεις κατά του να είναι μεγαλύτερη σε δημόσια δαπάνη, σε ποσά. Βλέπετε μία σύγκριση υποβολών προτάσεων σε

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

δημόσια δαπάνη μεταξύ του πρώτου και του δεύτερου κύκλου, που ο δεύτερος κύκλος αυτή τη στιγμή βρίσκεται σε αξιολόγηση. Μια μικρή αύξηση ως προς τις υποβολές για τη Δυτική Μακεδονία. Μία τομεακή κατανομή των προτάσεων του α' και του β' κύκλου. Βλέπετε πώς υπέβαλλαν συστηματικές περιοχές στην Εθνική Στρατηγική και τις διαφορές μεταξύ πρώτου και δεύτερου κύκλου. Ένα αντίστοιχο διάγραμμα, που εμφανίζει τις υποβολές του α' και του β' κύκλου ανά είδος φορέα. Σε κάποιες θεματικές περιοχές η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα είναι μεγαλύτερη απ' ό,τι αυτή των ερευνητικών φορέων. Εδώ σας έχω μια κατανομή υποβολών του α' και του β' κύκλου ανά περιφερειακή ενότητα. Στις ειδικές δράσεις, σε επιλεγμένους φορείς, που αφορούν σε ανοιχτή καινοτομία στον πολιτισμό, υδατοκαλλιέργεια, βιομηχανικά υλικά, είμαστε στη διαδικασία των εντάξεων, και βλέπετε εδώ πέρα επίσης τις υποβολές στις ειδικές δράσεις από τη δικιά σας περιφέρεια σε σύγκριση και με τις υπόλοιπες. Όσον αφορά τις ερευνητικές υποδομές, βλέπετε μία εξέλιξη μεταξύ της δημόσιας δαπάνης, που διατίθεται για ερευνητικούς φορείς, που συμμετέχουν στις εθνικές ερευνητικές υποδομές, και τι πληρωμές έχουμε κάνει μέχρι σήμερα. Και η τελευταία μου διαφάνεια αφορά μια πιο γενική πληροφορία, που έδωσα και σε άλλες περιφέρειες, που συμμετείχα. Οι δαπάνες για την έρευνα και τα προκαταρκτικά στοιχεία του 2017, βλέπετε μια άνοδο τόσο από τη δημόσια δαπάνη, αλλά όσο και από την ιδιωτική δαπάνη για έρευνα. Αυτά είχα να σας δείξω. Σε εξέλιξη είναι μια πρόσκληση περιφερειακής αριστείας, η οποία έχει σχεδιαστεί ειδικά για περιφέρειες, οι οποίες είχαν πολύ μικρή συμμετοχή στις εθνικές ερευνητικές υποδομές, και μάλιστα είναι και σε πιο κατώτερη εξέλιξη. Είναι λιγότερο αναπτυγμένες οι περιφέρειες, υπό αυτή την έννοια φτιάχτηκε μια ειδική πρόσκληση για φορείς ακαδημαϊκούς και ερευνητικούς, που συμμετέχει και η περιφέρειά σας, η περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας. Είναι σε εξέλιξη επίσης η δράση των clusters, πιθανόν να σας ενδιαφέρει, κατά πάσα πιθανότητα το επόμενο διάστημα θα βγει στον αέρα. Και υπάρχει ακόμα άλλη μια δράση, που είναι και αυτή έτοιμη να βγει. Νομίζω το είχα αναφέρει και στην προηγούμενη επιτροπή, των competent centers, δηλαδή των δικτύων αριστείας. Σας ευχαριστώ και πάλι πολύ για την υπομονή σας, και ευελπιστούμε σε περεταίρω συνεργασία, και έχετε ανά πάσα στιγμή οποιαδήποτε βοήθεια από πλευρά μας στον σχεδιασμό τον δικό σας. Ευχαριστώ πολύ.

<Χαράλαμπος Κιουρτσίδης> Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Γυπάκη. Τελευταίος ομιλητής ο εκπρόσωπος της Γενικής Γραμματείας Καταπολέμησης Διαφθοράς.

<Δημοσθένης Αβαρκιώτης> Καλησπέρα σας. Θα προσπαθήσω να είμαι όσο το δυνατόν πιο σύντομος μέχρι ν' ανοίξει η παρουσίαση. Ονομάζομαι Δημοσθένης Αβαρκιώτης και είμαι στέλεχος της υπηρεσίας AFCOS της Γενικής Γραμματείας Καταπολέμησης της Διαφθοράς. Ευχαριστώ όλους τους εμπλεκόμενους για τη διοργάνωση, την άρτια διοργάνωση της συγκεκριμένης συνεδρίασης. Θέλω να σας πω ότι φτάνει αυτή η ώρα, που τελειώνουν ουσιαστικά οι εργασίες ή προς το τέλος των εργασιών, τυχαίνει η υπηρεσία να έχει δυο-τρία λεπτά να πει δυο πράγματα σχετικά με τον ρόλο της. Θα ήθελα, λοιπόν, ένα-δυο λεπτά παραπάνω, προκειμένου να δομήσουμε έτσι την παρουσίαση, ούτως ώστε να μην πούμε και εμείς κάποια στατιστικά, που αφορούν απλά στις καταγγελίες που λαμβάνουμε ως γραφείο AFCOS της ΓΕΓΚΑΔ, η συντομογραφία της Γενικής Γραμματείας Καταπολέμησης της Διαφθοράς, αλλά να πούμε τι ακριβώς κάνουμε. Αυτό που κάνουμε είναι να προασπίζουμε τα οικονομία συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Γενική Γραμματεία Καταπολέμησης της Διαφθοράς είναι η αρμόδια αρχή για τον συντονισμό της

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

καταπολέμησης της απάτης. Η έννοια του γραφείου του AFCOS εισήχθη το 2013. Δεν θέλω να σας πω κανονισμούς ή αποφάσεις, απλά να σας πω ότι η σύσταση της υπηρεσίας, η ΓΕΓΚΑ, δηλαδή, αποτελείται από υπηρεσίες που ασχολούνται με τη νέα στρατηγική καταπολέμησης της διαφθοράς, με ελεγκτικά σώματα, όπως το Σώμα Επιθεωρητών και Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης, το ΣΕΥΥΠ, τα γραφεία συντονισμού, και το γραφείο AFCOS από το οποίο προέρχομαι εγώ. Η ΓΕΓΚΑΔ ασχολείται με τον συντονισμό των καταγγελιών σε εθνικό επίπεδο, και το γραφείο AFCOS σε εκείνες τις καταγγελίες, που αφορούν σε συγχρηματοδοτούμενα έργα. Πέρα απ' αυτό, που είναι το β', που σας είπα τώρα, η διαχείριση των καταγγελιών, συνεργαζόμαστε με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης Απάτης, την OLAF, συντονιζόμαστε με ελεγκτικά σώματα για υποθέσεις ή πρόνοιας απάτης, και όχι απλά απάτης, όπως ορίζει το σύστημα διαχείρισης 2014-2020, συμμετέχουμε στην ανάπτυξη πολιτικών καταπολέμησης απάτης, και βέβαια, πολύ πρόσφατα, με το άρθρο 21, της συνδρομής στο γραφείο της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας. Αυτό, που ήθελα, λοιπόν, να τονίσω είναι ότι ένα-ένα αυτά τα bullets, που είδατε, σε δυο λόγια και όσο πιο σύντομα μπορώ, έχει να κάνει με τη συμμετοχή σ' ελέγχους της OLAF, έχει να κάνει με τη συμμετοχή στην ίδρυση και λειτουργία ενός συντονιστικού επιχειρησιακού κέντρου, και βέβαια με δράσεις διαμόρφωσης πολιτικών καταπολέμησης απάτης, τα λεγόμενα PIF report, και όχι μόνο, η υποχρέωση πλέον των κρατών-μελών για δημιουργία υποδοχής καταγγελιών πρώτη φορά σ' επίπεδο κανονισμών γίνεται το 2013, που σας είπα, και από το 2016 η ΓΕΓΚΑΔ ανέπτυξε μία ηλεκτρονική φόρμα υποβολής καταγγελίας, αυτή τη φόρμα που βλέπετε μπροστά σας, ανώνυμα και επώνυμα κάθε πολίτης, εμπλεκόμενος φορέας, συνάδελφος, ο οποιοσδήποτε μπορεί να υποβάλει την καταγγελία του. Το γ' αφορά συνεργασίες με ελεγκτικά σώματα για συγχρηματοδοτούμενες δράσεις πάντα της υπηρεσίας AFCOS. Αυτό το αναλαμβάνει το λαμβάνει, τον συντονισμό ελεγκτικών σωμάτων, τον ρόλο παρατηρητή στην αναφορά παρατυπιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και όπως σας είπα πριν, στην εξέταση ενδείξεων απάτης. Θα σας δείξω, και δεν θα σας πω, όλα τα ελεγκτικά σώματα μόνο σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, με τα οποία συνεργάζεται τόσο η Γενική Γραμματεία Καταπολέμησης της Διαφθοράς και το γραφείο AFCOS, όσο, όπως σας είπα πριν, σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Κάποια απ' αυτά περιλαμβάνουν το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και, όπως βλέπετε, και στο εθνικό σκέλος έχουμε σώματα, όπως το ΣΔΟΕ, το ΣΕΥΥΠ, όπως σας είπα πριν, η Οικονομική Εισαγγελία, και διάφορα άλλα, που δεν είναι της παρούσης να τ' αναφέρω. Θα φύγω λίγο από τη διαφάνεια των πολιτικών καταπολέμησης της δαπάνης, για να πω έτσι ότι κλείνοντας αυτή τη σύντομη παρουσίαση του πρώτου σκέλους της παρουσιάσής μου, ότι οποιοσδήποτε πολίτης πρέπει και μπορεί να υποβάλλει επώνυμα ή ανώνυμα καταγγελία, όταν αφορά σε συγχρηματοδοτούμενα έργα, αλλά και κάθε ελεγκτικό σώμα, που παραλαμβάνει καταγγελίες, οφείλει να ενημερώνει εμάς, για να μην παρατηρείται αυτό το φαινόμενο, το να κάνει βόλτα μια καταγγελία σε διάφορες υπηρεσίες. Γι' αυτό και το έχουμε τονίσει, και προσπαθούμε να δημιουργήσουμε και ένα δίκτυο, ελπίζω από τον Σεπτέμβριο θα μπορέσουμε να το συντονίσουμε, με όλους τους υπευθύνους, όλων των διαχειριστικών αρχών και των ελεγκτικών σωμάτων, προκειμένου να φτάνουμε από την αρχή της καταγγελίας μέχρι, όχι μόνο στην αξιολόγηση, και στην παρακολούθηση αλλά και στην ολοκλήρωσή της, και τις δικαστικές αποφάσεις, εδώ είναι λίγο δυσκολότερα τα πράγματα, αλλά είμαστε σ' αυτή την προσπάθεια. Κάποιες διαφάνειες δεν φαίνονται, που σας είπα και ο κ. Κύρκογλου, οπότε θα περάσω λίγο

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

γρήγορα, να σας δείξω τι καταγγελίες είχαμε ανά έτος για την Προγραμματική Περίοδο από το '15 μέχρι και το '19. Οι περισσότερες ήταν το 2018. Ας λάβουμε υπόψη μας ότι η υπηρεσία έχει συσταθεί το 2016. Οπότε είναι, νομίζω, λογικό οι περισσότερες καταγγελίες να έχουν αρχίσει να συγκεντρώνονται και να ομαδοποιούνται αμέσως μετά το επόμενο έτος. Θα δείτε, βέβαια, ότι και στην περίοδο 2007-2013 έχουσε ταξινομηθεί, φιλτραρισθεί, και οι αντίστοιχες καταγγελίες είναι 64. 100 για την περίοδο 2014-2020, και κάποιες στις οποίες δεν έχει γίνει ταξινόμηση. Επώνυμες και Ανώνυμες είναι 59% και 49% αντίστοιχα το ποσοστό. Ενώ το στάδιο των καταγγελιών, που παρακολουθούνται σήμερα, είναι 57. Αξιολογούνται 5. Σας λέω, υπό την αίρεση, βέβαια, ότι καθημερινά λαμβάνουμε καταγγελίες, και έχουν ολοκληρωθεί 38. Εδώ θα έπρεπε να πούμε, μια παρένθεση να κάνω, όπως με ρώτησαν μάλιστα και οι εκπρόσωποι από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο προχθεσινό ΠΕΠ, τι εννοούμε λέγοντας ολοκλήρωση, αξιολόγηση, παρακολούθηση. Νομίζω ότι πρέπει να το τονίσουμε αυτό. Αξιολογούνται βάσει κάποιας βαθμίδας, ιεραρχικής βαθμίδας οι καταγγελίες. Υπάρχει εισαγγελέας και στην υπηρεσία, με τον οποίο συνεργαζόμαστε, και από εκεί και έπειτα ακολουθείται μια ενδεικτική ιεράρχηση, προκειμένου να κοινοποιηθεί είτε στην ΕΥΘΥ είτε να πάει σε δικαστικό σώμα είτε στην ΕΔΕΛ, στο ΣΣΕΔ ή οπουδήποτε αλλού. Οι καταγγελίες του 2014-2020 ανά ταμείο, τις περισσότερες, για να μην τις αναφέρω όλες, έχουμε σε επίπεδο ΕΚΤ. Έχει γίνει διαβίβαση στις διαχειριστικές αρχές και την ΕΥΘΥ, 51 στον αριθμό, και 15 ΣΣΕΔ και στο ΣΣΕΔ. Δεν θέλω ν' αναφέρω νούμερα και εγώ. Απλά να σας πω ότι οι περισσότερες αφορούν διαδικασίες διαγωνισμών και ανάθεσης, δηλαδή δημόσιες συμβάσεις, και διαδικασίες πρόσληψης προσωπικού. Θα δούμε, βέβαια, μέσα στην καρτέλα ότι έχουμε και για χρηματισμό, έχουμε και για πλαστογραφίες, κ.λπ., αλλά το ποσοστά είναι πάρα πολύ μικρά. Στη Δυτική Μακεδονία έχουμε τέσσερις καταγγελίες, όσον αφορά τη Προγραμματική Περίοδο επί συνόλου 100, άρα 96 στο υπόλοιπο της χώρας και 4 εδώ, που αφορούν δύο το ΕΤΚΑ, μία το ΕΚΤ και μία δεν έχει ταξινομηθεί, δεν αναφέρεται. Έχουν διαβιβαστεί η τρεις και μία έχει διαβιβαστεί στην ΕΥΘΥ. Αφορούσαν οι δύο διαδικασίες διαγωνισμών, η μία κακοδιοίκηση και η μία επιλογή ωφελούμενων. Τώρα, ως προς το στάδιό τους, είναι στο στάδιο της παρακολούθησης. Με την υπηρεσία εδώ θα είμαστε σε συνεργασία, για να δούμε, αν υπάρχουν κάποια πρόσθετα στοιχεία. Με κάθε υπηρεσία, που μπορούμε να το πράξουμε αυτό, πρέπει να συνεργαζόμαστε, προκειμένου ν' ολοκληρωθεί μια καταγγελία. Και οι άλλες τρεις είναι στο στάδιο παρακολούθησης, και το ελεγκτικό σώμα είναι δημοσιονομικού ελέγχου. Θέλω να σας πω ότι, τελειώνοντας εδώ, το να έρχεται μια καταγγελία στην υπηρεσία δεν σημαίνει πάντοτε ότι είναι επαρκώς τεκμηριωμένη, αιτιολογημένη. Αυτό σημαίνει ότι και εμείς δεν μπορούμε να συνεχίσουμε πολλές φορές την έρευνά μας, ζητούμε πρόσθετα στοιχεία από τον καταγγέλλοντα, ζητούμε από τις διαχειριστικές αρχές, αν υπάρχει θέμα εμπλοκής. Οι περισσότερες, που ολοκληρώνονται, δεν σημαίνει ότι έχουν και ευρήματα. Έχουμε πάρα πολλές καταγγελίες, που έχουν ολοκληρωθεί, και δεν έχει αποδειχθεί ότι υπάρχει κάποιο πρόβλημα, κάποιο θέμα κακοδιοίκησης. Άρα, ό,τι κάρτα βλέπετε, τίτλος κακοδιοίκηση, επιλογή ωφελούμενων, κ.λπ., είναι ό,τι καταγγέλλεται. Δεν είναι ό,τι ολοκληρώθηκε. Αυτό θέλω να το τονίσω. Σας ευχαριστώ πολύ. Παραμένει η υπηρεσία μας και εγώ προσωπικά για ερωτήσεις. Να είστε καλά.

<Χαράλαμπος Κιουρτσίδης> Ευχαριστούμε και εμείς. Μ' αυτή την τελευταία εισήγηση, ολοκληρώνονται οι εισηγήσεις του τρίτου μέρους. Θα προχωρήσουμε τώρα στην ανάγνωση των

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

συμπερασμάτων. Να ρωτήσω εδώ, αν υπάρχει κάποια ερώτηση, παρέμβαση, που πρέπει να γίνει, που θέλει κάποιος να κάνει στο τρίτο μέρος των παρουσιάσεων;

<Χρήστος Γκόγκος> Απλά, μια πολύ μικρή παρέμβαση σε όλα αυτά τα πολύ χρήσιμα και σημαντικά, που ειπώθηκαν. Πρέπει, αρχικά, να ομολογήσω ότι ήταν μια πολύ ουσιαστική Επιτροπή Παρακολούθησης. Δηλαδή, ακούστηκαν πάρα πολύ σημαντικά θέματα γύρω από το τραπέζι, έχουν καταγραφεί, και είναι αλήθεια, όπως είπε ο συνάδελφος, ο εκπρόσωπος του Επιμελητηρίου Ψηφιακής Πολιτικής ότι πρέπει όχι μόνο να τα λέμε, αλλά να δούμε και πώς θα μπορέσουμε να προχωρήσουμε στην αλλαγή, που απαιτείται, και να γίνουμε λίγο καλύτεροι ή να κάνουμε ένα βήμα καλύτερα προς τα εμπρός. Θα ήθελα να πω ακόμα κάτι, που ξέχασα να το αναφέρω, και είναι αρκετά σημαντικό. Επειδή σχεδιάζουμε το μέλλον, και ακούστηκε από κάποιον γύρω από το τραπέζι, ότι υπάρχει στην περιφέρειά σας το αποθετήριο μελετών, που περιλαμβάνει 300 μελέτες, αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό σαν βάση δεδομένων. Δηλαδή, από εκεί μπορεί ν' αντληθεί μεγάλη πληροφορία για τον σχεδιασμό, καθώς επίσης θα ήθελα να τονίζω ότι υπάρχει και το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης. Έχουμε διαπιστώσει ότι το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης έχει μια σημαντικότερη βάση δεδομένων ενημερωμένη, από την οποία μπορούμε ν' αντλήσουμε σημαντικά δεδομένα και στοιχεία, για να μπορέσουμε να σχεδιάσουμε την επόμενη περίοδο. Τέλος, πιστεύω ότι πρέπει να σκύψουμε στις παρατηρήσεις, που έγιναν απ' τον ΕΦΕΠΑΕ, διότι υπάρχει τεράστια εμπειρία στη διαχείριση ειδικά των έργων καινοτομίας και επιχειρηματικότητας. Αυτά από την πλευρά μου. Σας ευχαριστώ και πάλι για την πάρα πολύ χρήσιμη και εποικοδομητική συζήτηση.

<Χαράλαμπος Κιουρτσίδης> Κάποιο άλλο μέλος της Επιτροπής Παρακολούθησης, πριν προχωρήσουμε στην ανάγνωση των συμπερασμάτων;

Σύγκλιση της Επιτροπής Παρακολούθησης - Ημερήσια Διάταξη

Η Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΠ Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας 2014-2020, η οποία συγκροτήθηκε την υπ. αρ. πρωτ. 1597/26-03-2015 (ΦΕΚ 624/Β'/15-04-2015) Απόφαση Συγκρότησης της Επιτροπής Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας 2014 – 2020 και τροποποιήθηκε με τις υπ. αρ. πρωτ. 4109/22-09-2016 (ΦΕΚ Β' 3089/28-09-2016) και 3107/18-10-2018 (ΦΕΚ Β' 4963/07-11-2018) Αποφάσεις του Περιφερειάρχη Δυτικής Μακεδονίας, συνήλθε στην 5^η **Συνεδρίαση στις 12/07/2019** στην Καστοριά, μετά την με αρ. πρωτ. 2009/21-06-2019 πρόσκληση του Προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης, Θεοδώρου Καρυπίδη, Περιφερειάρχη Δυτικής Μακεδονίας.

Στην 5^η συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας 2014-2020 παρέστησαν τριάντα έξι (36) μέλη με δικαίωμα ψήφου επί συνόλου σαράντα έξι (46) μελών με δικαίωμα ψήφου, και έντεκα (11) μέλη χωρίς δικαίωμα ψήφου επί συνόλου είκοσι ένα (21) μελών χωρίς δικαίωμα ψήφου, σύμφωνα με το συνημμένο Πίνακα Συμμετεχόντων Μελών Επιτροπής Παρακολούθησης (Συνημμένο 1).

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία, και μετά από πρόταση του Προέδρου, εγκρίθηκε από τα μέλη η ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

I. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

1. Έγκριση της Ημερήσιας Διάταξης
2. Έγκριση πρακτικών 4^{ης} Συνεδρίασης Επιτροπής Παρακολούθησης
3. Εισήγηση του Προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης

II. ΠΡΟΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠ ΠΔΜ 2014-2020

1. Πορεία υλοποίησης του ΕΠ Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας 20-14-2020
2. Παρουσίαση της Ετήσιας Έκθεσης Υλοποίησης του 2018
3. Παρουσίαση της πρόοδου υλοποίησης των στρατηγικών για την Έξυπνη Εξειδίκευση και τη Χωρική Ανάπτυξη
4. Ενημέρωση για την πρόοδο υλοποίησης της Στρατηγικής για την Πληροφόρηση και την Επικοινωνία του Προγράμματος

III. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Παρεμβάσεις Εθνικής Αρχής Συντονισμού επί οριζόντιων θεμάτων
 - Ενημέρωση για την πρόοδο υλοποίησης του ΕΣΠΑ – (οικονομική πρόοδος/ ενέργειες επιτάχυνσης της εφαρμογής/θεματικοί στόχοι/θεματική συγκέντρωση)
 - Διαδικασία κατανομής αποθεματικού επίδοσης
 - Παρουσίαση για τις βασικές δράσεις του ΕΚΤ στο σύνολο των ΠΕΠ
 - Συνοπτική ενημέρωση για τους Κοινούς δείκτες μακροπρόθεσμων αποτελεσμάτων ΕΚΤ
 - Συνοπτική ενημέρωση για τις ενέργειες αξιοποίησης υπηρεσιών διαλειτουργικότητας και επικοινωνίας του ΟΠΣ με τα πληροφοριακά συστήματα των διοικητικών πηγών
 - Ενημέρωση σχετικά με τη διαπραγμάτευση της νέας Προγραμματικής Περιόδου 2021 – 2027 & συνοπτική παρουσίαση της 1^{ης} εγκυκλίου σχεδιασμού 2021 – 2027
2. Άλλα θέματα
 - Ενημέρωση από τη Γενική Γραμματεία καταπολέμησης της Διαφθοράς, Γραφείο Συντονισμού πολιτικών καταπολέμησης απάτης AFCOS.

IV. ΣΥΖΗΤΗΣΗ - ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ**V ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ**

Η Επιτροπή Παρακολούθησης μετά από την παρουσίαση των θεμάτων της Ημερήσιας Διάταξης και τη συζήτηση που ακολούθησε, κατέληξε στα παρακάτω συμπεράσματα:

1. Πορεία υλοποίησης του ΕΠ Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας 2014-2020

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας (ΕΥΔ ΕΠ ΠΔΜ) ενημέρωσε την Επιτροπή Παρακολούθησης για την πρόοδο υλοποίησης του Προγράμματος μέχρι σήμερα. Αναφέρθηκε στα βασικά στοιχεία ενεργοποίησης του

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

Προγράμματος δίνοντας έμφαση στην εξειδίκευση, στις προσκλήσεις, στις εντάξεις, στις νομικές δεσμεύσεις και στις δαπάνες. Επίσης, αναφέρθηκαν τα προβλήματα που προέκυψαν και αντιμετωπίστηκαν ή χρήζουν αντιμετώπισης.

Παρουσιάστηκε η πρόοδος των δεικτών του προγράμματος και του Πλαισίου Επίδοσης του προγράμματος.

Ειδικότερα σε σχέση με την επίτευξη του κανόνα $n+3$ για το 2015 η ΕΥΔ ΕΠ ΠΔΜ ανέφερε ότι έχει καλυφθεί για τα δύο ταμεία (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ). Επίσης παρουσιάστηκε η πορεία του $n+3$ για το 2016 και αναφέρθηκε ότι έχει ήδη καλυφθεί για το ΕΚΤ, ενώ προβλέπεται η κάλυψή και για το ΕΤΠΑ μέχρι το τέλος του 2019.

Η ΕΥΔ ΕΠ ΠΔΜ ενημέρωσε την Επιτροπή για την πορεία εφαρμογής της εξειδίκευσης του Προγράμματος. Συγκεκριμένα, αναφέρθηκε στην ενεργοποίηση των δράσεων ανά Άξονα Προτεραιότητας, Θεματικό Στόχο και Επενδυτική Προτεραιότητα καθώς και στον προγραμματισμό ενεργοποίησης των υπόλοιπων δράσεων.

Σε σχέση με την επίτευξη των ετήσιων στόχων του 2019, η ΕΥΔ ΕΠ ΠΔΜ ανέφερε ότι όσον αφορά τις δράσεις του ΕΚΤ παρουσιάζουν καλό βαθμό επίτευξης στους στόχους της εξειδίκευσης, των προσκλήσεων των εντάξεων, των νομικών δεσμεύσεων και των δαπανών, και σε ότι αφορά τις δράσεις του ΕΤΠΑ παρουσιάζουν καλό βαθμό επίτευξης στους στόχους της εξειδίκευσης, των προσκλήσεων και των εντάξεων και ικανοποιητικό βαθμό επίτευξης στους στόχους των νομικών δεσμεύσεων και των δαπανών.

Παρουσιάστηκε η πορεία υλοποίησης των ετήσιων στόχων δαπανών του Σχεδίου Δράσης του Προγράμματος για τα δύο ταμεία (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ), καθώς επίσης και οι δυσκολίες επίτευξής τους.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης ενημερώθηκε από την ΕΥΔ ΕΠ του ΕΠ ΠΔΜ 2014 – 2020 για τις προσπάθειες που καταβάλλονται για την επίτευξη του ετήσιου στόχου δαπανών για τον οποίο καταρτίζεται τακτικά και παρακολουθείται συστηματικά, σε συνεργασία με την Εθνική Αρχή Συντονισμού (ΕΑΣ) του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, Σχέδιο Δράσης ανά Ταμείο (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ). Καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για τη μεγιστοποίηση των δαπανών του ΕΠ έως 31-12-2019.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης εξέφρασε την ανάγκη επιτάχυνσης των απαραίτητων ενεργειών τόσο από την ΕΥΔ ΕΠ ΠΔΜ και τις Κεντρικές Αρχές όσο και από το σύνολο των Δικαιούχων του ΕΠ ΠΔΜ ώστε να καλυφθούν οι στόχοι δαπανών για το 2019.

Ειδικότερα οι εκπρόσωποι της Γ.Δ. REGIO της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τόνισαν ότι θα πρέπει να καταβληθεί ιδιαίτερη προσπάθεια επιτάχυνσης της υλοποίησης του Προγράμματος και ειδικότερα των νομικών δεσμεύσεων με στόχο το 60% μέχρι τέλος του 2019 και το 120% μέχρι το τέλος του 2020.

Τέλος, για το έργο του φυσικού αερίου, τόνισαν την ανάγκη επίσπευσης της υλοποίησής του και για το λόγο αυτό ζήτησαν ένα αναλυτικό και ρεαλιστικό χρονοδιάγραμμα εργασιών.

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

Μετά από πρόταση της εκπροσώπου της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου Υγείας εξουσιοδοτείται η ΕΥΔ ΕΠ ΠΔΜ για την επέκταση της διάρκειας συγχρηματοδότησης των δράσεων υγείας έως 48 μήνες ή έως το τέλος του 2023 ανάλογα με τους διαθέσιμους πόρους.

2. Παρουσίαση της Ετήσιας Έκθεσης Υλοποίησης του 2018

Η ΕΥΔ ΕΠ ΠΔΜ ενημέρωσε την Επιτροπή Παρακολούθησης για την κατάρτιση, υποβολή και πορεία έγκρισης από τις υπηρεσίες της ΕΕ της Ετήσιας Έκθεσης Υλοποίησης του ΕΠ ΠΔΜ για το έτος 2018.

3. Παρουσίαση της προόδου υλοποίησης των στρατηγικών για την Έξυπνη Εξειδίκευση και τη Χωρική Ανάπτυξη

Η ΕΥΔ ΕΠ ΠΔΜ παρουσίασε την πορεία εφαρμογής της στρατηγικής της Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) της Περιφέρειας και ενημέρωσε τα μέλη της Επιτροπής για την πορεία του Συστήματος Παρακολούθησης της Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας.

Επίσης παρουσίασε την πρόοδο υλοποίησης των Επιχειρησιακών Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (BAA) και του Επιχειρησιακού Σχεδίου Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) αξιοποίησης των λιμνών της Δυτικής Μακεδονίας.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης εξέφρασε την ανάγκη επιτάχυνσης των απαραίτητων ενεργειών τόσο από την ΕΥΔ ΕΠ ΠΔΜ όσο και από το σύνολο των Αστικών Αρχών και των Δικαιούχων του ΕΠ ΠΔΜ ώστε να υλοποιηθούν έγκαιρα και αποτελεσματικά τα Επιχειρησιακά Σχέδια τόσο για Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη (BAA) όσο και για την Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση (ΟΧΕ).

Ειδικότερα οι εκπρόσωποι της Γ.Δ. REGIO σχετικά με την Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης και την προώθηση της καινοτομίας στην Περιφέρεια διαπίστωσαν την έλλειψη ενός δυναμικού μηχανισμού που θα αποτελεί το συνδετήριο κρίκο μεταξύ του επιχειρηματικού κόσμου και της έρευνας και που θα επιτρέπει τη διασύνδεση και το συντονισμό όλων των φορέων διακυβέρνησης της RIS3 στη λήψη αποφάσεων.

Τέλος, τόνισαν την ανάγκη λειτουργίας του Περιφερειακού Συμβουλίου Έρευνας και Καινοτομίας (ΠΣΕΚ) κατά τα πρότυπα ενός πραγματικού think tank, καθώς και την ανάγκη, για λόγους διαφάνειας, ανάρτησης στο διαδίκτυο των γνωμοδοτήσεών του.

Εν όψει της επόμενης περιόδου προγραμματισμού όπου οι εγκεκριμένες αστικές παρεμβάσεις θα αποτελούν ειδικό θεματικό στόχο, υπογράμμισαν την ανάγκη μιας πιο ολοκληρωμένης, ολιστικής και σε μεγαλύτερο βάθος χρόνου στρατηγικής για την αντιμετώπιση των πολύπλευρων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα μεγάλα αστικά κέντρα της Περιφέρειας. Αυτό απαιτεί την άμεση κινητοποίηση όλων των εμπλεκόμενων φορέων.

4. Ενημέρωση για την πρόοδο υλοποίησης της Στρατηγικής για την Πληροφόρηση και την Επικοινωνία του Προγράμματος

Η ΕΥΔ ΕΠ ΠΔΜ παρουσίασε αναλυτικά στα μέλη της Επιτροπής τον απολογισμό των δράσεων πληροφόρησης και επικοινωνίας, σύμφωνα με την εγκεκριμένη Στρατηγική Επικοινωνίας του ΕΠ. Επίσης, παρουσίασε τον προγραμματισμό των ενεργειών πληροφόρησης και επικοινωνίας και των μέτρων ενίσχυσης της προβολής του προγράμματος για το έτος 2019.

5. Παρεμβάσεις Εθνικής Αρχής Συντονισμού επί οριζόντιων θεμάτων

- Ενημέρωση για την πρόοδο υλοποίησης του ΕΣΠΑ

Η Επιτροπή Παρακολούθησης ενημερώθηκε σχετικά από την εκπρόσωπο της ΕΥΣΕ.

- Διαδικασία κατανομής αποθεματικού επίδοσης

Η Επιτροπή Παρακολούθησης ενημερώθηκε από την εκπρόσωπο της ΕΥΣΣΑ για τη διαδικασία εξέτασης των επιδόσεων και την κατανομή του Αποθεματικού επίδοσης σύμφωνα με τα αναφερόμενα στον Κανονισμό.

- Παρουσίαση για τις βασικές δράσεις του ΕΚΤ στο σύνολο των ΠΕΠ

Η Επιτροπή Παρακολούθησης ενημερώθηκε σχετικά από τον εκπρόσωπο της ΕΥΣΕΚΤ.

- Συνοπτική ενημέρωση για τους Κοινούς δείκτες μακροπρόθεσμων αποτελεσμάτων ΕΚΤ

Η Επιτροπή Παρακολούθησης ενημερώθηκε σχετικά από τον εκπρόσωπο της ΕΥΣΕΚΤ.

- Συνοπτική ενημέρωση για τις ενέργειες αξιοποίησης υπηρεσιών διαλειτουργικότητας και επικοινωνίας του ΟΠΣ με τα πληροφοριακά συστήματα των διοικητικών πηγών

Η Επιτροπή Παρακολούθησης ενημερώθηκε σχετικά από τον εκπρόσωπο της ΕΥ ΟΠΣ για τις ενέργειες αξιοποίησης υπηρεσιών διαλειτουργικότητας και επικοινωνίας του ΟΠΣ με τα πληροφοριακά συστήματα των διοικητικών πηγών.

- Ενημέρωση σχετικά με τη διαπραγμάτευση της νέας Προγραμματικής Περιόδου 2021 – 2027 & συνοπτική παρουσίαση της 1ης εγκυκλίου σχεδιασμού 2021 – 2027

Η Επιτροπή ενημερώθηκε από την εκπρόσωπο της ΕΥΣΣΑ για την προετοιμασία της νέας Προγραμματικής περιόδου 2021-2027 και ειδικότερα για το υπό διαπραγμάτευση πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο. Επίσης, έγινε αναλυτική παρουσίαση των βασικών διαφορών του υπό διαπραγμάτευση Κανονιστικού πλαισίου 2021-2027 με το τρέχον της περιόδου 2014-2020 και τέλος για την αποστολή της πρώτης εγκυκλίου σχεδιασμού με την οποία έγινε επίσημα η έναρξη της διαδικασίας σχεδιασμού.

Τέλος ο εκπρόσωπος του ΤΕΕ τόνισε την αναγκαιότητα ενσωμάτωσης στο σχεδιασμό του Επιχειρησιακού Προγράμματος της νέας προγραμματικής περιόδου του Σχεδίου Μετάβασης σε Περιφέρεια Χαμηλότερης Έντασης λιγνιτικής δραστηριότητας (coal platform).

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος της Επιτροπής Παρακολούθησης

του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας 2014-2020

Βάσσος Πασχάλης

Αντιπεριφερειάρχης Ανάπτυξης, Επιχειρηματικότητας και Εμπορίου

Συνημμένα ο πίνακας συμμετεχόντων των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης.

Εδώ ολοκληρώνονται οι διαδικασίες. Εγκρίνεται; Εγκρίνουμε. Εδώ ολοκληρώνονται οι εργασίες της 5^{ης} Συνεδρίασης Επιτροπής Παρακολούθησης.

Ευχαριστούμε θερμά όλα τα μέλη της Επιτροπής. Ήταν μια, όπως είπε και ο κ. Γκόγκος, πολύ εποικοδομητική Επιτροπή. Μια απ' τις καλύτερες. Και ευχόμαστε και του χρόνου να σας έχουμε κοντά μας. Και μία παρέμβαση από τον Αντιπεριφερειάρχη και Πρόεδρο της Επιτροπής Παρακολούθησης.

<Πασχάλης Βάσσος> Μετά από την ανάγνωση των συμπερασμάτων, πράγματι ήταν μια ημέρα με ουσία για το πρόγραμμα. Θέλω να ευχαριστήσω τα μέλη της επιτροπής και τους υπηρεσιακούς παράγοντες για όλη αυτή τη διοργάνωση. Και εύχομαι και εγώ του χρόνου σε μια τέτοια επίσης διοργάνωση για το πρόγραμμα. Καλή συνέχεια σε όλους. Και να σας ευχηθώ καλές διακοπές. Καλό καλοκαίρι.
